BREDA
BRENGT HET SAMEN

Integrale Herstelmonitor Gemeente Breda

Versie 1.0: informatie t/m mei 2021

Ga naar…

- Samenvatting
- Sociale impact
- Macro economisch beeld
- Sector- & Bedrijfs-informatie
- Arbeidsmarkt & Regelingen
- Peiling ondernemers

Coronaherstelpakket 2021 in 7 hoofdindicatoren (juni 2021)

Coronaherstelpakket in 7 indicatoren		2019	2020	2021	Toelichting
Werk	**Aantal faillissementen van ondernemers** *(Bron: Etil faillissementsatlas)*	-	**42**	**10** **(t/m april)**	5 in het 1e kwartaal en 5 in april
	Werkgelegenheid (totaal aantal werkzame personen) *(Bron: Vestigingenregister)*	**109.600**	**110.500**	**111.000**	O.b.v. voorlopige cijfers t/m april 2021 is een lichte groei van de totale werkgelegenheid zichtbaar.
Talent in de stad	**Aantal HBO studenten** *(Bron: DUO/opgave onderwijsinstellingen)*	**23.200**	**22.300**	-	2021 nog niet bekend
Recreëren	**Tevredenheid over aanbod recreatiemogelijkheden** (gemiddelde evenementen, culturele- en sportactiviteiten) *(Bron: coronapeiling inwoners mei/juni 2021)*	-	-	**16% (zeer) tevreden**	Zie pagina 34 voor meer informatie
	Aantal ontruimingen door drukte of andere incidenten *(Bron: info van projectleider)*	-	-	**4** **(t/m 10 mei)**	3 keer is het publiek verzocht het Valkenberg te verlaten 1 keer is het Valkenberg echt afgesloten
Ontmoeten	**Tevredenheid aanbod ontmoetingsactiviteiten vanaf versoepeling** *(Bron: coronapeiling inwoners mei/juni 2021)*	-	-	**14% (zeer) tevreden**	Zie pagina 34 voor meer informatie
	Aantal gestopte maatschappelijke organisaties (culturele instellingen, wijk en dorpscentra, sportverenigingen, vrijwilligers organisaties) waarmee de gemeente een relatie	-	-	**0**	Bron: accounthouders gemeentelijke accommodaties / wijk- en dorpscentra

Headlines Herstelmonitor juni 2021

Nalevingsgedrag coronamaatregelen daalt

Consumenten- en producentenvertrouwen, evenals inkomsten bedrijven bijna op niveau vóór corona

Verkeersintensiteit van motorvoertuigen weer op niveau vóór corona

WW-uitkeringen nog fors hoger, meer gezinnen bij de Voedselbank dan vóór corona

Jeugdigen in de zorg en uithuisplaatsingen toegenomen

Meer inwoners eenzaam en minder gelukkig

Aandacht voor:

- Corona lijkt segregatie verder te versterken in Breda
- Groot deel inwoners maakt zich zorgen over toenemende spanningen en onrust in de samenleving
- Toename wachttijden GGZ (zeker in West-Brabant), nog onduidelijk of dit een gevolg van corona is
- Verzuim, voortijdig schoolverlaten en onderwijsniveau blijven volgen

Leeswijzer → Sociale Impact

Algemeen/doelstelling

Corona heeft al bijna 1,5 jaar grote impact op ons leven, op diverse manieren, zichtbaar én onzichtbaar. Het is belangrijk om te volgen wat deze impact is op Breda en welke trends hierin zijn te herkennen. Immers, alleen op basis van een goed inzicht in de 'staat van de stad en haar inwoners/ondernemers', kan worden bepaald wat de stad in de toekomst nodig heeft. Er is het afgelopen jaar veel informatie verzameld en gedeeld, op heel veel verschillende terreinen, zowel op landelijk als op lokaal niveau.

Doel van deze **"Integrale Herstelmonitor Gemeente Breda" - versie 1.0** is om aan de hand van een aantal goed gekozen indicatoren een beeld te schetsen van 'de staat van Breda'. Niet alleen nu in de fase van direct herstel na corona, maar ook in de periode daarna. De monitor is daarom modulair en flexibel opgebouwd: naast een vast blok met indicatoren die je sowieso wilt blijven volgen, is er ook een blok met direct corona gerelateerde indicatoren. Dit laatste blok kan, zodra de situatie dat mogelijk maakt, in een volgende versie gefaseerd worden afgeschaald.

De ontwikkelingen volgen elkaar in een snel tempo op. Mede daarom is deze monitor "werk in uitvoering". Het net is opgehaald, de nu beschikbare cijfers zijn voorzien van een korte duiding. In de tweede helft van 2021 wordt de nu gevolgde aanpak structureel ingericht.

Opbouw

De monitor geeft in 5 hoofdthema's een beeld van de sociale impact van corona in Breda. Daarbij is aangesloten bij de 5 hoofdthema's die de VNG hanteert in de landelijke monitor sociale impact corona. Waar mogelijk en relevant is naast het lokale beeld in Breda, het landelijk beeld dat volgt uit het VNG dashboard geplaatst.

Het betreft de volgende 5 hoofdthema's:

1. werk en inkomen
2. Mentale weerbaarheid
3. Onderwijs
4. (Nalevings-) Gedrag
5. Sociale cohesie

In december 2021 wordt opnieuw een versie van deze monitor gepubliceerd. (versie 2.0), met daarin eveneens de meest recente inzichten van dat moment, zowel landelijk als lokaal. Ook daarin een **presentatie** en een **duiding** van de cijfers langs deze 5 thema's. De duiding die nadrukkelijk in samenspraak met de inhoudelijk verantwoordelijke afdelingen zal plaatsvinden.

Leeswijzer → periodieke peilingen

Periodieke peiling onder inwoners

Naast het monitoren van verschillende 'harde' indicatoren op de 5 thema's, willen we uiteraard ook graag weten hoe het met de inwoners van Breda gaat. Vanaf het begin van de coronacrisis volgen we onder andere hoe de inwoners de coronacrisis ervaren, welke impact het op hun leven heeft en hoe zij omgaan met bijvoorbeeld de maatregelen en adviezen.

De zevende peiling onder inwoners is bijna afgerond. De voorlopige cijfers – gebaseerd op ruim 2.500 respondenten, voor een groot deel leden van het DigiPanel – geven een indicatie van hoe de vlag er momenteel bij hangt. Kenmerkend voor het moment waarop de peiling plaatsvond, zijn de sterk dalende ziekenhuis- en IC-cijfers, dalende besmettingscijfers, een versnelling in de vaccinatiecampagne en het uitzicht op verdere versoepelingen per 5 juni ("met voorwaarden bijna alles open").

Peiling	Periode	Kenmerkend tijdens de peiling
1	27 mrt - 1 apr 2020	Intelligente lockdown
2	10 - 19 apr 2020	Intelligente lockdown: verlenging en nieuwe maatregelen
3	20 - 27 mei 2020	Start versoepelingen
4	16 - 24 juni 2020	Verdere versoepelingen
5	8 - 20 sep 2020	Aanscherpingen, testen op grotere schaal
6	19 - 30 nov 2020	Lichte versoepelingen (sinds gedeeltelijke lockdown begin november)
7	27 mei - 2 jun 2021	Uitzicht op verdere versoepelingen (stap 3 openingsplan)

Periodieke peiling onder ondernemers

Vanaf het begin van de coronacrisis wordt regelmatig een peiling onder ondernemers gehouden naar de impact van corona. De volledige resultaten van de verschillende peilingen zijn hier te vinden.
Elke peiling is steeds opgebouwd uit een vast blok (om de ontwikkelingen in de tijd te kunnen volgen) en een thematisch blok (met specifieke vragen die op dat moment spelen).

De meest recente (8e) ondernemerspeiling dateert van april/mei 2021. Belangrijkste resultaten:

- 30% van de ondernemers is (heel erg) **bezorgd** over voortbestaan van het bedrijf ten gevolge van corona (vorige peiling in februari 2021: 51%)
- Het merendeel van de ondernemers (81%) verwacht 6 maanden of langer aan **hersteltijd** nodig te hebben om volledig van de effecten van het coronavirus te herstellen
- 30% van de ondernemers ervaart op dit moment **liquiditeitsproblemen**; 37% voorziet dat (ook) in de toekomst.

De impactmetingen onder ondernemers worden vooralsnog ieder kwartaal gehouden.

Samenvatting Sociale Impact - juni 2021

Werk en Inkomen

- Het CPB (maart 2021) geeft de eerste voorspellingen voor 2021: het basisscenario verwacht voor 2021 en 2022 een economische groei (van het bbp) en een oplopend werkloosheidspercentage van 3,8% in 2020 naar 4,4% in 2021 en 4,7% in 2022.
- De werkgelegenheid in Breda is tot op heden stabiel rond de 110.000 banen. Sterker nog, in het afgelopen half jaar is een beperkte groei van de werkgelegenheid zichtbaar. Dit komt hoofdzakelijk door de instroom van nieuwe (vooral 1-persoons) bedrijven. Informatie over de werkgelegenheidsontwikkeling bij bestaande bedrijven komt eind 2021 beschikbaar.
- Ook het aantal faillissementen is tot op heden nog lager dan verwacht. De verwachting is dat het aantal faillissementen gaat toenemen na afloop van de steunmaatregelen.
- Het producentenvertrouwen is – na een flinke dip in april 2020 – weer bijna terug op het niveau van vóór corona.
- De meest recente ondernemerspeiling (peiling 8; april 2021) geeft aan dat ondernemers inmiddels minder bezorgd zijn, maar dat ze wél verwachten dat de gevolgen van corona nog lang ná de crisis aanwezig blijven.
- In april 2021 zijn er 3.240 WW-uitkeringen in Breda. Dat is 12% lager dan tijdens de piek een jaar eerder (april 2020: 3.730). Ook het aantal lopende bijstandsuitkeringen lijkt – na de hoge stand in maart 2021 – een dalende lijn te hebben ingezet.
- Veel mensen maken gebruik van de landelijke en lokale steunmaatregelen.
- Tegelijkertijd neemt het consumentenvertrouwen in de laatste peilingen weer toe.

Mentale weerbaarheid

- De meeste Bredanaars geven aan dat ze tevreden zijn met hun leven: 95% geeft een voldoende en 64% geeft zelfs een 8 of hoger. Gemiddeld geven inwoners een 7,7. Dit is vergelijkbaar met de voorgaande 5 jaar. Wel gaf ruim de helft van de Bredanaars eind vorig jaar aan dat zij zich door de coronacrisis minder gelukkig voelen.
- Het aandeel inwoners dat te kampen heeft met negatieve emoties – angst, verdriet, spanning en machteloosheid – is sinds het begin van de coronacrisis verder afgenomen. Het aandeel inwoners dat aangeeft (een beetje) gefrustreerd te zijn, blijft met 52% onveranderd hoog.
- 28% geeft aan zich wel eens tot vrijwel altijd eenzaam te voelen, een verdere toename vergeleken met het begin van de coronacrisis (23%) en vergeleken met de situatie vóór corona eind 2019 (21%).
- Bijna vier op de vijf inwoners geven in meer of mindere mate aan zich zorgen te maken over toenemende spanningen en onrust in de samenleving. Nog eens drie op de vijf geven aan zich zorgen te maken over de gevolgen van de coronacrisis op de economie.
- Zowel landelijk als in de regio West-Brabant zien we lichte stijging in de wachttijden van de GGZ. Van 25 van de 80 GGZ-instellingen en -praktijken in Breda is bekend dat er een patiëntenstop is.
- Het aantal uithuisplaatsingen lijkt te zijn toegenomen in 2020. Ook het aantal jeugdigen in de zorg lijkt te zijn toegenomen in 2020, hoewel deze trend al eind 2019 lijkt te zijn ingezet.

Samenvatting Sociale Impact - juni 2021

Onderwijs

- In de verzuimcijfers van PO (primair onderwijs) en VO (voortgezet onderwijs) lijken vooralsnog geen opvallende effecten als gevolg van de coronacrisis waarneembaar.
- Het aantal voortijdig schoolverlaters ligt – na een iets sterkere dip in het tweede kwartaal van 2020 dan in eerdere jaren – in het derde kwartaal van 2020 hoger dan in de jaren voorafgaand.
- Het gaat landelijk en ook in Breda weer de goede kant op voor wat betreft stages.
- Twee op de vijf ouders geven aan dat de schoolprestaties van hun kind zijn verslechterd ten tijde van de coronacrisis. Hetzelfde geldt voor de contacten die de kinderen met leeftijdsgenoten hebben. Bijna één op de drie ouders geeft daarnaast aan dat hun kind zich minder gelukkig voelt.

Gedrag

- Bijna alle gedragsregels worden in vergelijking met de peiling in november 2020 door minder mensen opgevolgd.
- Eén op de drie geeft aan de adviezen en maatregelen volledig logisch te vinden. Iets meer dan de helft vindt de adviezen en maatregelen duidelijk en staat er achter.
- De vraagverlegenheid voor hulp is hoger dan voor de crisis, maar wel dalend in vergelijking met de vorige peiling in november.
- De coronacrisis lijkt ook een beweeg- en sportcrisis. Ruim één op de drie geeft aan sinds het begin van de coronacrisis minder te sporten, tegen één op de vijf die aangeeft juist meer te sporten.

Sociale cohesie

- De dalende ontwikkeling van het totaal aantal geregistreerde misdrijven heeft in het eerste kwartaal van 2021 doorgezet. De lichte stijging in 2019 en het eerste halfjaar van 2020 is hiermee tot stilstand gekomen (met uitzondering van cyber).
- Van de overlastincidenten stijgen jeugdoverlast en overlast door personen met verward (onbegrepen) gedrag), maar dalen overlast vanwege alcohol en drugs en overlast door dak- en thuislozen.
- Drie op de vijf inwoners geven aan zich thuis te voelen in de eigen buurt. Dit lijkt minimaal op vergelijkbaar niveau als najaar 2019.
- Corona lijkt meer effect te hebben op kwetsbare gebieden dan niet kwetsbare gebieden, vergelijkbaar met ontwikkeling andere grote gemeenten in binnen- en buitenland.

Samenvatting Economisch Herstel - juni 2021

Macro economisch beeld

Volgens de eerste berekening van het CBS (op basis van nu beschikbare gegevens) is het bruto binnenlands product (bbp) in het eerste kwartaal van 2021 met 0,5% gekrompen ten opzichte van een kwartaal eerder. De krimp van de economie is vooral veroorzaakt door een daling van de consumptie door huishoudens en overheid. In het eerste kwartaal van 2021 lag het bbp nog 3,4% onder het niveau van voor de uitbraak van de coronapandemie.

Sinds oktober 2020 wordt het consumentenvertrouwen steeds iets minder negatief. Inmiddels (mei 2021) is het consumentenvertrouwen (landelijk) gelijk aan -9. In april was het vertrouwen nog gelijk aan -14. De koopbereidheid, een van de indicatoren die de stand van het consumentenvertrouwen bepaalt, is voor het eerst sinds het begin van de coronapandemie weer positief. Ook in Breda wordt het consumenten vertrouwen twee maal per jaar gemeten. De meting in Breda in mei 2021 is voor het eerst weer positief (+5).

Sector- en Bedrijfsinformatie

De coronacrisis heeft een grote impact op de woningmarkt. Vooraf werd verwacht dat er sprake zou zijn van een afzwakkende verkoopdynamiek en normaliserende prijzen, maar tot op heden is het tegenovergestelde waar. Ook in het 1e kwartaal van 2021 bleef de verkoopdynamiek hoog. Er werden in Breda 696 woningen verkocht. Dit is vergelijkbaar met het aantal verkochte woningen in het 1e kwartaal van 2020. De prijzen van koopwoningen blijven ook stijgen. Inmiddels is de gemiddelde verkoopprijs in Breda gelijk aan 394.000 Euro. In een jaar tijd zijn de woningprijzen met 8% gestegen. Ten opzichte van het 4e kwartaal van 2020 is er een prijsstijging van bijna 2,5%.

In april 2021 zijn er in Breda vijf bedrijven failliet verklaard. Er waren vier faillissementen in de reisbemiddeling/reisorganisaties en één faillissement in de detailhandel (in de branche ‘vrije tijd en educatie’). Tot en met april 2021 zijn in totaal 9 faillissementen gemeld.

Arbeidsmarkt & Regelingen

Het aantal lopende WW uitkeringen is weer wat aan het dalen. In april 2021 hadden zo’n 3.290 Bredanaars een lopende WW uitkering. Ten opzichte van april 2020 is het aantal lopende WW uitkeringen in Breda nu weer zo’n 12% lager.
Ruim 4.400 Bredanaars hadden in mei een bijstandsuitkering voor levensonderhoud. Het aantal aanvragen voor een bijstandsuitkering is de laatste maanden ook wat lager dan eerder.

Peiling ondernemers

Vanaf het begin van de coronacrisis wordt regelmatig een peiling onder ondernemers gehouden. De volledige resultaten van de verschillende peilingen zijn hier te vinden. De meest recente (8e) peiling dateert van april / mei 2021. Ondernemers zijn minder bezorgd dan in eerdere peilingen. Tegelijkertijd verwachten ze dat de impact van corona ook na de afloop van de maatregelen nog geruime tijd voortduurt.

Sociale Impact

Samenvatting UPDATE

Onderwijs UPDATE

Werk en inkomen UPDATE

Gedrag UPDATE

Mentale weerbaarheid UPDATE

Sociale cohesie UPDATE

1. Werk en inkomen – Netto arbeidsparticipatie (naar leeftijd)

UPDATE

Wat zien we landelijk (VNG dashboard)

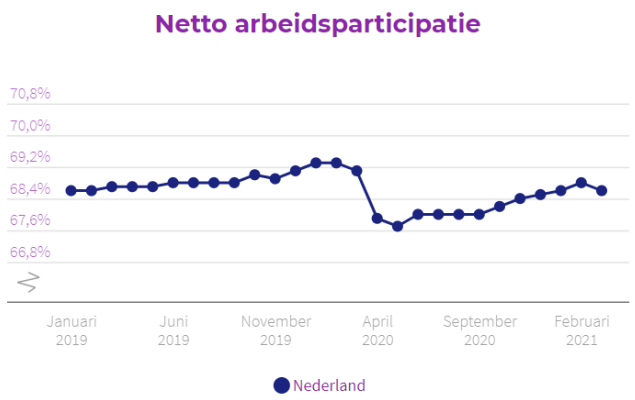

68,6 %
Nederland
Maart 2021

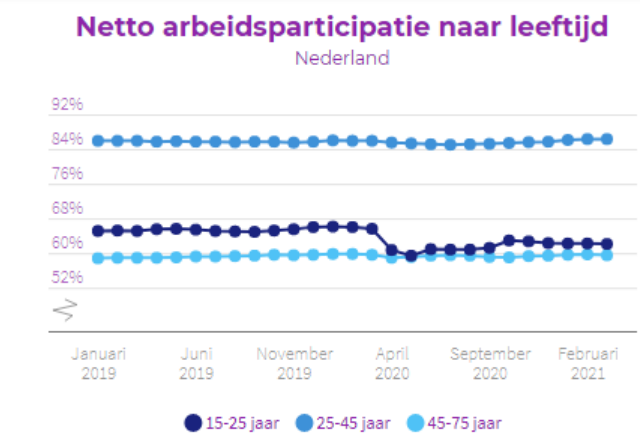

De daling in april/mei 2020 is vooral zichtbaar in de leeftijdsgroep 15-25 jaar

Wat zien we in Breda

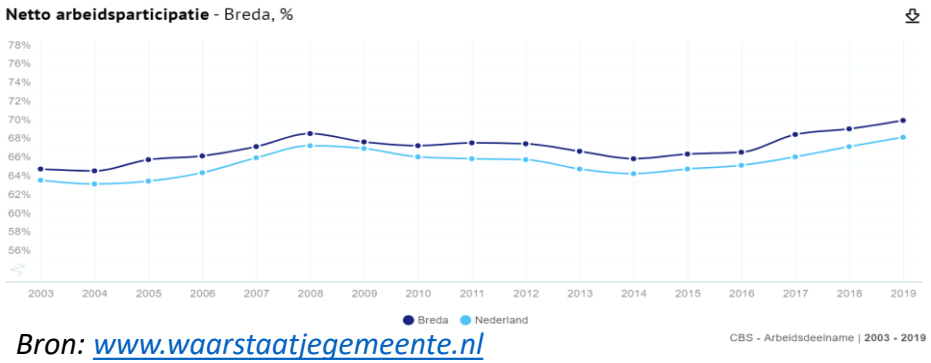

70,6% 2019 Breda

69,2% 2020

68,8 % 2019 Nederland

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

				2015	2016	2017	2018	2019	2020
reda	**Beroepsbevolking**	Totaal personen	x 1 000	98	98	100	101	102	100
	Beroepsbevolking	Leeftijd: 15 tot 25 jaar	x 1 000	18	17	18	18	18	17
		Leeftijd: 25 tot 45 jaar	x 1 000	43	42	43	43	43	43
		Leeftijd: 45 tot 75 jaar	x 1 000	38	39	40	40	41	41
	Netto arbeidsparticipatie	Totaal personen	%	67,0	67,2	69,1	69,7	70,6	69,2
		Leeftijd: 15 tot 25 jaar	%	64,9	61,2	65,9	67,4	67,0	62,9
		Leeftijd: 25 tot 45 jaar	%	84,6	85,3	86,0	86,7	86,8	86,3
		Leeftijd: 45 tot 75 jaar	%	54,8	56,3	58,0	58,3	60,2	59,3

Bron: CBS Statline; verwerkt in factsheet arbeidsmarkt Breda 1/1/2021

Welke conclusies trekken we hieruit

De netto arbeidsparticipatie (het aandeel van de beroepsbevolking tussen 15 en 75 jaar dat deelneemt aan het arbeidsproces) ligt in Breda hoger dan landelijk gemiddeld. Na een aantal jaar waarin de arbeidsparticipatie is gestegen, is in 2020 een afname zichtbaar. Zowel landelijk als in Breda doet de daling zich hoofdzakelijk voor in de leeftijdsgroep 15-25 jaar.

1. Werk en inkomen – Openstaande vacatures

UPDATE

Wat zien we landelijk (VNG dashboard)

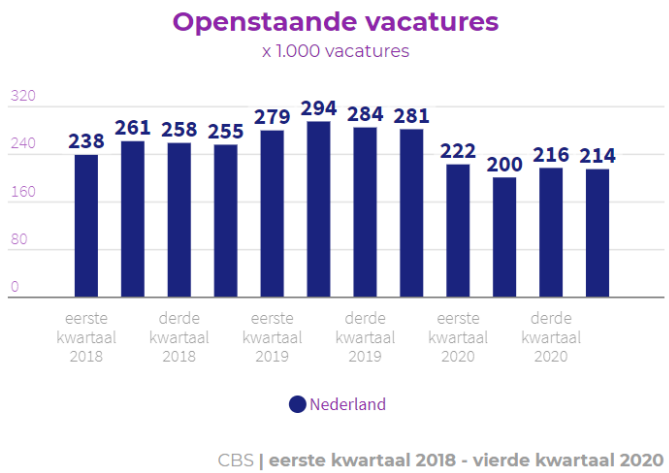

Wat zien we in Breda

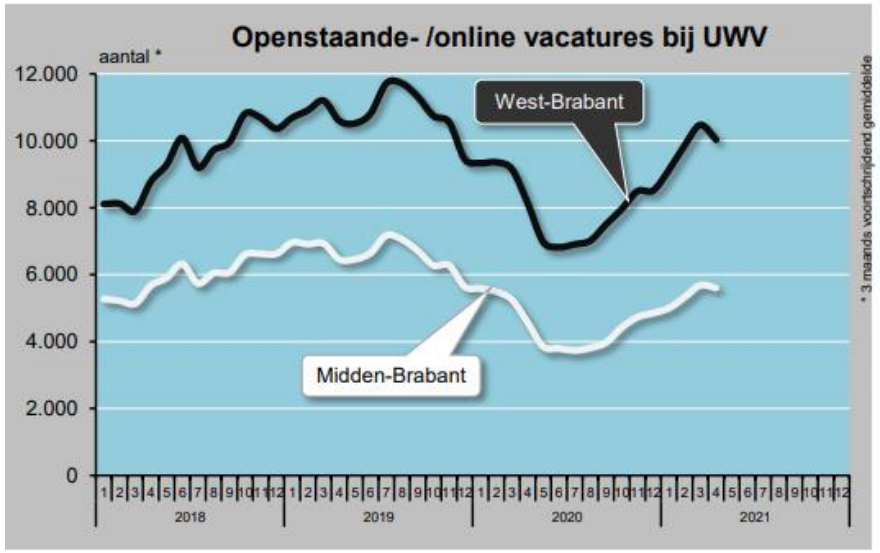

Bron: Economische kwartaal monitor 2021/Q1

Welke conclusies trekken we hieruit

Na een forse daling van het aantal vacatures in de eerste helft van 2020, laat het tweede kwartaal van 2020 weer een toename zien van het aantal vacatures. In regio West-Brabant (er is geen cijfer over sec Breda beschikbaar) lijkt de toename op het eerste gezicht groter dan het landelijke beeld.

1. Werk en inkomen – Gebruik tozo regeling

UPDATE

Wat zien we landelijk (VNG dashboard)

Wat zien we in Breda

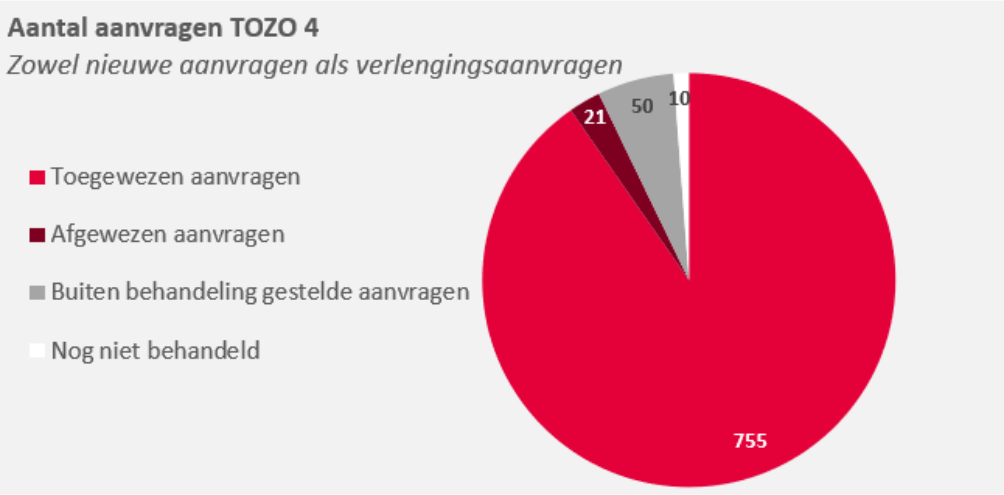

Bron: herstelmonitor tm mei

Welke conclusies trekken we hieruit

- Voor **Tozo 4** zijn er in totaal 836 aanvragen binnengekomen (zowel nieuwe aanvragen als verlengingsaanvragen). Over bijna alle aanvragen is inmiddels een besluit genomen; 91% is toegewezen, 3% is afgewezen en 6% is buiten behandeling gesteld.
- In totaal hebben tot nu toe ruim 4.200 personen één of meerdere Tozo-regelingen aangevraagd. Dat is circa 30% van het totaal aantal zelfstandigen (12.000). Er loopt op dit moment een onderzoek naar hoe mensen de dienstverlening tijdens hun aanvraag hebben ervaren.

1. Werk en inkomen – Personen met een WW-uitkering

UPDATE

Wat zien we landelijk (VNG dashboard)

Wat zien we in Breda

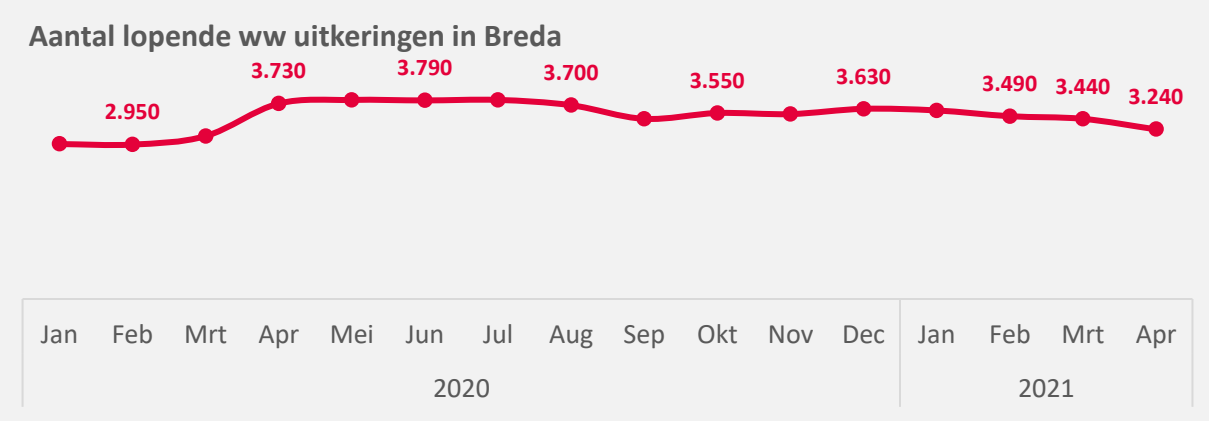

Bron: Economische herstelmonitor tm mei 2021

Welke conclusies trekken we hieruit

- In april 2021 hadden zo'n 3.240 Bredanaars een lopende WW uitkering. Dit aantal is wat lager dan een maand eerder; in maart 2021 waren er nog 3.440 lopende WW uitkeringen. Ten opzichte van april 2020 is het aantal lopende WW uitkeringen in Breda nu weer zo'n 12% lager. In heel Nederland waren er in april zo'n 266.000 lopende WW uitkeringen (*) . Dit aantal is met 5,6% gedaald ten opzichte van maart. In heel Nederland is het aantal WW uitkeringen in het afgelopen jaar (april 2020 – april 2021) met bijna 9% gedaald.
- (*) **266.386** lopende WW-uitkeringen (Bron: UWV data tm april 2021). Het landelijke VNG dashboard toont **260.827** personen met een WW uitkering.

1. Werk en inkomen – Personen in de bijstand

UPDATE

Wat zien we landelijk (VNG dashboard)

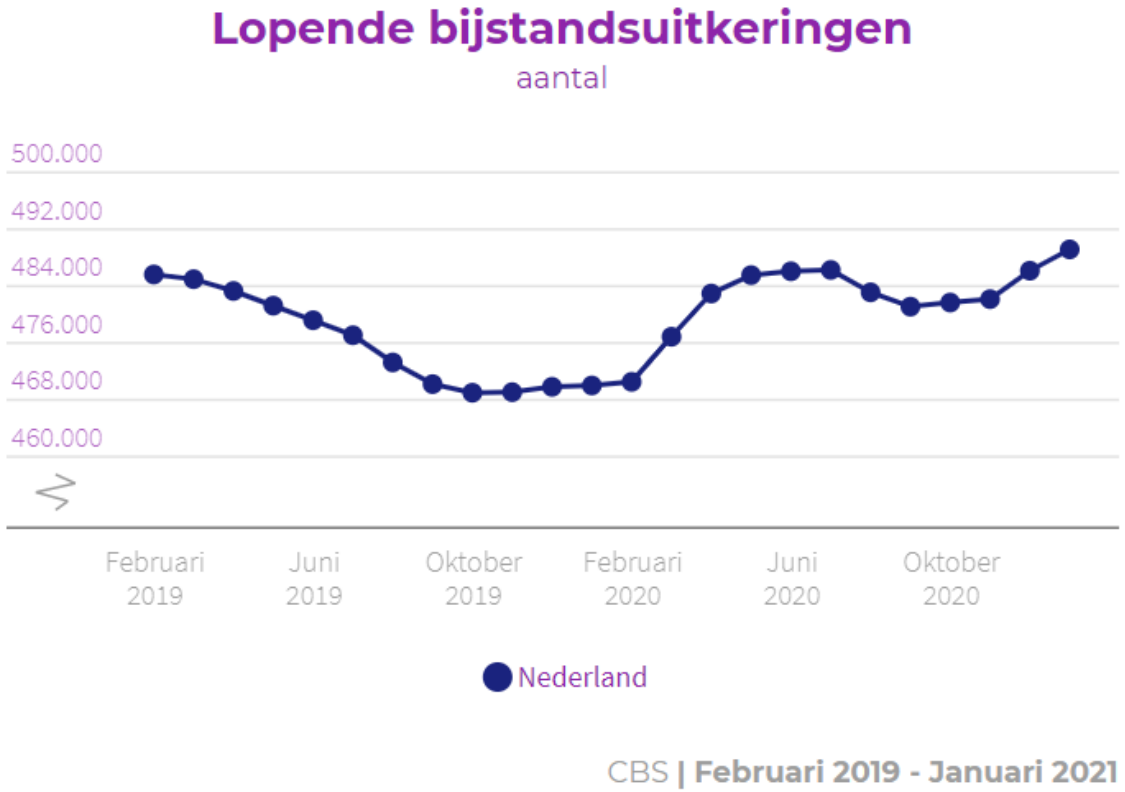

Wat zien we in Breda

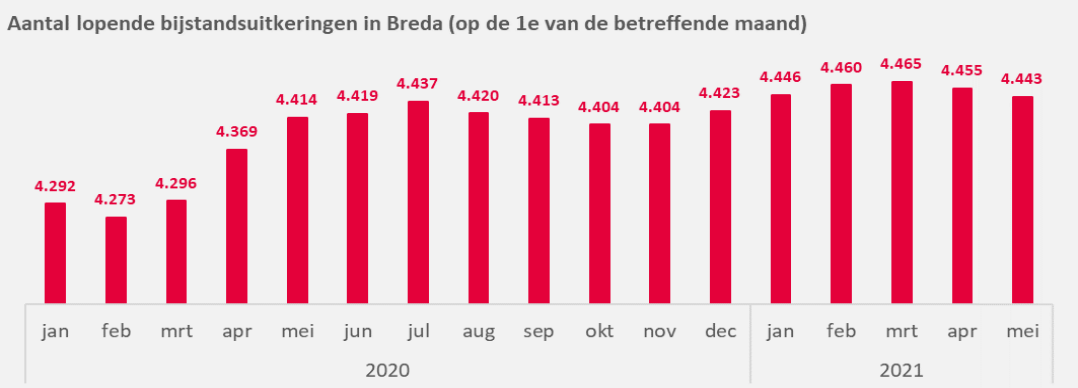

Bron: Eigen cijfers Breda in herstelmonitor tm mei

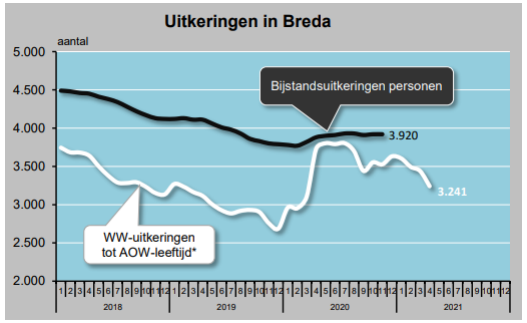

Bron: CBS: in economische kwartaal monitor 2021/Q1

Welke conclusies trekken we hieruit

Inmiddels lijkt een voorzichtige daling ingezet van het aantal lopende bijstandsuitkeringen. Ook de instroom vertoont inmiddels een dalende tendens. De landelijke cijfers (CBS) zijn minder recent (tm jan 2021), hier is nog geen daling zichtbaar.

1. Werk en inkomen – Wanbetalers zorgverlening

UPDATE

Wat zien we landelijk (VNG dashboard)

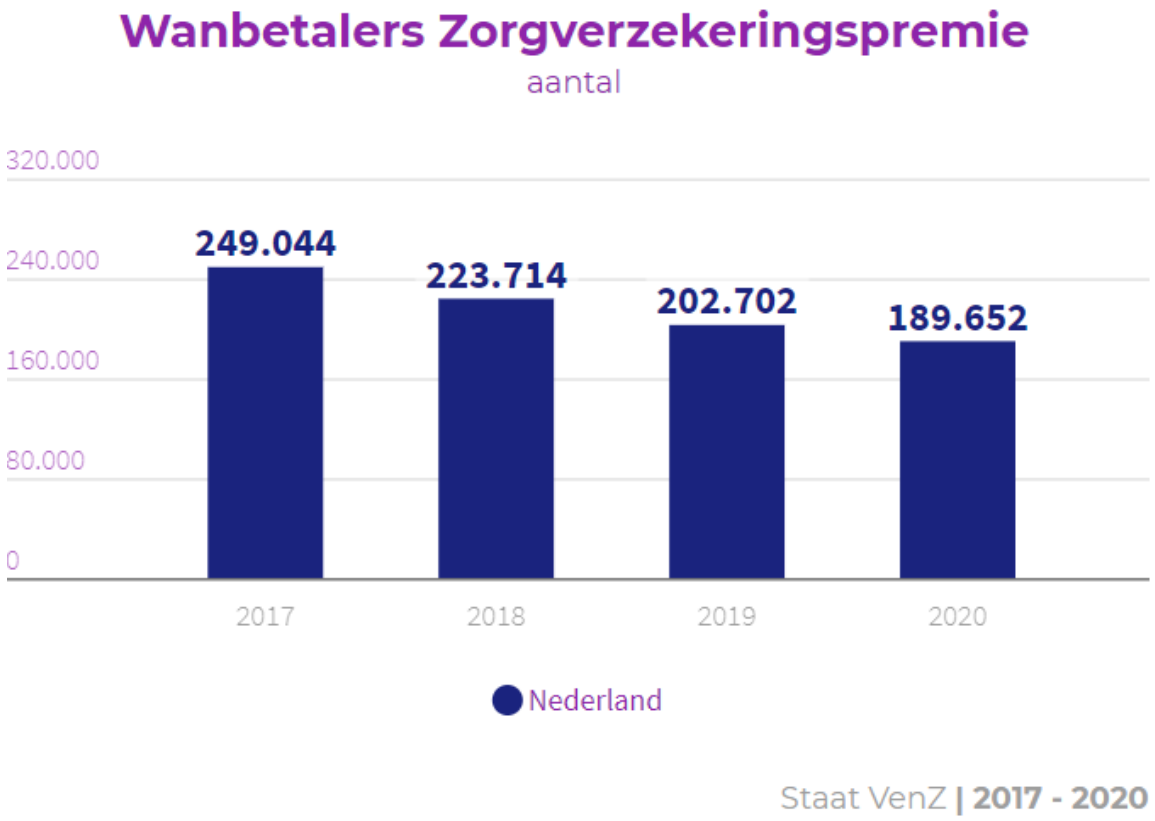

Wat zien we in Breda

Nog geen informatie beschikbaar

Bron:

Welke conclusie trekken we hieruit

Hierover zijn geen cijfers op Bredaas niveau beschikbaar.

1. Werk en inkomen – Uitgesproken schuldsaneringen

UPDATE

Wat zien we landelijk (VNG dashboard)

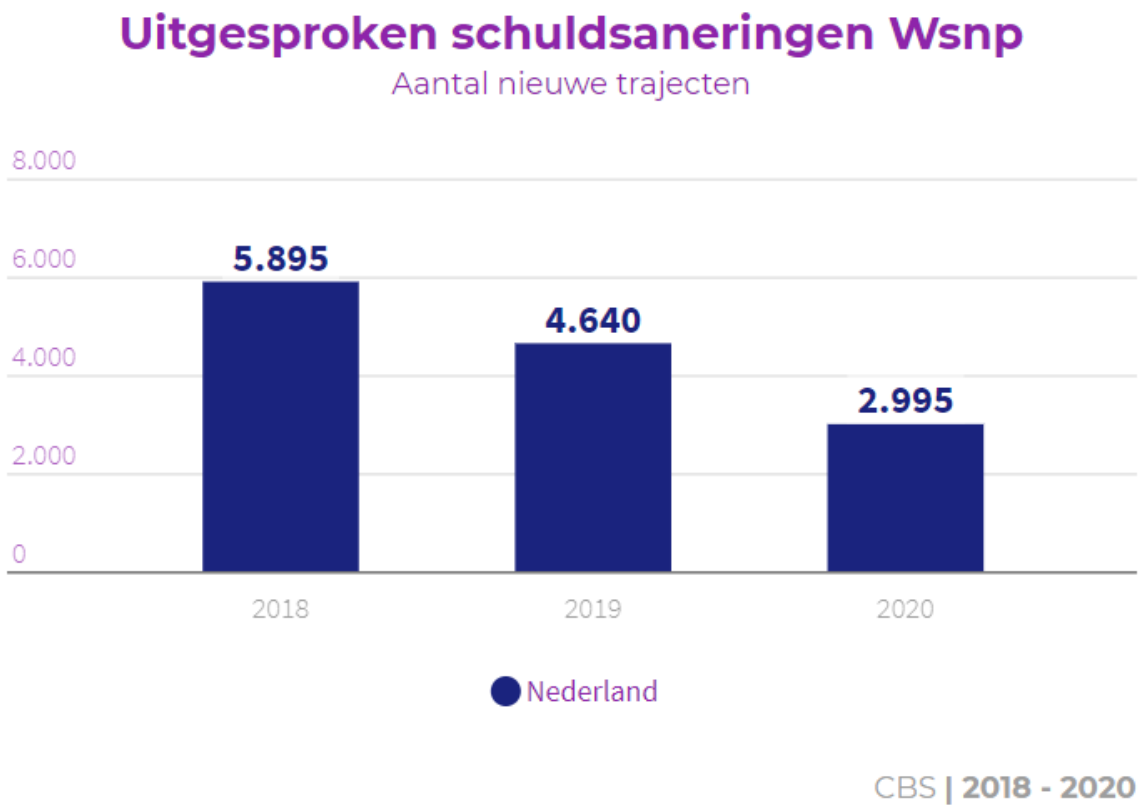

Wat zien we in Breda

Nog geen informatie beschikbaar

Bron:

Welke conclusies trekken we hieruit

Hierover zijn (op dit moment) geen cijfers op Bredaas niveau beschikbaar. Landelijk zien we een dalende tendens van het aantal uitgesproken schuldsaneringen (aantal nieuwe trajecten) Deze indicator vraagt om een extra inhoudelijke duiding: wat staat hier nu precies en wat betekent dit. Immers, de veronderstelling is dat personen die het al moeilijk hadden, juist extra zwaar getroffen worden door de impact van corona.

1. Werk en inkomen – voedselhulp via Voedselbanken

UPDATE

Wat zien we landelijk (VNG dashboard)

Personen dat gebruikmaakt van voedselhulp

Nederland, Aantal personen

87.597 Juni 2020

93.084 December 2020

Voedselbanken Nederland | **Juni 2020, December 2020**

Naast de voedselhulp via de Voedselbanken, levert ook Rode Kruis Nederland ondersteuning aan mensen in nood. Zij voorzien sinds begin 2021 circa 6.000 mensen per week van boodschappenpakketten. Bij de start van de hulp in mei 2020 was dit 2.200 mensen per week.

Wat zien we in Breda

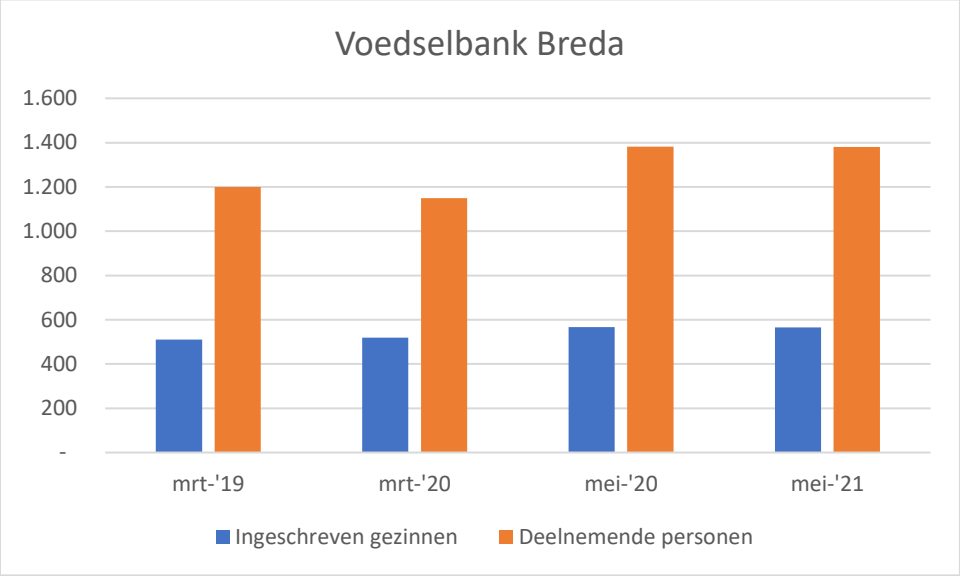

Bron: Voedselbank Breda (juni 2021)

Welke conclusies trekken we hieruit

De Bredase cijfers laten een stijging tussen maart 2020 en mei 2020 zien. In de periode mei 2020 – mei 2021 lijken de aantallen te stabiliseren. Of dit een gevolg is van minder inschrijvingen bij de Voedselbank of dat gezinnen door tekort aan capaciteit op een wachtlijst belanden, wordt nog nagegaan.

1. Werk en inkomen – Impact op werk en rondkomen

UPDATE

Wat zien we in Breda

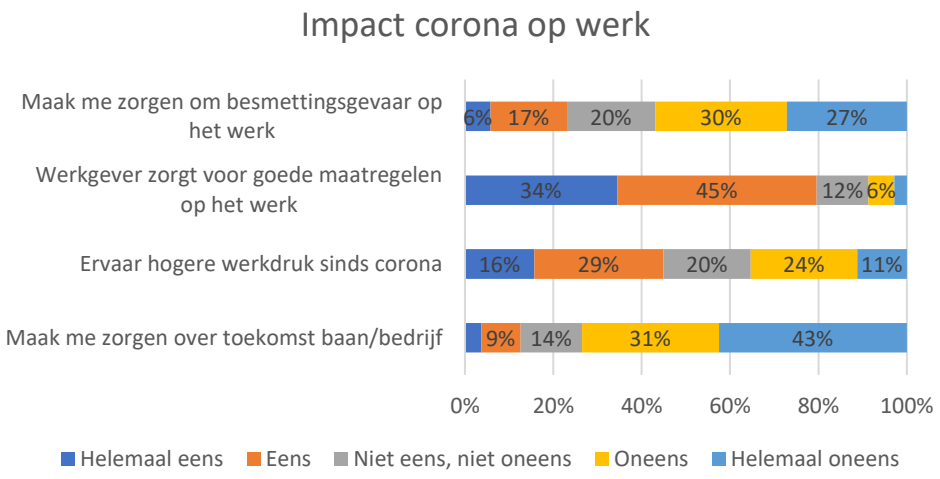

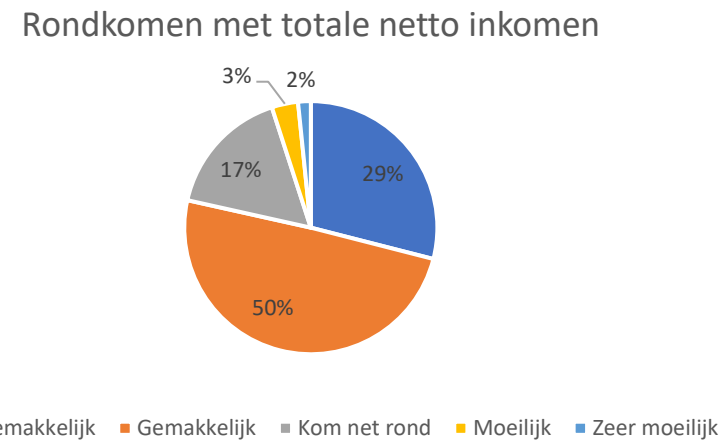

Bron: Coronapeiling Breda (juni 2021)

Welke conclusie trekken we hieruit

- Uit de meest recente coronapeiling onder inwoners van Breda (juni 2021) blijkt dat bijna de helft van de respondenten een hogere werkdruk ervaart als gevolg van corona.
- De overgrote meerderheid (80%) geeft aan (zeer) makkelijk rond te kunnen komen. Tegelijkertijd kan 5% (zeer) moeilijk rondkomen.

2. Mentale weerbaarheid – Tevredenheid leven, geluk en emoties

UPDATE

Wat zien we in Breda

Ervaren emoties huidige situatie

	Peiling 1		Peiling 6		Peiling 7	
	Ja	Een beetje	Ja	Een beetje	Ja	Een beetje
Boos	5%	16%	5%	18%	6%	17%
Bang	13%	47%	4%	28%	2%	19%
Verdrietig	21%	42%	11%	38%	9%	30%
Gespannen	18%	42%	9%	31%	8%	25%
Rustig	53%	27%	62%	21%	65%	20%
Blij	9%	35%	16%	40%	21%	41%
Machteloos	55%	31%	37%	35%	28%	34%
Gefrustreerd	20%	35%	16%	36%	17%	35%

Bron: Coronapeiling Breda (juni 2021)

Bron: Stadsenquête Breda (oktober 2020)

Welke conclusies trekken we hieruit

- Het aandeel inwoners dat te kampen heeft met negatieve emoties – angst, verdriet, spanning en machteloosheid – is sinds het begin van de coronacrisis verder afgenomen.
- Het aandeel inwoners dat aangeeft (een beetje) gefrustreerd te zijn, blijft met 52% onveranderd hoog.
- Negatieve emoties lijken over het algemeen meer op te spelen bij 45-minners, 65-plussers ervaren minder negatieve emoties.

- De meeste Bredanaars geven aan dat ze tevreden zijn met hun leven: 95% geeft een voldoende en 64% geeft zelfs een 8 of hoger. Gemiddeld geven inwoners een 7,7. Dit is vergelijkbaar met de voorgaande 5 jaar.
- Ruim de helft van de Bredanaars gaf eind vorig jaar aan dat zij zich door de coronacrisis minder gelukkig voelen. Bredanaars die niet zo gelukkig zijn, voelen zich vaker ongelukkig door de coronacrisis dan andere Bredanaars. De coronacrisis lijkt het geluksgevoel van Bredanaars die al niet zo gelukkig waren meer te raken.

2. Mentale weerbaarheid – Eenzaamheid en zorgen

UPDATE

Wat zien we in Breda

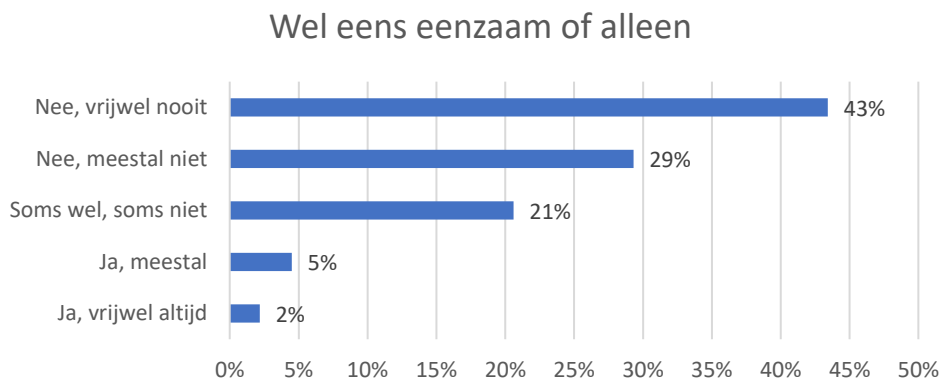

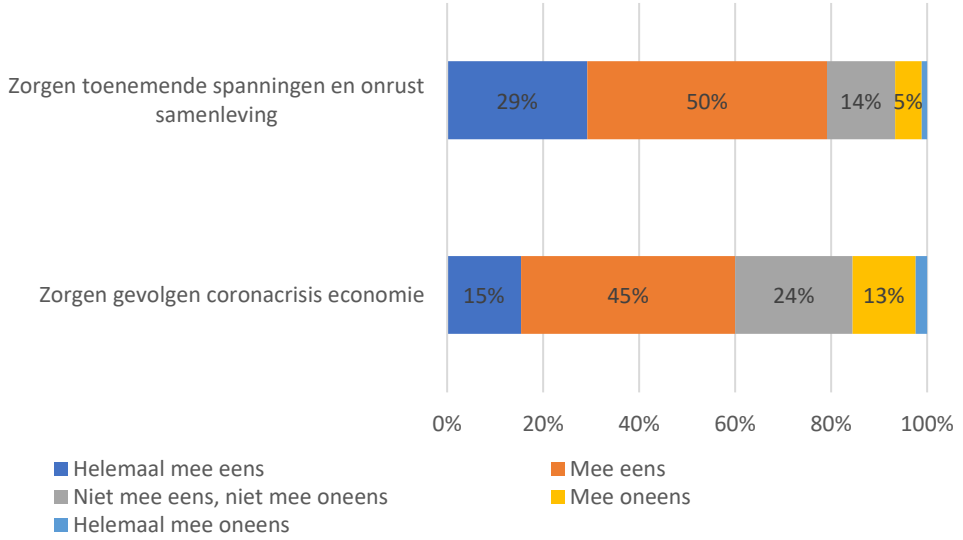

Bron: Coronapeiling Breda (juni 2021)

Welke conclusies trekken we hieruit

- 28% geeft aan zich wel eens/vrijwel altijd eenzaam te voelen, een verdere toename vergeleken met het begin van de coronacrisis (23%) en vergeleken met de situatie vóór corona eind 2019 (21%).
- De mensen die aangeven vrijwel altijd eenzaam te zijn, zijn doorgaans 45+. Het aandeel dat aangeeft ‘meestal’ of ‘soms wel, soms niet’ eenzaam te zijn, is met 29% juist relatief hoog onder 45-minners.

- Bijna vier op de vijf inwoners geven in meer of mindere mate aan zich zorgen te maken over toenemende spanningen en onrust in de samenleving.
- Drie op de vijf geven aan zich zorgen te maken over de gevolgen van de coronacrisis op de economie.

2. Mentale weerbaarheid – Wachttijden GGZ

UPDATE

Wat zien we landelijk

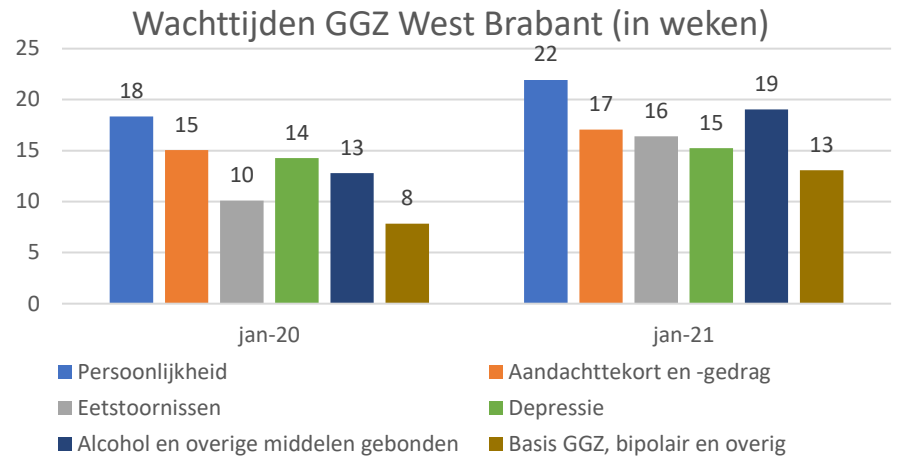

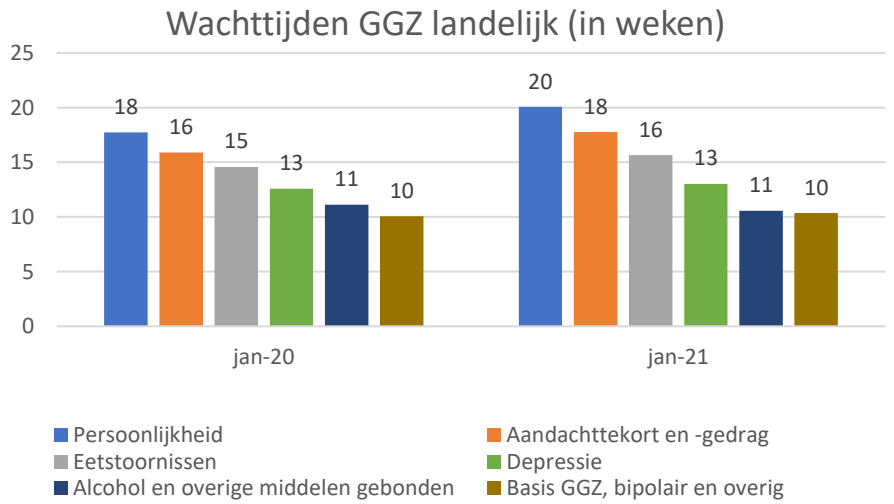

Bron: Vektis (juni 2021)

Wat zien we in Breda

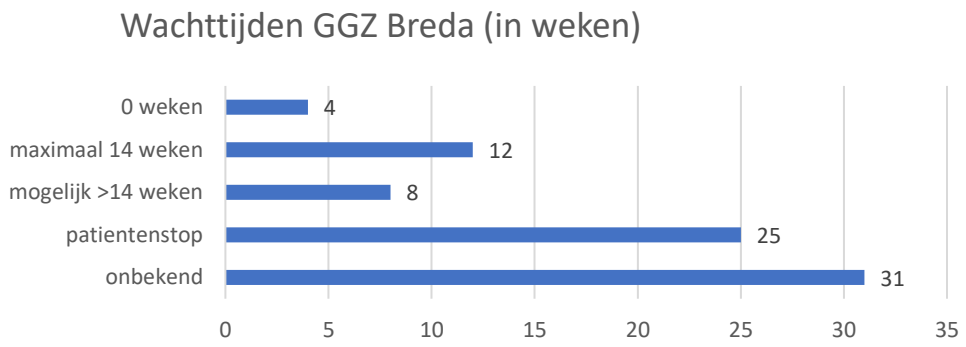

Bron: kiezen in de GGZ (mei 2021)

Welke conclusies trekken we hieruit

- Zowel landelijk als in de regio West-Brabant zien we voor nagenoeg alle weergegeven diagnosen een stijging in de wachttijden. In de regio West Brabant ligt de gemiddelde wachttijd over het algemeen boven het landelijk gemiddelde
- In Breda wordt voor ten minste 33 instellingen en praktijken de norm wachttijd overschreden. Het betreft de totale wachttijd in de GGZ (aanmeld- plus behandelwachttijd). De norm is 14 weken voor de totale wachttijd.
- Onduidelijk is vooralsnog of bovenstaande ontwikkelingen aan corona vallen toe te wijzen, dit wordt nog nagegaan.

2. Mentale weerbaarheid – Gevolgen GGZ

UPDATE

Wat zien we landelijk

Aantal verwijzingen (landelijk)

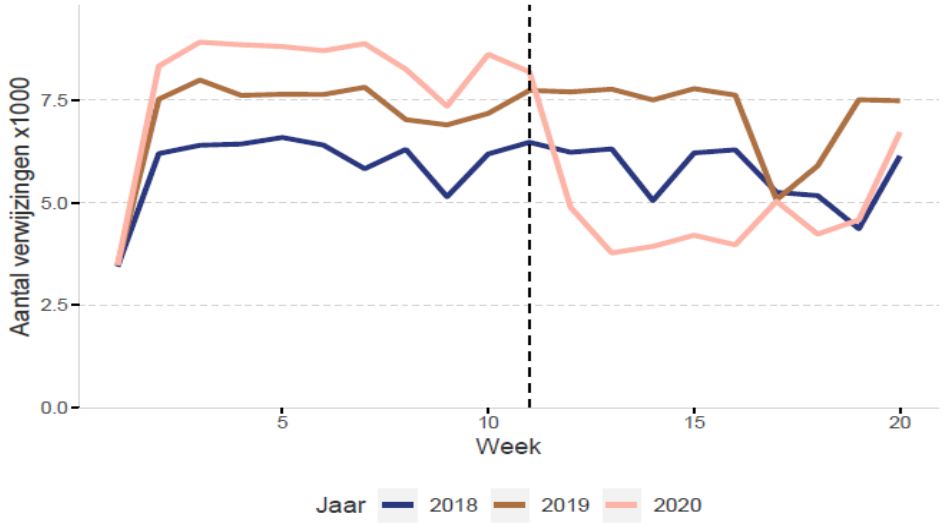

Noord-Brabant

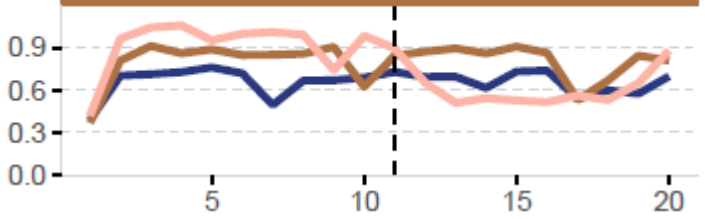

Wat zien we in Breda

Nog geen informatie beschikbaar

Welke conclusies trekken we hieruit

Vanaf het moment dat op 12 maart 2020 de eerste maatregelen werden afgekondigd om de verspreiding van corona tegen te gaan, is de instroom van patiënten in de GGZ sterk afgenomen. Het aantal verwijzingen vanuit de huisarts is met ongeveer de helft gedaald. Deze afname is gelijkmatig verdeeld over verwijzingen naar de basis GGZ en specialistische GGZ. Het betreft hier een landelijke afname; er zijn slechts beperkte verschillen tussen de provincies, in Noord-Brabant zien we echter wel dezelfde ontwikkeling als landelijk.

*Let op: gerapporteerd tot **medio mei 2020**, actuele (en lokale) situatie wordt nog uitgezocht*

Bron: [Analyse-van-de-gevolgen-van-de-coronacrisis-voor-de-geestelijke-gezondheidszorg-19-mei-2020.pdf (ggznieuws.nl)]

2. Mentale weerbaarheid – Jeugdzorg

UPDATE

Wat zien we in Breda

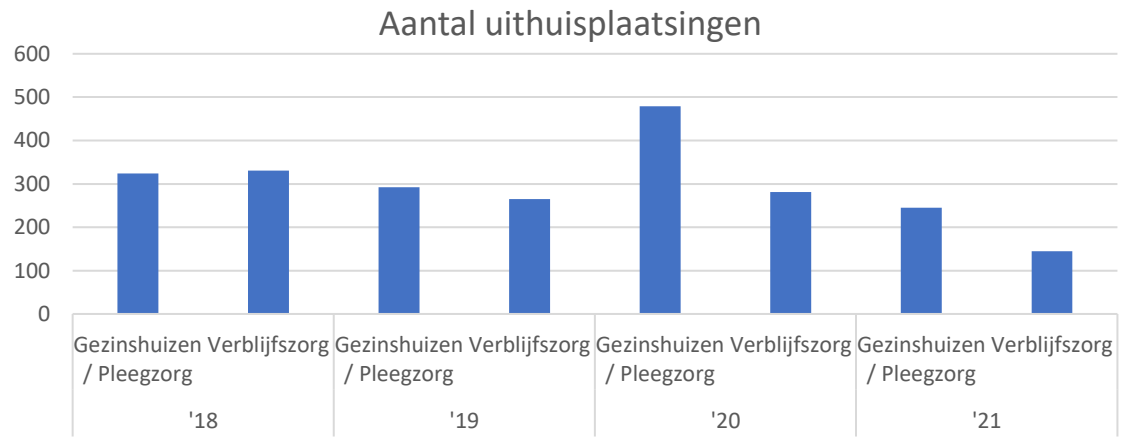

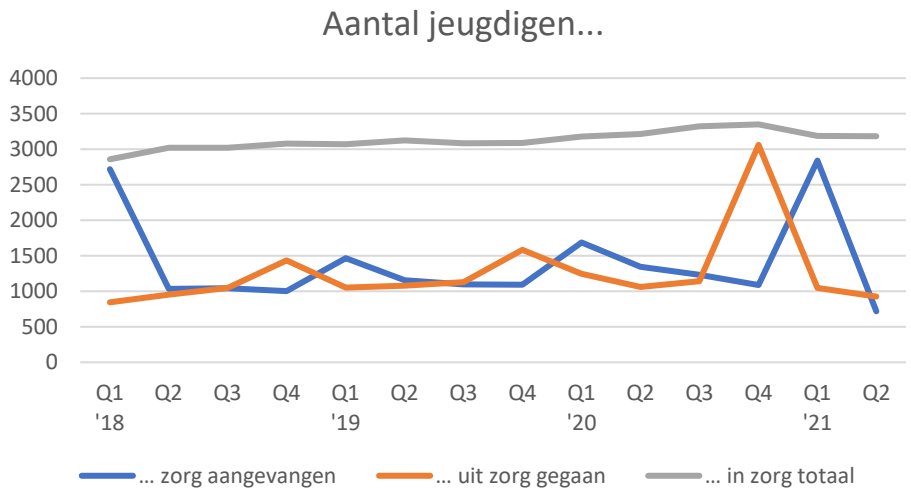

Bron: dashboard Jeugdzorg Breda (juni 2021)

Welke conclusies trekken we hieruit

- Het aantal uithuisplaatsingen lijkt te zijn toegenomen in 2020. Ook het aantal jeugdigen in de zorg lijkt te zijn toegenomen in 2020, hoewel deze trend al eind 2019 lijkt te zijn ingezet.
- De stijging van het aantal uithuisplaatsingen en jeugdigen in de zorg, zou mede een gevolg kunnen zijn van de overdracht van jeugdigen ten tijde van de ontmanteling van jeugdzorgaanbieder Juzt.
- De stijging van pleegzorg en gezinshuiszorg is mogelijk ook een positief resultaat t.a.v. de beleidsdoelstellingen. Verblijfszorg dient dan echter wel een daling te laten zien.
- In het voorliggend veld wordt door netwerkpartners opgemerkt dat een stijging van het aantal jeugdigen met verslavings- of GGZ-problematiek als coronaeffect gezien kan worden.
- 8,6% van de jongeren heeft jeugdhulp (eerste helft 2020). Sinds 2015 ligt het aandeel jongeren met jeugdhulp in Breda altijd lager dan het aandeel in Nederland.

2. Mentale weerbaarheid – Incidenten met overlast

UPDATE

Wat zien we in Breda

Incidenten "Overlast door personen met verward* gedrag"

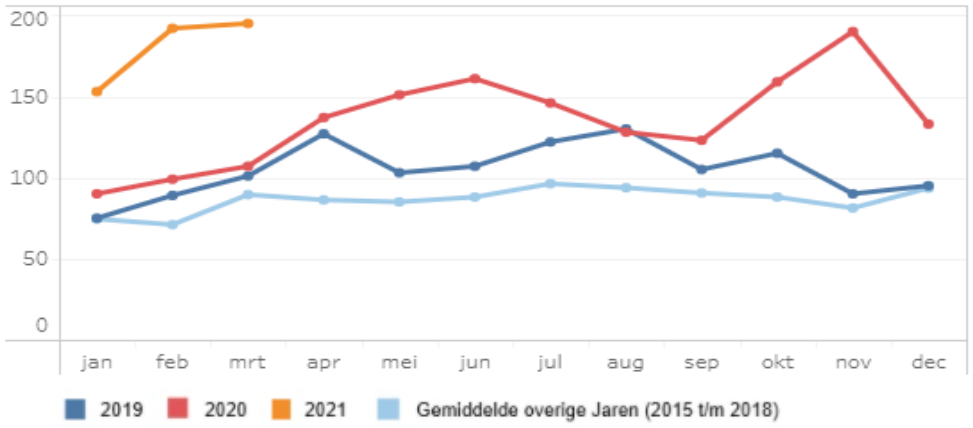

Incidenten "Jeugdoverlast"

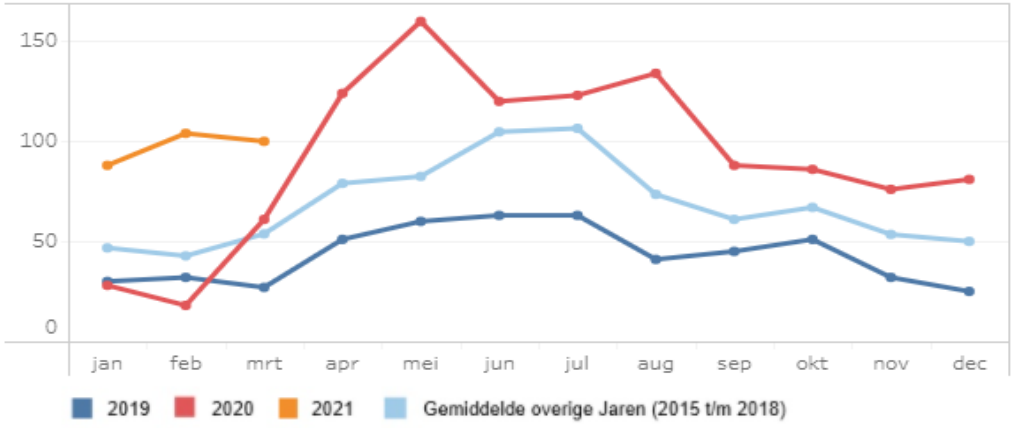

Incidenten "Overlast zwervers"

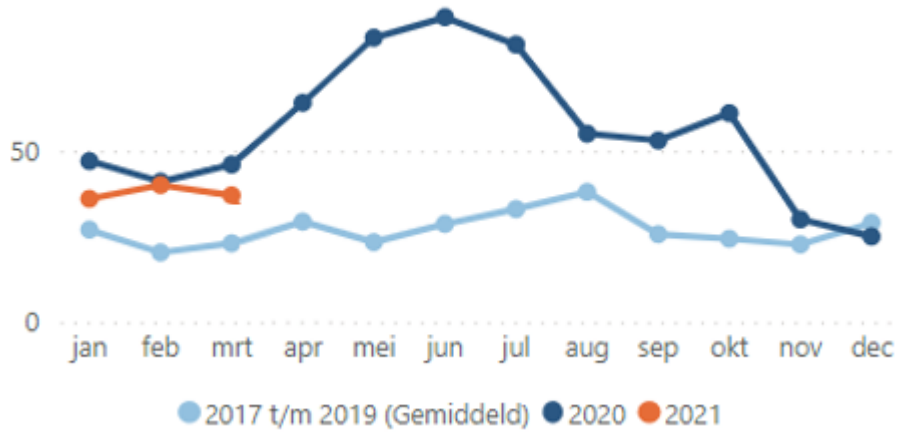

** Terminologie Politie. Wij spreken liever van onbegrepen gedrag.*

Welke conclusies trekken we hieruit

- Het aantal incidenten "Jeugdoverlast" is vanaf maart 2020 fors toegenomen. Vanaf dat moment ligt het aantal incidenten maandelijks boven het gemiddelde van de jaren 2015 t/m 2019.
- Het aantal incidenten "Overlast door personen met verward* gedrag" is sinds april 2020 sterk gestegen. Na een daling in de zomermaanden van 2020, ligt het aantal incidenten alweer enige tijd boven het gemiddelde niveau van de periode 2015 t/m 2019.
- De incidenten "Overlast zwervers" lag bij aanvang van 2020 al boven het gemiddelde van de periode 2015 t/m 2019 en piekte vervolgens in de maanden april, mei, juni en juli van 2020.

Bron: BuurtBarometer/Veiligheidsmonitor Breda (cijfers Politie)

3. Onderwijs – Verzuim en tekort stageplaatsen

UPDATE

Wat zien we in Breda

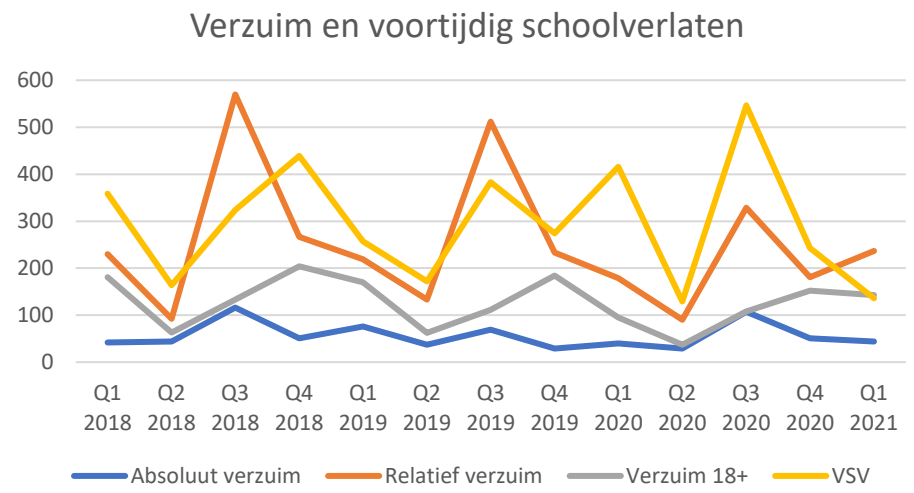

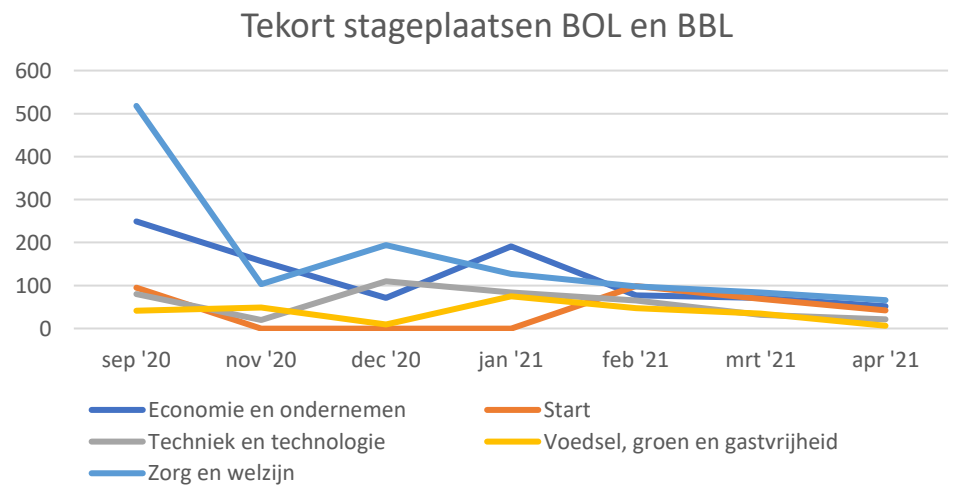

Bron: O&I gemeente Breda (juni 2021)

Welke conclusies trekken we hieruit

- In de verzuimcijfers van PO en VO lijken vooralsnog geen opvallende effecten als gevolg van de coronacrisis waarneembaar.
- Het aantal voortijdig schoolverlaters ligt – na een iets sterkere dip in Q2 2020 dan eerdere jaren – in Q3 2020 hoger dan in de jaren voorafgaand.

- Het gaat landelijk en ook in Breda weer de goede kant op voor wat betreft stages. Studenten kiezen eieren voor hun geld en gaan voor alternatieven voor hun stage. Ze wilden graag afwachten tot er weer buitenlandse stages mogelijk zouden zijn maar omdat het nu (te) lang duurt voordat hier duidelijkheid over is, kiezen ze voor andere oplossingen.

3. Onderwijs – Welbevinden kinderen en studenten

UPDATE

Wat zien we in Breda

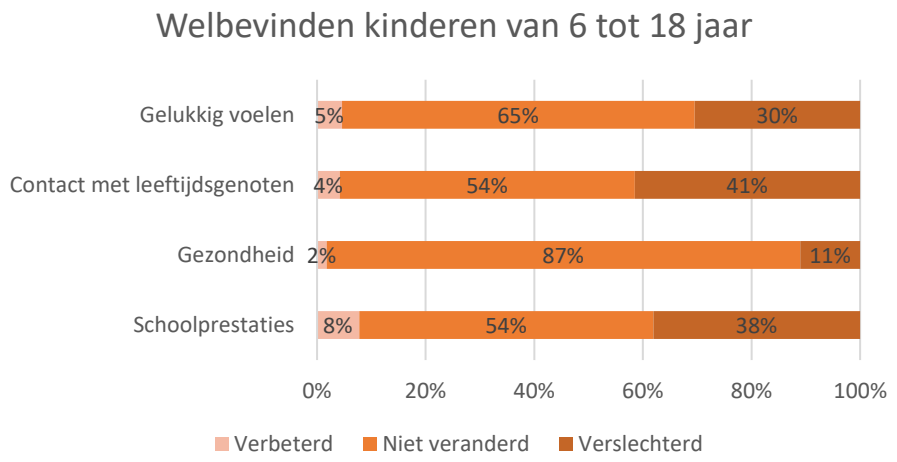

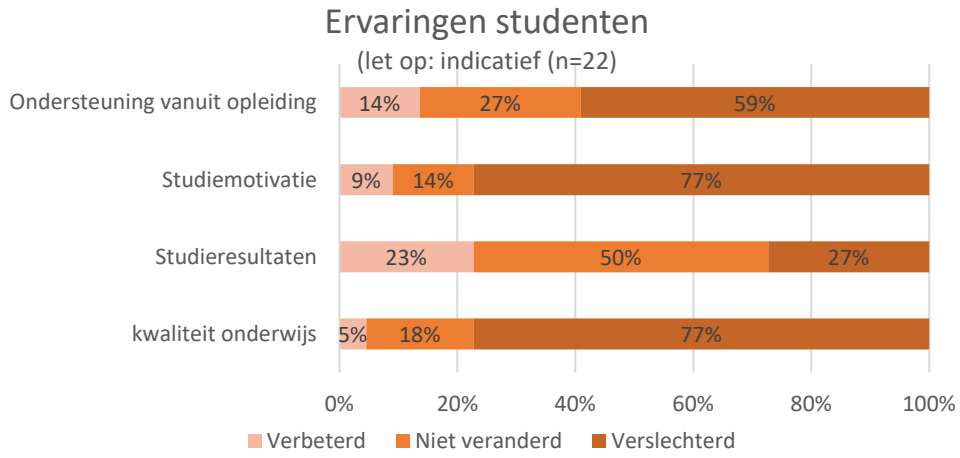

Bron: Coronapeiling Breda (juni 2021)

Welke conclusies trekken we hieruit

- Gevraagd aan de ouders over hun jongste schoolgaande kind, geeft zo'n twee op de vijf ouders aan dat de schoolprestaties zijn verslechterd ten tijde van de coronacrisis.
- Hetzelfde geldt voor de contacten die de kinderen met leeftijdsgenoten hebben. Bijna één op de drie ouders geeft daarnaast aan dat hun kind zich minder gelukkig voelt.

- Een groot deel van de studenten geeft aan dat de studiemotivatie, de kwaliteit van het onderwijs én de ondersteuning vanuit de opleiding zijn verslechterd sinds het begin van de coronacrisis. In dat licht bezien, geeft een betrekkelijk klein aandeel (27%) aan dat de studieresultaten zijn verslechterd. Tevens geeft 23% aan dat deze juist zijn verbeterd.
- Ruim vier op de tien thuis-studeerders ervaart het thuis studeren als (zeer) goed. Voor een derde gaat het wel en een kwart ervaart het als (zeer) slecht (Stadsenquête 2020).

4. Gedrag – Opvolgen adviezen en maatregelen

UPDATE

Wat zien we in Breda

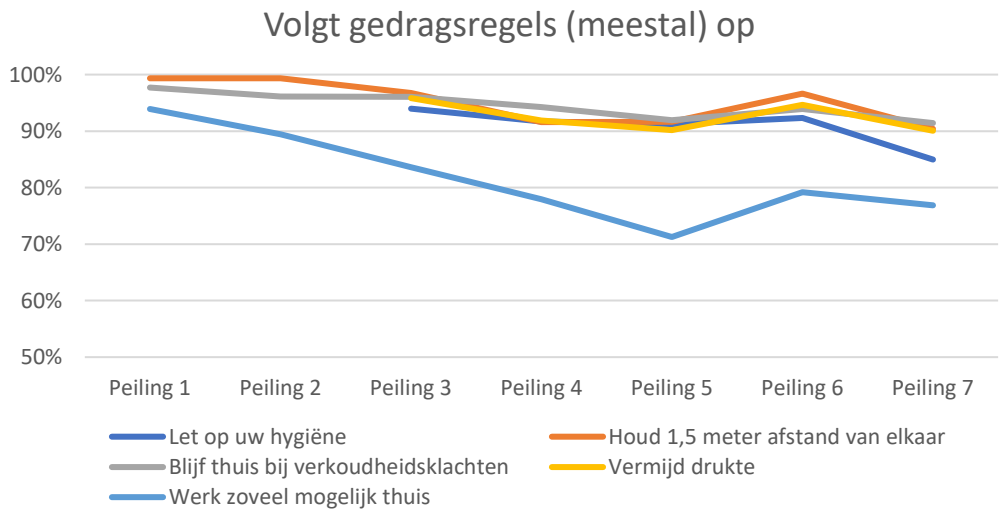

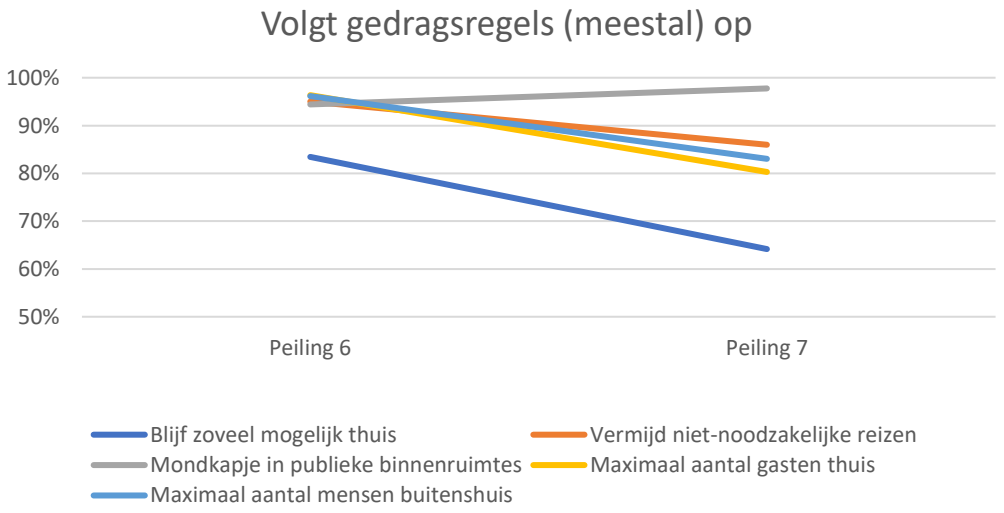

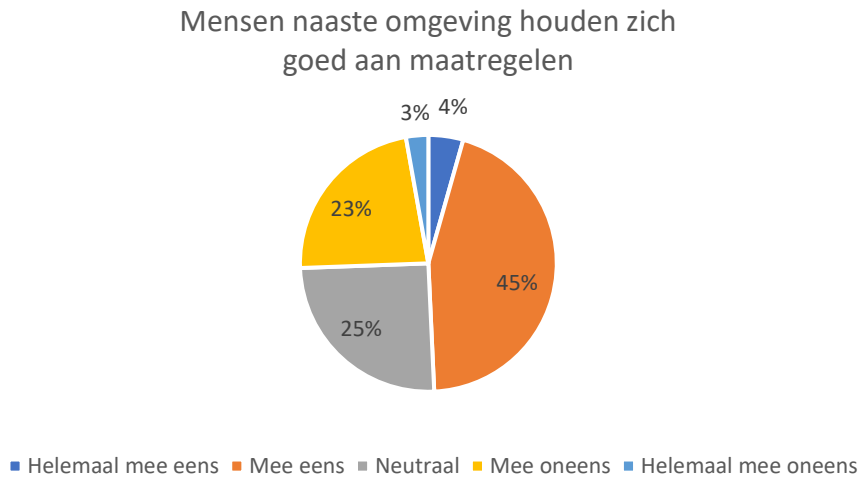

Welke conclusies trekken we hieruit

- De dalende besmettingscijfers en de (aangekondigde) versoepelingen ten tijde van de peiling, lijken er (mede) voor te hebben gezorgd dat bijna alle gedragsregels in vergelijking met de peiling in november 2020 door minder mensen worden opgevolgd. Alleen het dragen van mondkapjes in publieke binnenruimtes laat geen daling, maar zelfs een lichte stijging zien.
- De helft van de inwoners geeft aan dat mensen in de naaste omgeving zich goed aan de maatregelen houden. Een kwart geeft aan dat dit juist niet het geval is.

Bron: Coronapeiling Breda (juni 2021)

4. Gedrag – Beoordeling en niet naleven maatregelen

UPDATE

Wat zien we in Breda

Redenen om (soms) niet adviezen op te volgen

Redenen om (soms) geen mondkapje te dragen

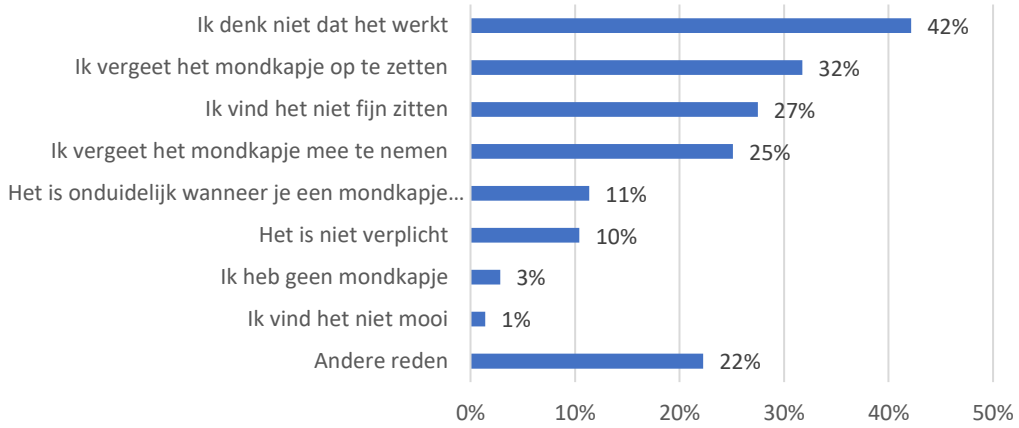

Beoordeling maatregelen

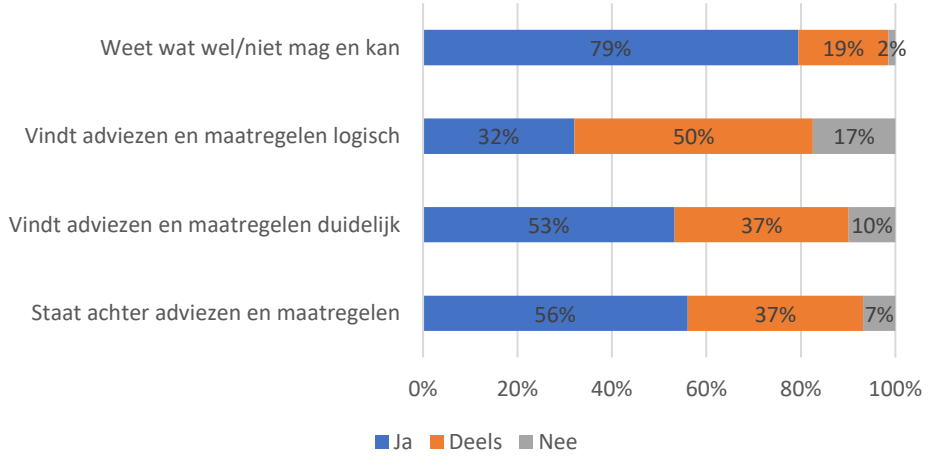

Welke conclusies trekken we hieruit

- Eén op de drie geeft aan de adviezen en maatregelen volledig logisch te vinden. Iets meer dan de helft vindt de adviezen en maatregelen duidelijk en staat er helemaal achter.
- De redenen die men geeft waarom men zich (soms) niet aan de adviezen/maatregelen houdt, lopen sterk uiteen. Voor wat betreft de mondkapjes geeft twee op de vijf aan te denken dat het niet werkt.

Bron: Coronapeiling Breda (juni 2021)

4. Gedrag – Vertrouwen en geloofwaardigheid

UPDATE

Wat zien we in Breda

Communicatie overheid over corona is geloofwaardig

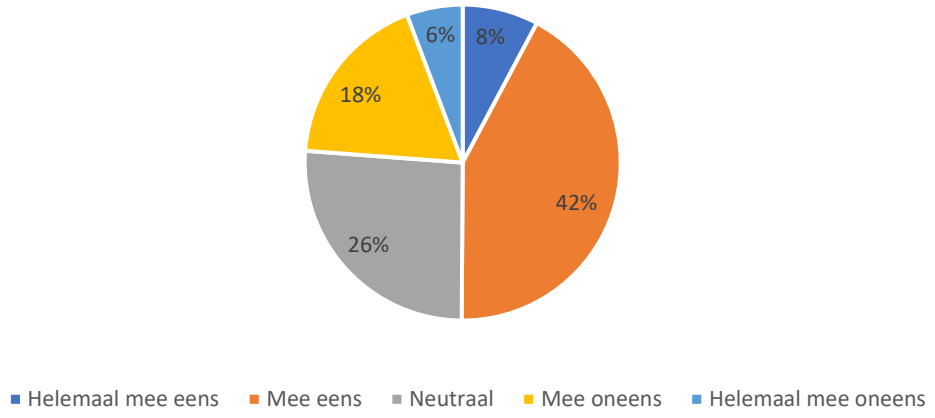

Vertrouwen aanpak corona door...

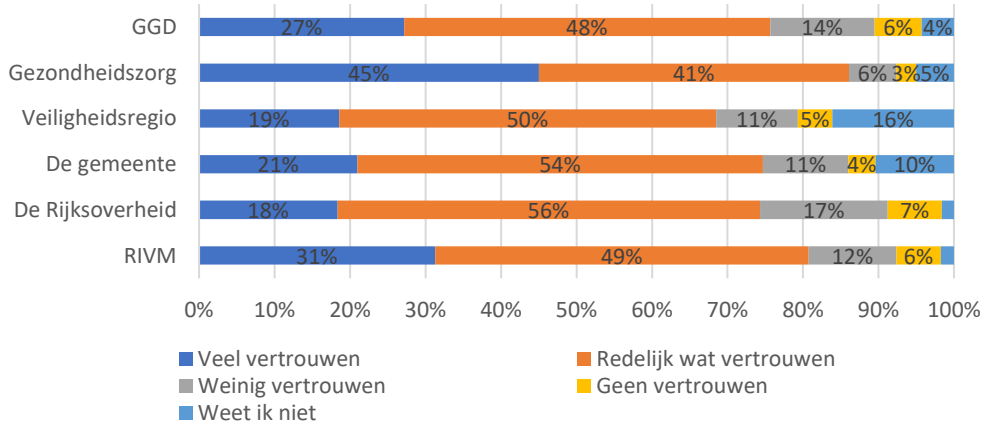

Bron: Coronapeiling Breda (juni 2021)

Welke conclusies trekken we hieruit

- De helft van de inwoners geeft aan de communicatie van de overheid over corona geloofwaardig te vinden. Bijna een kwart geeft aan de communicatie juist niet geloofwaardig te vinden.
- De corona-aanpak door de gezondheidszorg geniet het meeste vertrouwen; 45% geeft aan veel en 41% geeft aan redelijk wat vertrouwen te hebben. Het vertrouwen in de aanpak door gemeenten ligt met respectievelijk 21% en 54% een stuk lager. Eén op de tien geeft aan niet te weten of ze vertrouwen (kunnen) hebben in de corona-aanpak door de gemeente.

4. Gedrag – Klachten, besmettingen, testen en quarantaine

UPDATE

Wat zien we in Breda

10% geeft aan in de periode van midden april tot eind mei corona-gerelateerde klachten te hebben gehad.

16% van de mensen die klachten hadden en/of besmet waren, geeft aan niet in quarantaine te zijn gegaan.

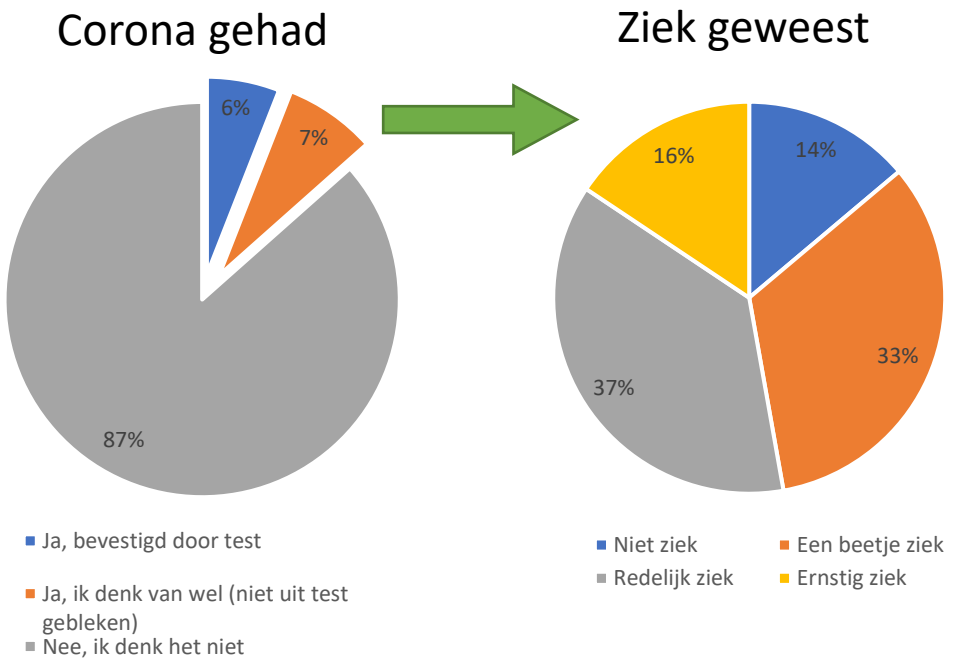

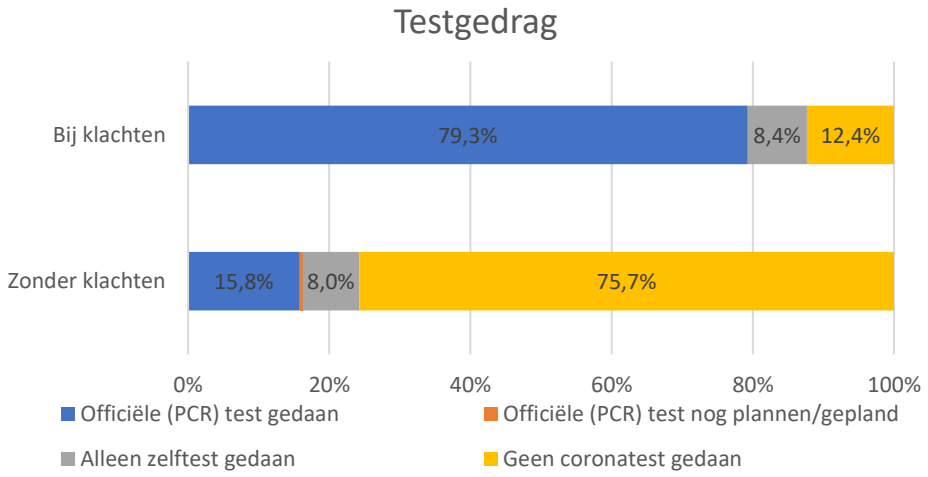

Welke conclusies trekken we hieruit

- Lang niet iedereen laat zich bij klachten testen (21%) en/of gaat in quarantaine (16%).
- Door degenen die wel klachten hadden, maar zich niet hebben laten testen, worden met name de volgende redenen hiervoor genoemd:
  - Klachten werden niet door corona veroorzaakt (54%)
  - Ben verder gezond (39%)
  - Bleef thuis tot de klachten over waren (22%)
  - Testen heeft geen zin (20%)

Bron: Coronapeiling Breda (juni 2021)

4. Gedrag – Sociale contacten en participatie

UPDATE

Wat zien we in Breda

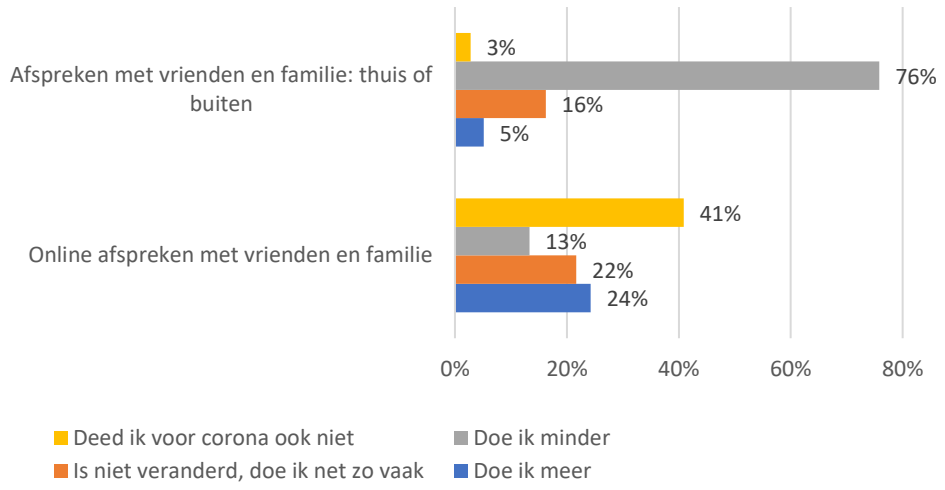

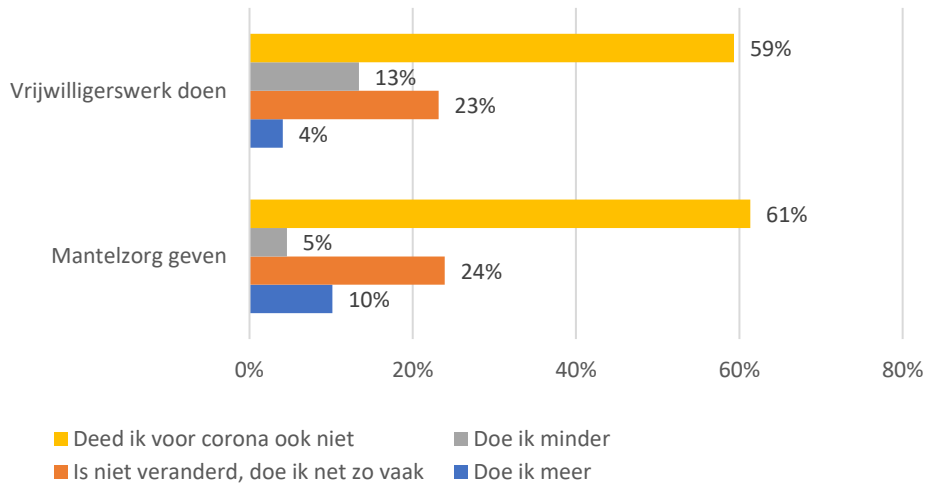

Welke conclusies trekken we hieruit

- Bewoners is gevraagd voor een aantal activiteiten aan te geven of zij deze door de coronacrisis meer, minder of net zo vaak doen. Driekwart geeft aan door de coronacrisis minder te zijn gaan afspreken met vrienden en familie, hetgeen gezien de maatregelen ten tijde van de strenge(re) lockdown periode heel logisch is.
- Het fysieke afspreken lijkt niet één-op-één te zijn vervangen door online afspreken. Daarvan geeft een kwart aan dit meer te zijn gaan doen. Tegelijkertijd geeft ruim één op de tien aan dit juist minder te zijn gaan doen.

- Per saldo geven meer mensen aan momenteel minder vrijwilligerswerk te doen dan voor de coronacrisis; 13% doet minder vrijwilligerswerk versus 4% die aangeven nu meer vrijwilligerswerk te doen.
- Voor wat betreft mantelzorg zien we juist dat per saldo meer mensen meer mantelzorg zijn gaan verlenen; 5% geeft minder mantelzorg versus 10% die aangeven op dit moment meer mantelzorg te geven.

Bron: Coronapeiling Breda (juni 2021)

4. Gedrag – (On)gezond gedrag en hulp vragen

UPDATE

Wat zien we in Breda

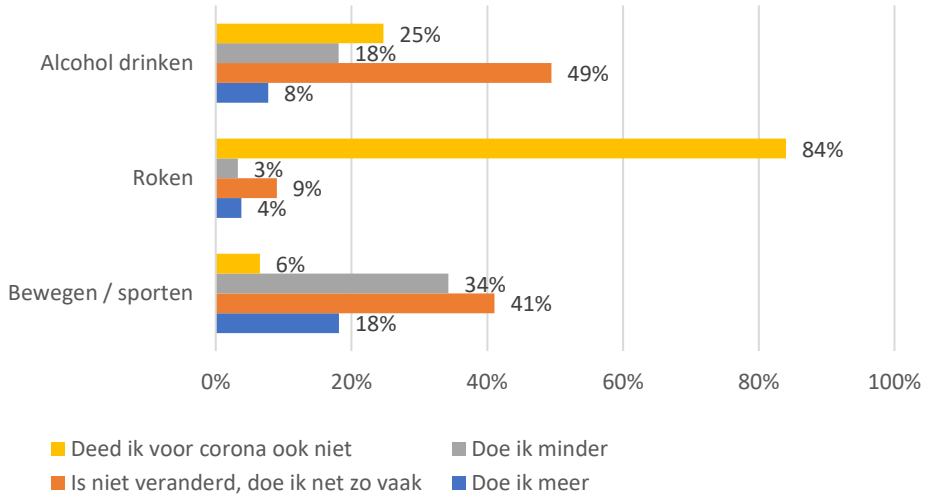

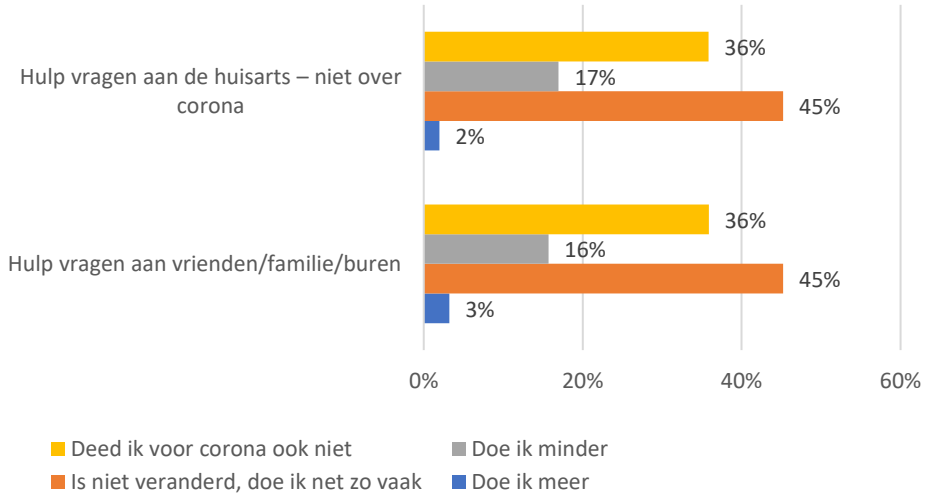

Welke conclusies trekken we hieruit

- Er zijn meer mensen die aangeven sinds het begin van de coronacrisis minder alcohol te zijn gaan drinken (18%) dan mensen die aangeven meer te zijn gaan drinken (10%). Mogelijk een gevolg van de sluiting van de horeca tijdens de lockdown in combinatie met minder fysieke ontmoetingen met vrienden en familie.
- De coronacrisis lijkt ook een beweeg- en sportcrisis. Ruim één op de drie geeft aan sinds het begin van de coronacrisis minder te sporten, tegen één op de vijf die aangeeft juist meer te sporten. Ten opzichte van de vorige peiling in november, zijn beide groepen gegroeid waardoor per saldo nog altijd 16% meer mensen aangeven minder te zijn gaan sporten/bewegen.

- De vraagverlegenheid voor hulp is hoger dan voor de crisis, maar wel dalend in vergelijking met de vorige peiling in november. Circa 80% vraagt net zo vaak als voor de crisis hulp aan vrienden, familie of buren, óf aan de huisarts (niet corona-gerelateerd).
- Tegelijkertijd geeft een groep van respectievelijk 16% voor vrienden, familie of buren en 17% voor de huisarts aan dat ze nu minder vaak hulp vragen (dit was in november nog respectievelijk 28% en 25%).

Bron: Coronapeiling Breda (juni 2021)

4. Gedrag – Recreatie en winkelen

UPDATE

Wat zien we in Breda

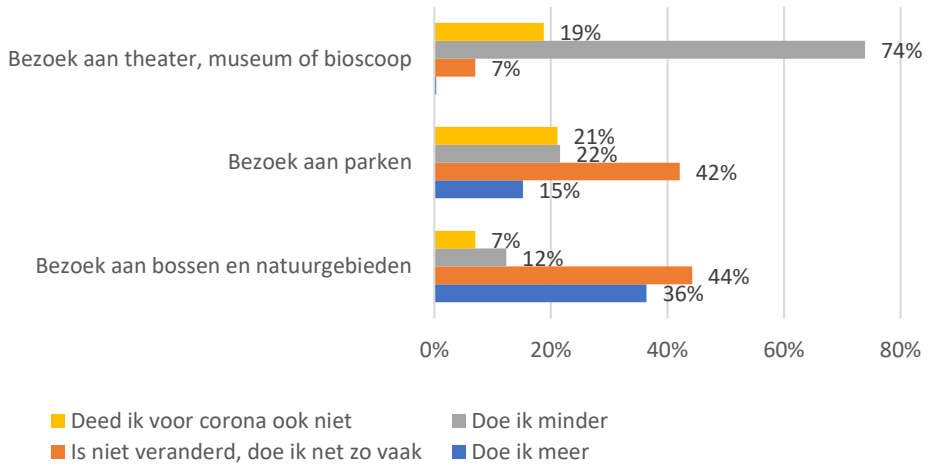

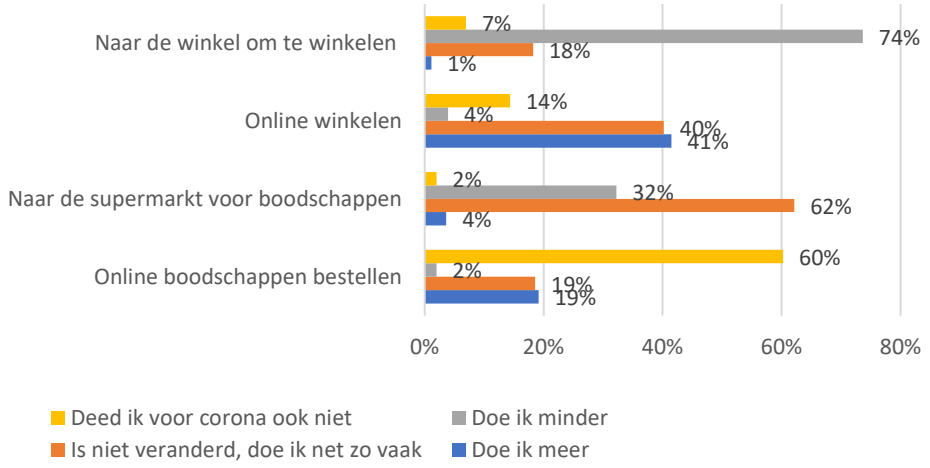

Welke conclusies trekken we hieruit

- Uit de Stadsenquête eind 2020 bleek al dat meer Bredanaars de bossen en natuurgebieden in en om Breda ontdekt; 94% van de Bredanaars gaf toen aan het afgelopen jaar een bos of natuurgebied te hebben bezocht. Van de mensen die al bossen en natuurgebieden bezochten, geeft nu ook nog eens 36% aan dit momenteel meer te doen.
- Parken worden daarentegen per saldo iets minder vaak bezocht dan voor de coronacrisis.

- Twee op de vijf geven aan dat ze meer online zijn gaan winkelen. Gezien de tijdelijke sluiting van 'niet-essentiële' winkels, verbaast het niet dat dit aandeel behoorlijk omvangrijk is.
- Tevens geeft één op de vijf aan dat ze meer online boodschappen zijn gaan bestellen, waar tegelijkertijd één op de drie aangeeft minder naar de supermarkt te gaan voor boodschappen. De vraag is in hoeverre het om blijvende gedragsveranderingen gaat.

Bron: Coronapeiling Breda (juni 2021)

4. Gedrag – Recreëren en ontmoeten

UPDATE

Wat zien we in Breda

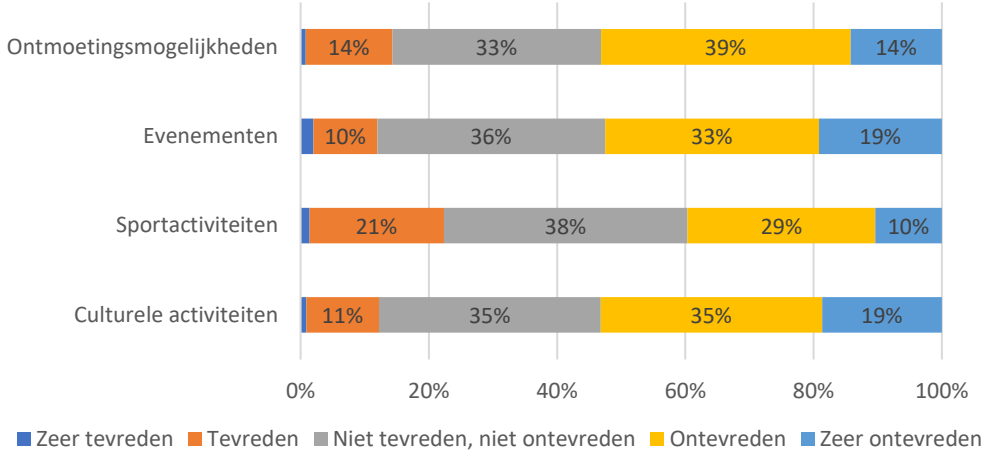

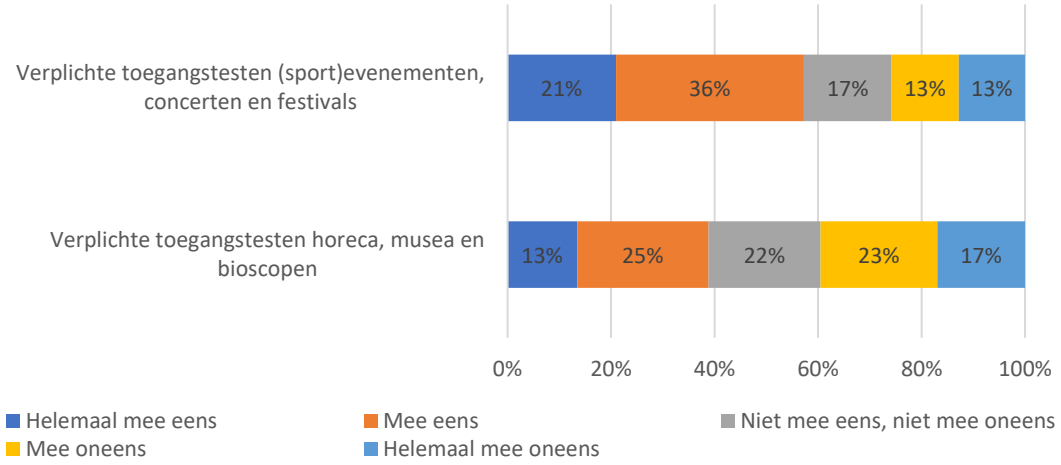

Welke conclusies trekken we hieruit

- Begin juni – met uitzicht op verdere versoepelingen in stap 3 van het openingsplan – geeft 16% aan (zeer) tevreden te zijn over het aanbod recreatiemogelijkheden. Meer dan de helft geeft aan (zeer) ontevreden te zijn over het aanbod evenementen en culturele activiteiten.
- Ook over de ontmoetingsmogelijkheden is ruim de helft (zeer) ontevreden. Slechts 14% geeft aan (zeer) tevreden te zijn.

- Er zijn meer mensen voor het gebruik van verplichte toegangstesten bij (sport)evenementen, concerten en festivals (57%) dan voor het gebruik van verplichte toegangstesten in de horeca, musea en bioscopen (38%). Twee op de vijf geven aan geen voorstander te zijn van verplichte testen voor toegang tot horeca, musea en bioscopen.

Bron: Coronapeiling Breda (juni 2021)

4. Gedrag – Verkeersintensiteit

UPDATE

Wat zien we in Breda

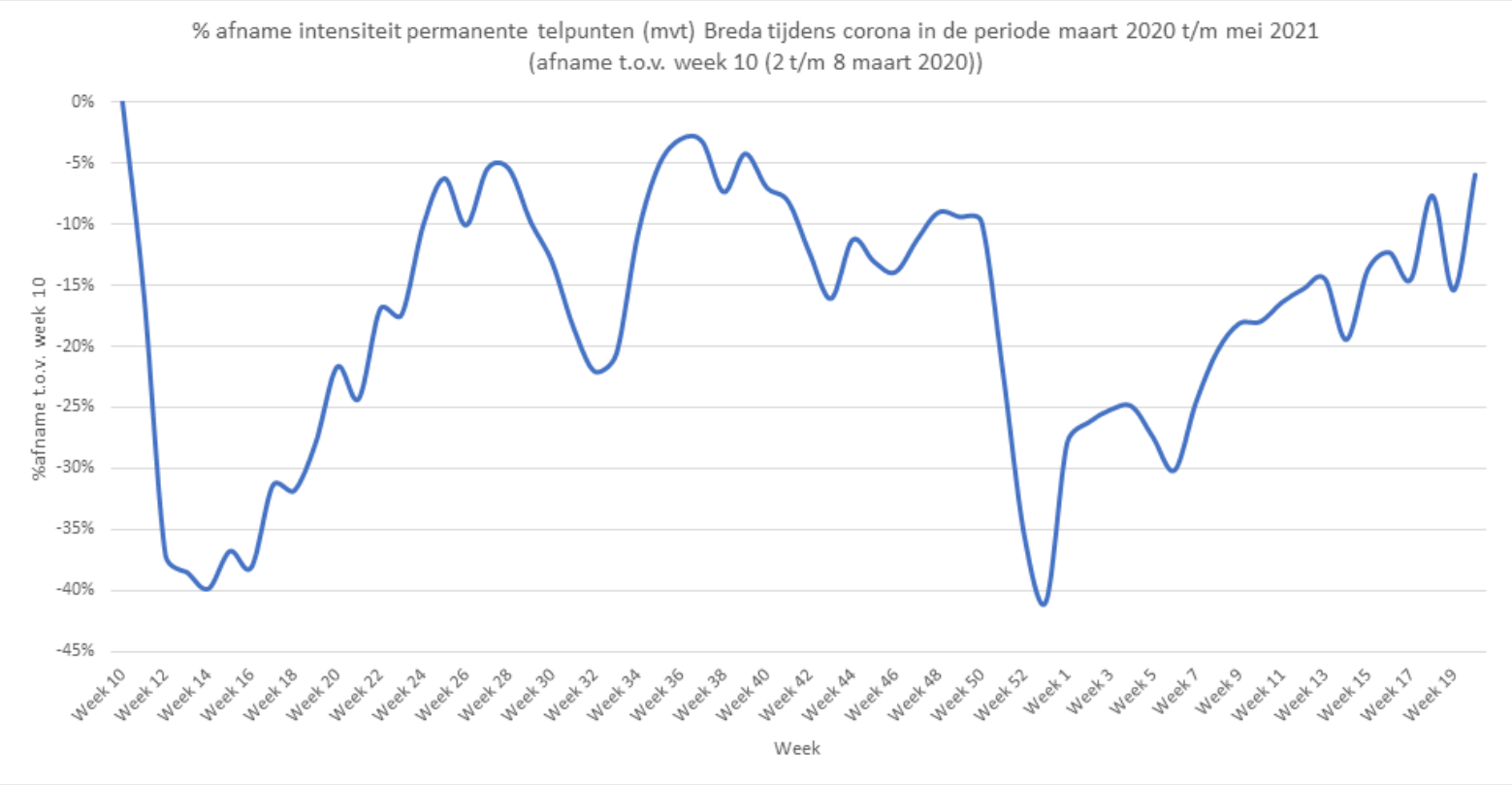

Bron: Afdeling Mobiliteit en Milieu gemeente Breda (juni 2021)

Welke conclusies trekken we hieruit

- In week 20 (17 t/m 23 mei 2021) lag de gemiddelde motorvoertuigintensiteit 6% lager dan de periode net voor Corona. Vanaf de kerstvakantie is de gemiddelde verkeersintensiteit met een gestage opmars bezig. Hier en daar zijn (grotere en kleinere) dipjes te zien, veroorzaakt door o.a. (carnavals- en mei-) vakantie, vorstperiode, feestdagen (Pasen, Hemelvaart, Pinksteren, Koningsdag), maar de trend is duidelijk stijgend.
- De fietsintensiteiten zitten nog ruim onder het pre-corona niveau (op weekdag -25% en op werkdag -35%). Fietsintensiteiten zijn altijd al veel grilliger dan motorvoertuigintensiteiten, maar het natte en koude voorjaar en uiteraard de beperkte opening van middelbare scholen en VO scholen zullen hierin een grote rol spelen.

4. Gedrag – Handhaving en bekeuringen

UPDATE

Wat zien we in Breda

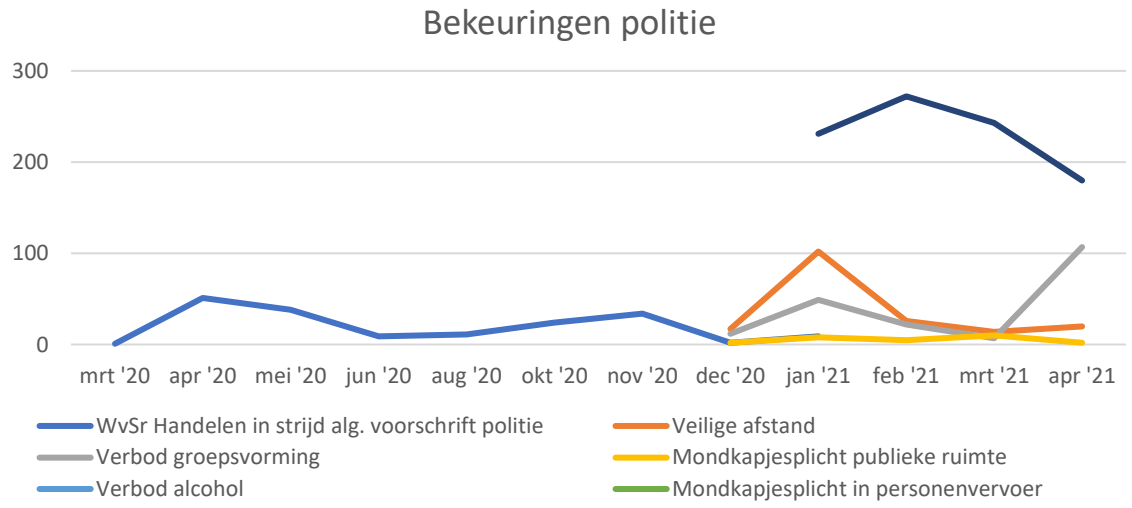

Bron: Politie (mei 2021)

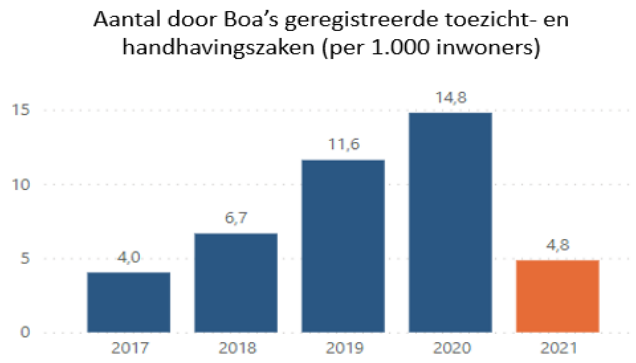

Bron: BuurtBarometer/Veiligheidsmonitor Breda (juni 2021)

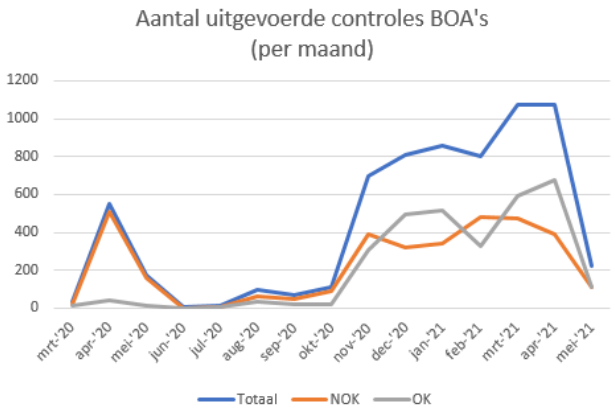

Bron: City Control Breda (juni 2021)

Welke conclusies trekken we hieruit

- Bekeuringen voor het niet houden van een veilige afstand en (het verbod op) groepsvorming, laten tijdelijke pieken zien in respectievelijk januari en april van dit jaar.
- De meeste bekeuringen worden gegeven voor 'het handelen in strijd met de algemene voorschriften van de politie'.
- Het aantal door Boa's geregistreerde toezicht- en handhavingszaken (met de categorie openbare orde waarop een interventie volgde) is in 2020 verder toegenomen.
- Het aantal uitgevoerde controles door Boa's laat vanaf de gedeeltelijke lockdown begin november 2020 een forse stijging zien. Pas in mei 2021 zien we het aantal uitgevoerde controles dalen.
- In de periode maart-oktober 2020 werden gemiddeld in 86% van de gevallen bijzonderheden of overtredingen geconstateerd (NOK). Sinds het begin van de gedeeltelijke lockdown in november 2020 t/m mei 2021, ligt dit aandeel met gemiddeld 45% fors lager.

5. Sociale cohesie – Buurt: cohesie en veiligheid

UPDATE

Wat zien we in Breda

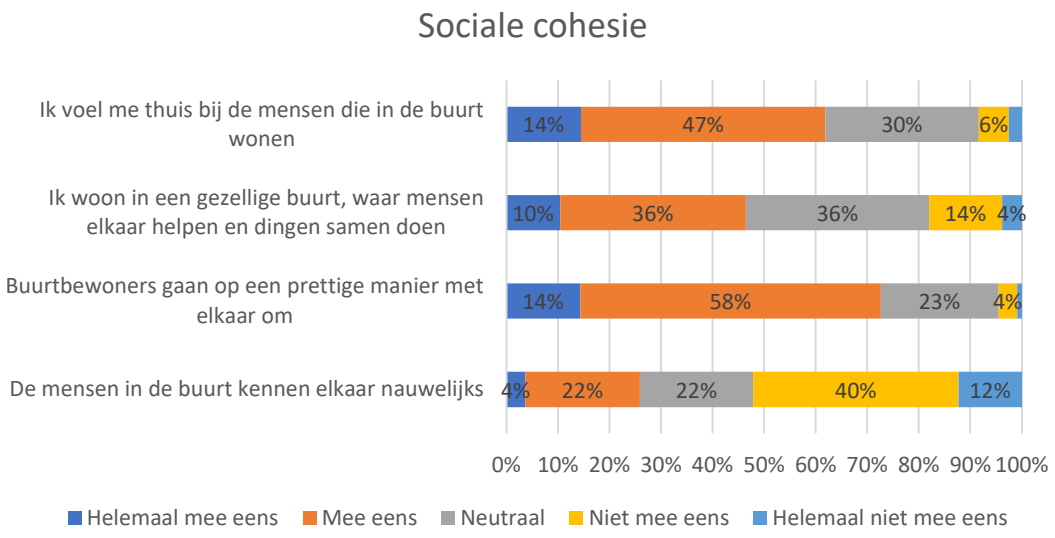

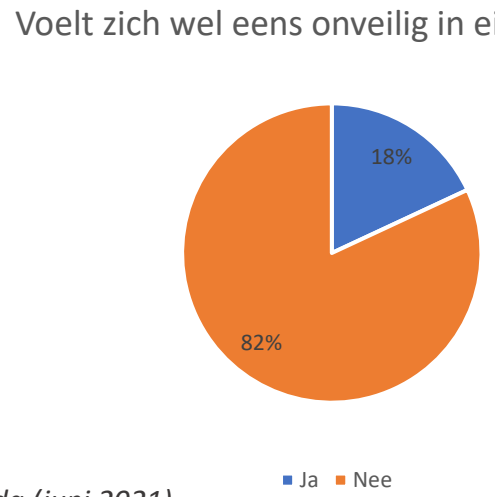

Bron: Coronapeiling Breda (juni 2021)

Welke conclusies trekken we hieruit

- Drie op de vijf inwoners voelen zich thuis in de buurt waarin zij wonen.
- Daarentegen geeft een kwart aan dat de mensen in de buurt elkaar nauwelijks kennen, en nog eens één op de vijf herkent zich niet in het beeld dat ze in een gezellige buurt wonen, waar mensen elkaar helpen en dingen samen doen.
- Hoewel de coronapeiling niet één-op-één kan worden vergeleken met de Buurtenquête in 2019, lijkt het overall beeld toch iets positiever te zijn.
- Net als in de eerste zes coronapeilingen, zijn Bredanaars gevraagd naar hun veiligheidsgevoel in hun buurt. Vergeleken met de vorige peilingen (met uitzondering van een dip tijdens de tweede peiling) is hierin geen verandering te zien. Iets minder dan een vijfde voelt zich wel eens onveilig in zijn of haar eigen buurt. Bij de Buurtenquête najaar 2019 voelde bijna één op de vier (24%) zich wel eens onveilig in hun eigen buurt.

5. Sociale cohesie – Overlast

UPDATE

Wat zien we in Breda

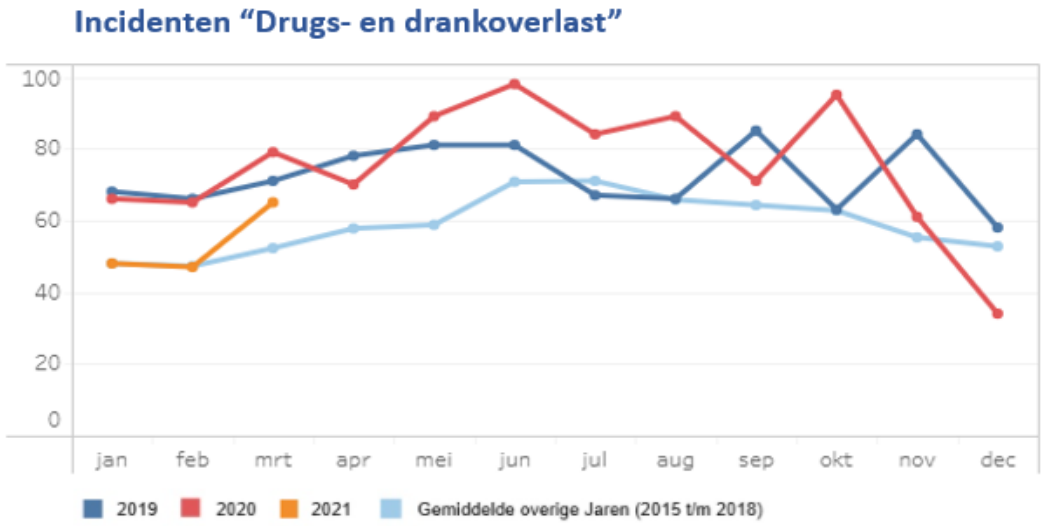

Bron: Veiligheidsmonitor Breda (juni 2021)

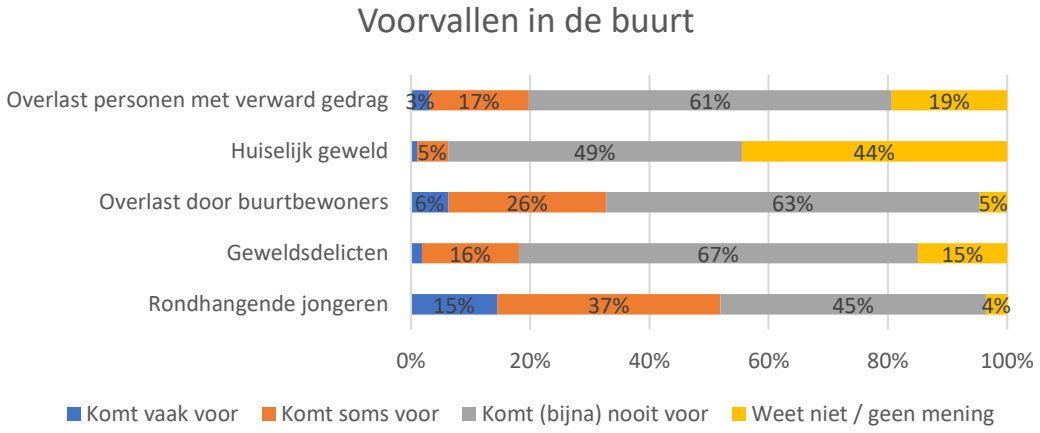

Bron: Coronapeiling Breda (juni 2021)

Welke conclusies trekken we hieruit

- Overlast vanwege alcohol of drugs lag in de periode mei – oktober 2020 boven het gemiddelde van de jaren 2015 t/m 2019. In november/december 2020 zien we een sterke daling, waarschijnlijk een gevolg van een aangescherpte coronamaatregelen (waaronder avondklok). Maart 2021 zien we het aantal incidenten weer omhoog gaan.

- Meer dan de helft van de inwoners signaleert soms/vaak rondhangende jongeren in de buurt. Dit past in het beeld van de gerapporteerde toename in de jeugdoverlast.
- Eén op de drie geeft aan soms/vaak overlast van buurtbewoners te ervaren, en één op de vijf ervaart overlast van personen met verward (onbegrepen) gedrag.

5. Sociale cohesie – Geluidsoverlast en vernielingen

UPDATE

Wat zien we in Breda

Het gemiddeld aantal incidenten geluidsoverlast per 1000 inwoners in Breda

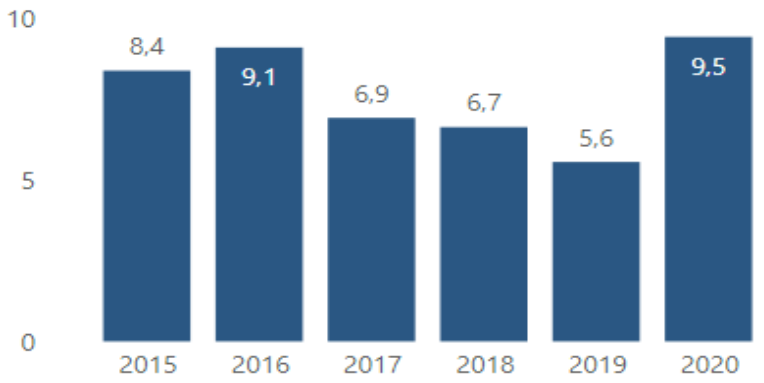

Het gemiddeld aantal incidenten vernielingen per 1000 inwoners in Breda

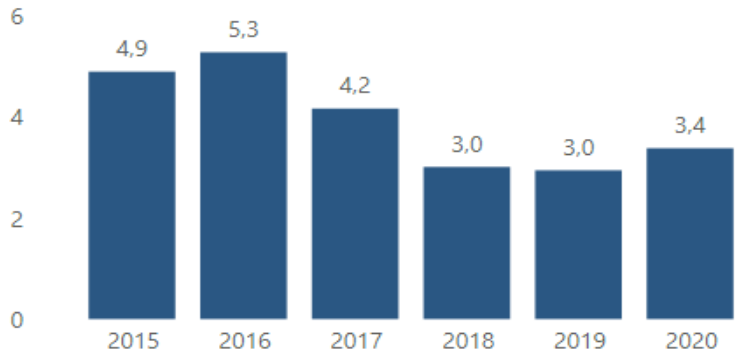

Bron: BuurtBarometer Breda (juni 2021)

Welke conclusies trekken we hieruit

- Het gemiddeld aantal incidenten met geluidsoverlast is in 2020 fors toegenomen ten opzichte van een jaar eerder. De verklaring hiervoor ligt waarschijnlijk in het feit dat iedereen veel meer tijd in eigen huis doorbrengt (thuis werken, avondklok, tijdelijke sluiting van o.a. horeca, winkels en culturele instellingen).

- Het gemiddelde aantal incidenten met vernielingen laat in 2020 geen forse stijging zien ten opzichte van 2019, en ligt nog altijd een stuk onder het niveau van de jaren 2015-2017.

5. Sociale cohesie – Vermogensdelicten

UPDATE

Wat zien we in Breda

Aantal misdrijven Zakkenrollerij/tassenrollerij in Breda

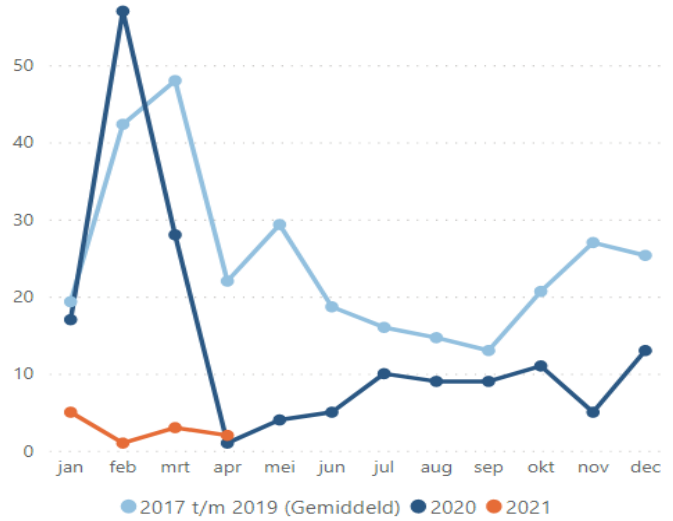

Aantal misdrijven Woninginbraken in Breda

Aantal misdrijven Diefstal van brom-, snor-, fietsen in Breda

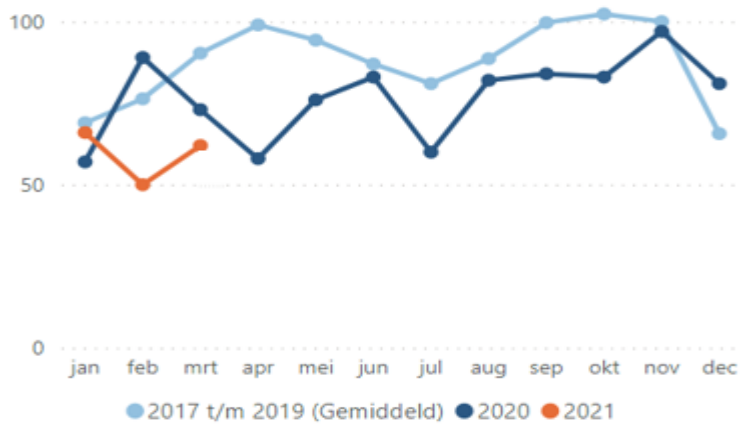

Aantal misdrijven Horizontale fraude en Cybercrime in Breda

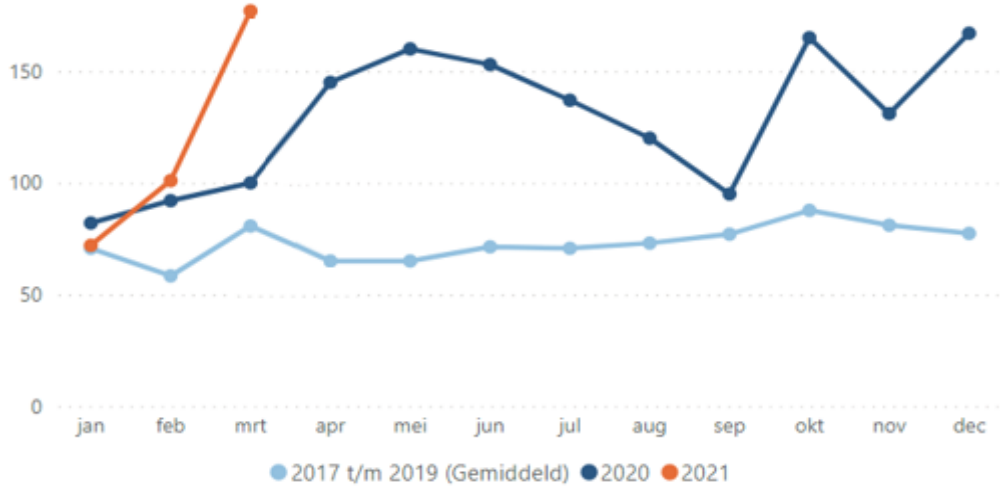

Welke conclusies trekken we hieruit

- Cyber (horizontale fraude en cybercrime) laat in de politieregistratie een stijgende trend zien en stijgt ook in Q1 2021, al was deze niet zo sterk als de stijging van 2019 naar 2020. Mogelijk dat het stijgende aantal online aankopen als gevolg van de coronacrisis hierin een rol speelt.
- Het aantal woninginbraken neemt steeds verder af, ook in Q1 2021. Het misdrijf zakkenrollerij is het sterkst gedaald, hetgeen grotendeels kan worden verklaard doordat carnaval niet is doorgegaan, traditioneel een periode waarin veel zakkenrollerijen plaatsvinden.

Bron: Veiligheidsmonitor Breda (juni 2021)

5. Sociale cohesie – Leefbaarheid kwetsbare gebieden

UPDATE

Wat zien we in Breda

2013

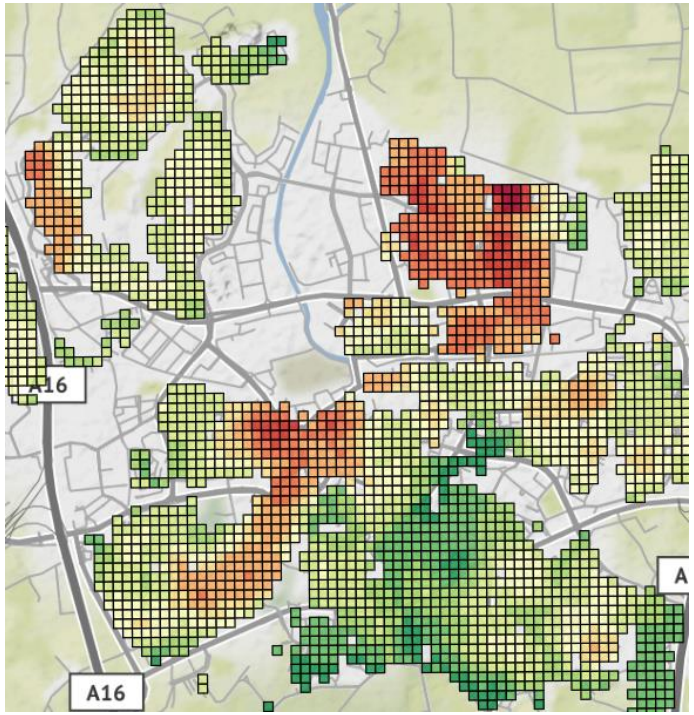

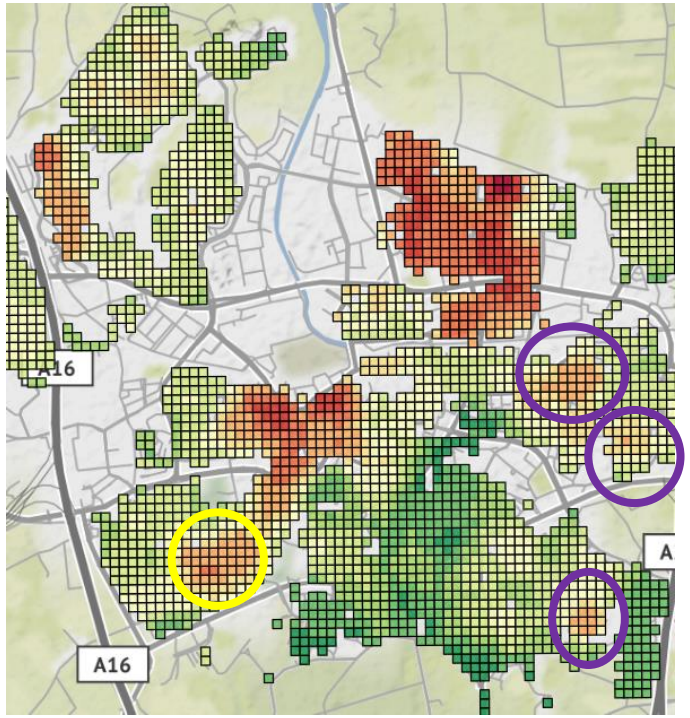

2020

Bron: O&I Vroegsignalering, Bredase variant van de Leefbaarometer

Welke conclusies trekken we hieruit

De verschillen in leefbaarheid tussen kwetsbare en niet-kwetsbare gebieden nemen toe. Dit zien we ook in vergelijkbare grote gemeenten in Nederland en daarbuiten. Corona lijkt meer effect te hebben op kwetsbare gebieden dan niet kwetsbare gebieden (paarse cirkels). Hoe dit zich in de toekomst gaat ontwikkelen, is nog onduidelijk. Overigens zien we ook een positieve ontwikkeling in Zuidwest, daar wordt de rode vlek wat kleiner. In die omgeving is de afgelopen 15 jaar ook veel veranderd (gele cirkel).

Macro economisch beeld

Economische groei in het 1e kwartaal van 2021
UPDATE

Economische groei per regio

Economische verwachtingen korte termijn (2020 / 2021) – Scenario's
UPDATE

Economische verwachtingen korte termijn – Groeipad met corona
UPDATE

Producentenvertrouwen
UPDATE

Consumentenvertrouwen
UPDATE

Economische groei (NL) in het 1e kwartaal van 2021

UPDATE

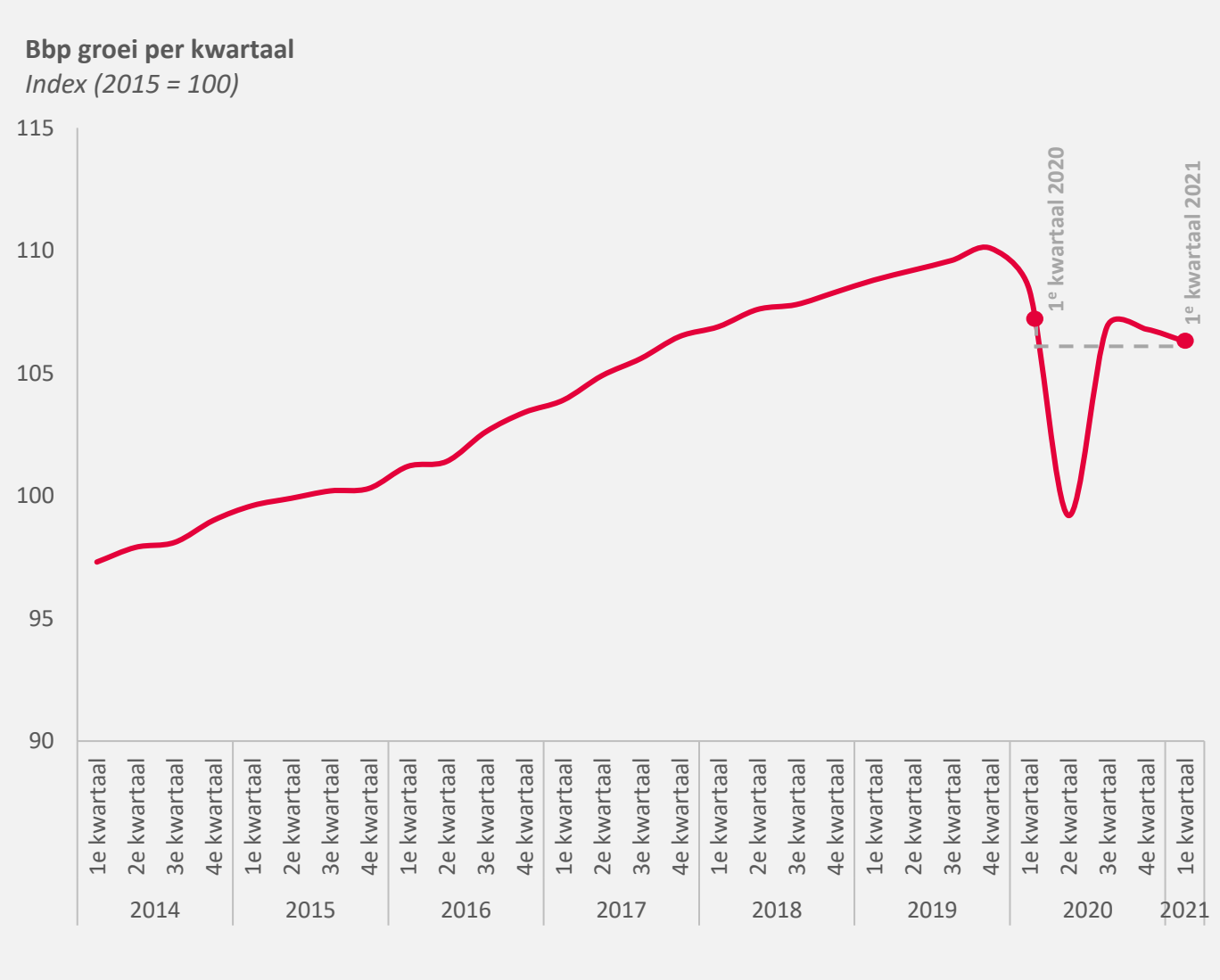

Bron: CBS (18 mei 2021)

Volgens de eerste berekening van het CBS (op basis van nu beschikbare gegevens) is het bruto binnenlands product (bbp) in het eerste kwartaal van 2021 met 0,5% gekrompen ten opzichte van een kwartaal eerder.

De krimp van de economie is vooral veroorzaakt door een daling van de consumptie door huishoudens en overheid. De stijging van de investeringen en het handelssaldo dempten de krimp. In het eerste kwartaal van 2021 lag het bbp nog 3,4% onder het niveau van voor de uitbraak van de coronapandemie.

Meer informatie over de groei in het 1e kwartaal van 2021 is hier te vinden.

Economische groei per regio

Economische groei per regio in 2020

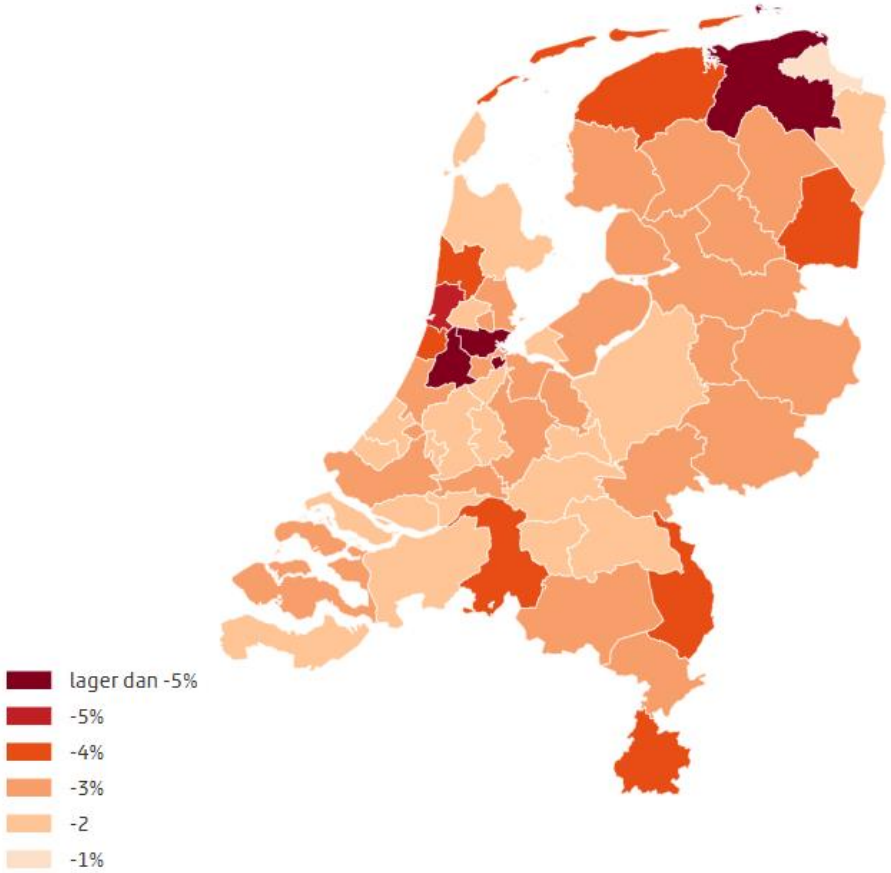

Bron: CBS (23 februari 2021)

Het CBS presenteerde eind februari 2021 de eerste regionale economisch groeicijfers over 2020.

In de provincies Noord-Holland en Groningen is de economie in 2020 het sterkst gekrompen ten opzichte van een jaar eerder, met respectievelijk ongeveer 7% en 5%. De krimp in Noord-Holland werd met name veroorzaakt door minder vliegverkeer op Schiphol en het stilvallen van de reisbemiddelingsbranche. De krimp van ongeveer 5% in de provincie Groningen werd vooral veroorzaakt door de verminderde gaswinning. De economie van Limburg kromp met ongeveer 4% en in de resterende provincies, waaronder Noord-Brabant, was de krimp ongeveer 3%. De economie in Flevoland is nog het minst gekrompen (ongeveer 2%). De krimp bleef beperkt door goed presterende leasebedrijven en de groei van de detail- en groothandel. Verder hebben de door de crisis getroffen bedrijfstakken, zoals de horeca, reisbemiddeling en personenvervoer, een minder groot aandeel in de economie van Flevoland.

In de regio West-Brabant is de economie met ongeveer 2% gekrompen. Deze krimp is kleiner dan in de regio Midden-Brabant (-4%) en ook lager dan de totale krimp van heel Nederland (-3,7%).

Meer informatie over de regionale economische groei is hier te vinden.

Economische verwachtingen korte termijn (2021 / 2022)

In het Centraal Economisch Plan 2021 (maart 2021) komt het CPB met de eerste economische ramingen over 2021. Mede door de meevallende cijfers over 2020 en het feit dat de Nederlandse economie veel veerkracht laat zien, zijn deze cijfers een stuk positiever dan verwacht in 2020. Wel wordt verwacht dat het aflopen van de steunmaatregelen (in het CEP voorzien in juni) gepaard zal gaan met herstructureringen en faillissementen, waardoor de werkloosheid in de 2e helft van 2021 naar verwachting op gaat lopen.

In deze nieuwe raming werkt het CPB met drie scenario's;

- **Basisraming**;
- **Grotere veerkracht** (de economie laat meer veerkracht zien dan verwacht);
- **Nieuwe terugslag** (nieuwe economische terugslag door nieuwe coronavarianten en nieuwe uitbraken).

Omdat het verdere verloop van de coronapandemie nog steeds onzeker is, blijft ook de onzekerheid over de economische vooruitzichten groot.

In de **basisraming** komt het in 2021 tot een economische groei (van het bbp) van 2,2%. De werkloosheid wordt verwacht in de 2e helft van 2021 op te lopen onder invloed van het aflopen van de steunmaatregelen eind juni. Het werkloosheidspercentage komt in dit scenario uit op 4,4% eind 2021. In 2022 stijgt de werkloosheid verder naar zo'n 4,7%. Ten opzichte van de eerdere CPB scenario's is de verwachting voor het oplopen van de werkloosheid naar beneden bijgesteld door de (onverwachte) daling van de werkloosheid in de periode augustus 2020 t/m januari 2021.

In het optimistische scenario '**Grotere veerkracht**' wordt uitgegaan van een bbp groei van 2,6% in 2021 en 5,1 in 2022. Daarnaast wordt voor 2022 een gunstiger werkloosheidspercentage verwacht dan in het basisscenario, namelijk 4,2%. In het pessimistische scenario '**Nieuwe terugslag**' wordt een krimp van 0,8% voorspeld in 2021. De werkloosheid loopt verder op naar 6,1% in 2022.

Nieuwe terugslag	Basisraming	Grotere veerkracht
Nieuwe coronavarianten zorgen voor nieuwe uitbraken en economische recessie		*De opheffing van contactbeperkende maatregelen zorgt voor een groter vertrouwen en meer bestedingen*
Economische groei (bbp) 2021: - 0,8% 2022: 0,8%	**Economische groei (bbp)** 2021: 2,2% 2022: 3,5%	**Economische groei (bbp)** 2021: 2,6% 2022: 5,1%
Werkloosheid 2021: 4,6% 2022: 6,1%	**Werkloosheid** 2021: 4,4% 2022: 4,7%	**Werkloosheid** 2021: 4,4% 2022: 4,2%

Bron: CPB Centraal Economisch Plan (maart 2021)

Economische verwachtingen korte termijn (2021 / 2022)

De figuur hiernaast toont de verwachte economische ontwikkeling vóór corona en de verwachte groei in de scenario's van het Centraal Economisch Plan. Mocht het optimistische scenario 'Grotere veerkracht' uitkomen dan halen we bijna de economische groei zoals die was voorspeld vóór corona in. Vorig jaar verwachtte het CPB nog dat we die gemiste groei nooit helemaal zouden inlopen. In het basisscenario en het pessimistische scenario komt de economische groei wel flink lager uit dan voorspeld vóór corona.

Economische ontwikkeling per kwartaal (geïndexeerd, 4e kwartaal 2019 = 100)

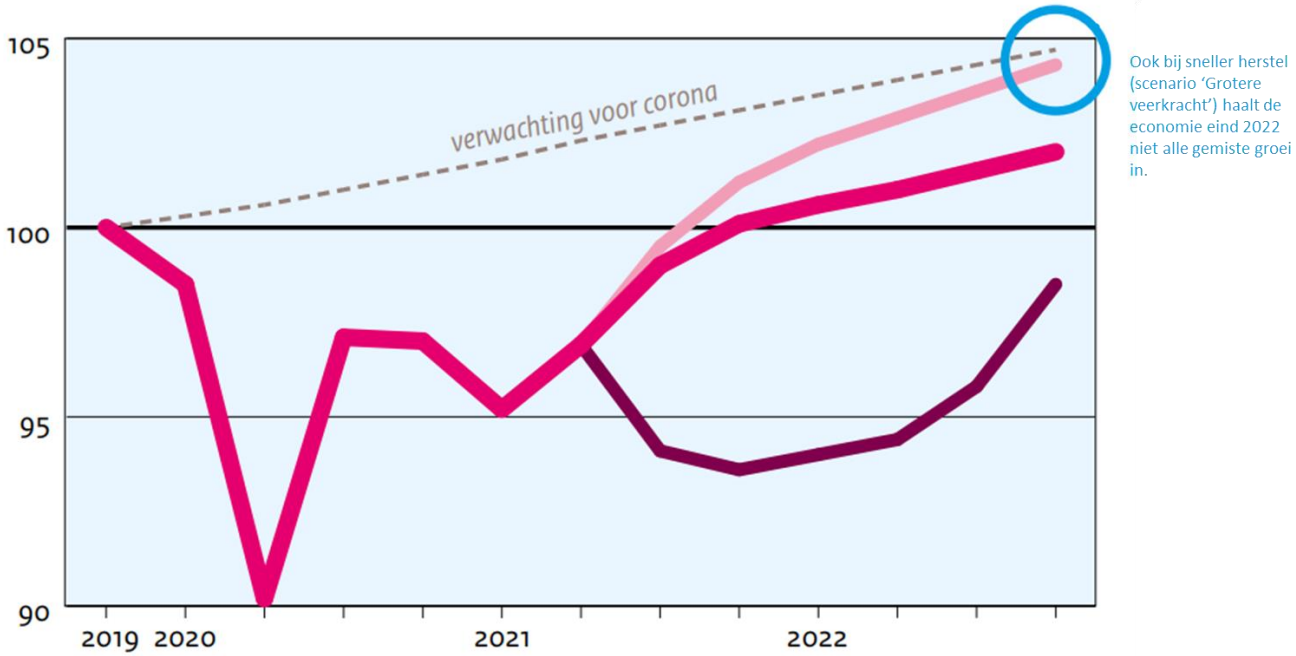

Bron: CPB Centraal Economisch Plan (maart 2021)

Producentenvertrouwen (NL)

UPDATE

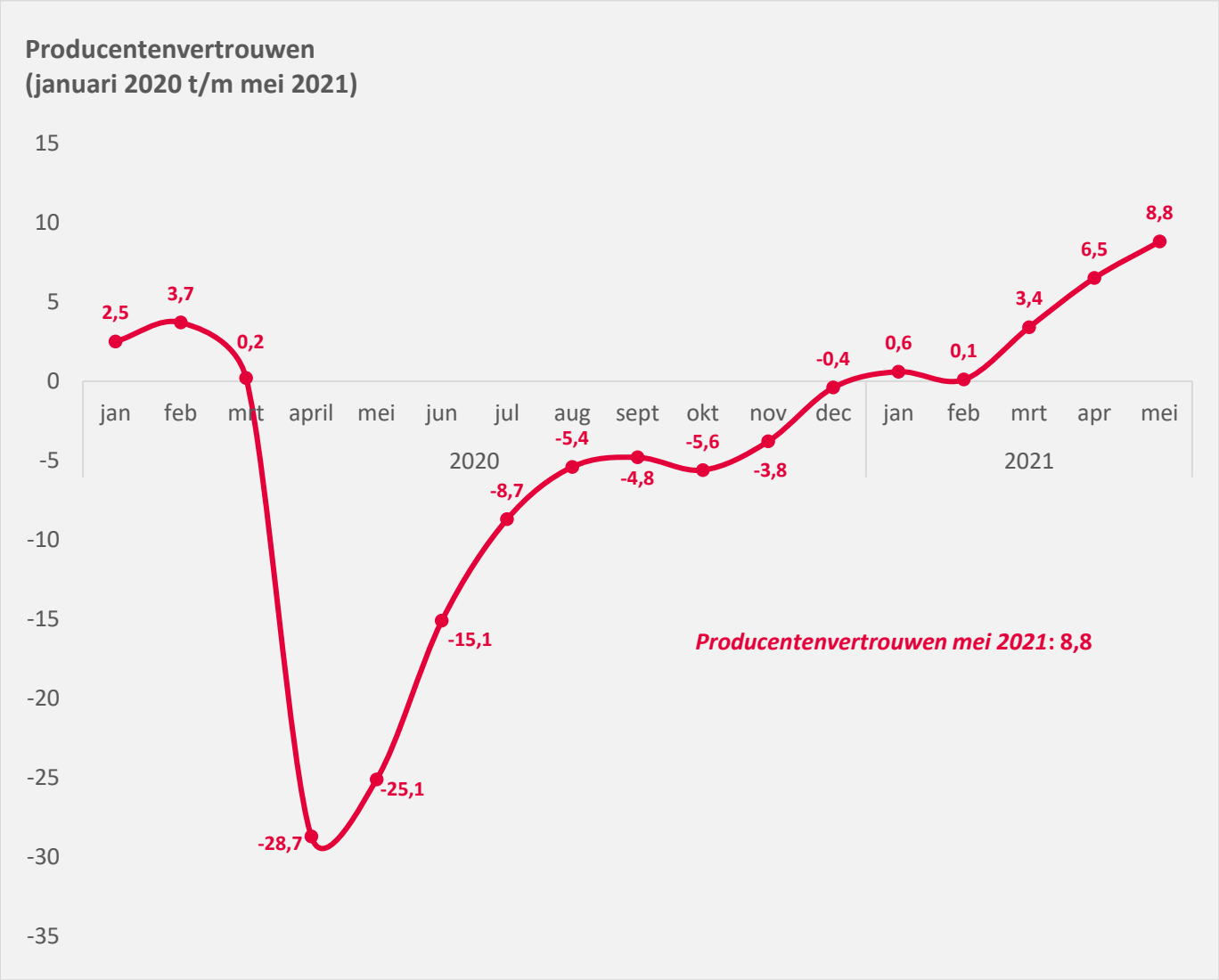

Bron: CBS (28 mei 2021)

Het CBS meet maandelijks het vertrouwen van (industriële) ondernemers in de economie: het producentenvertrouwen.

In mei 2021 is de stemming onder ondernemers in de industrie opnieuw verbeterd. Het producentenvertrouwen ging van 6,5 in april naar 8,8 in mei, aldus het CBS. Dit is het hoogste niveau na mei 2018.

Het gemiddelde van de afgelopen twintig jaar is 0,3. Het vertrouwen van de ondernemers bereikte in februari 2018 de hoogste waarde (10,9) en in april 2020 de laagste waarde (-28,7). Het producentenvertrouwen ligt in mei ruim boven het langjarig gemiddelde en ook hoger dan voor de coronacrisis.

Klik hier voor meer informatie over de berekening van het producentenvertrouwen.

Consumentenvertrouwen (NL en Breda)

UPDATE

Het CBS meet maandelijks het vertrouwen van de (Nederlandse) consument in de economie. Sinds oktober 2020 wordt het consumentenvertrouwen steeds iets minder negatief. Inmiddels (mei 2021) is het consumentenvertrouwen gelijk aan -9. In april was het vertrouwen nog gelijk aan -14.

Het consumentenvertrouwen wordt opgebouwd uit het vertrouwen in het economisch klimaat en de koopbereidheid van consumenten. Voor het eerst sinds het begin van de coronacrisis is de koopbereidheid van consumenten weer positief (1 in mei 2021). De beoordeling van het economisch klimaat is nog wel negatief (-24).

Klik hier voor meer informatie over de laatste metingen van het consumentenvertrouwen.

Ook in Breda wordt het consumenten vertrouwen twee maal per jaar gemeten. De meting in Breda in mei 2021 is uitgekomen op 5 en is daarmee weer positief.

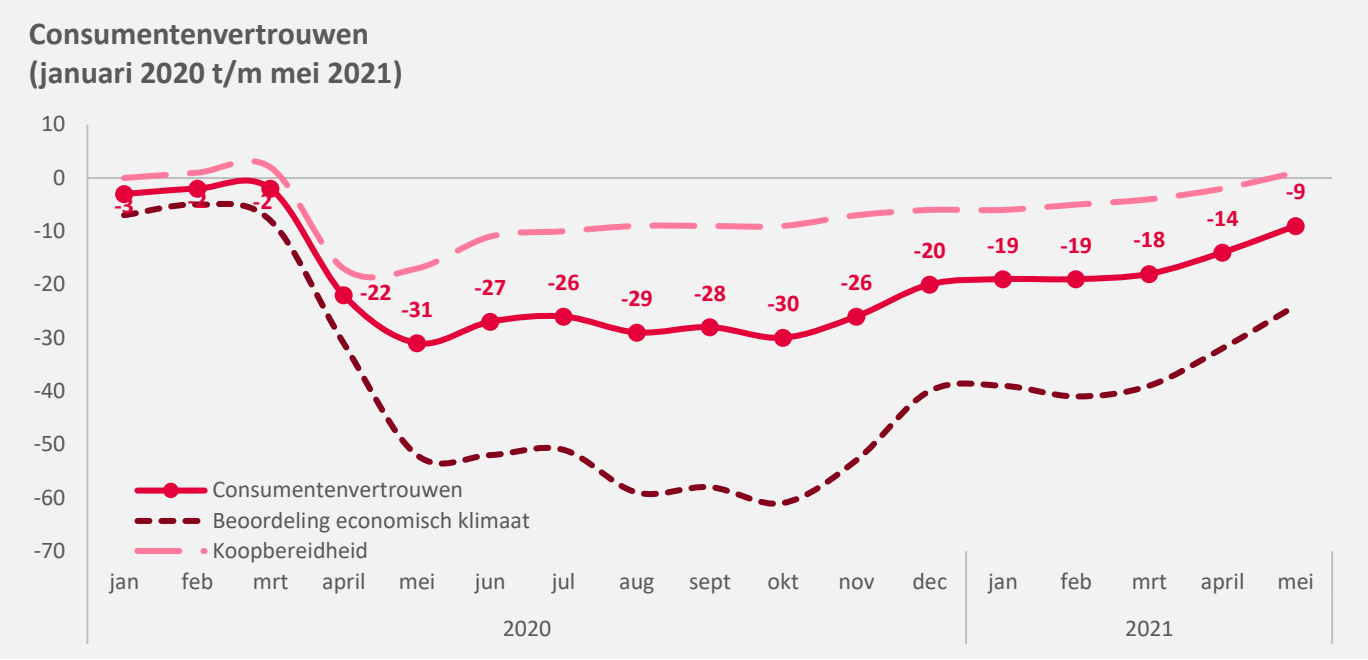

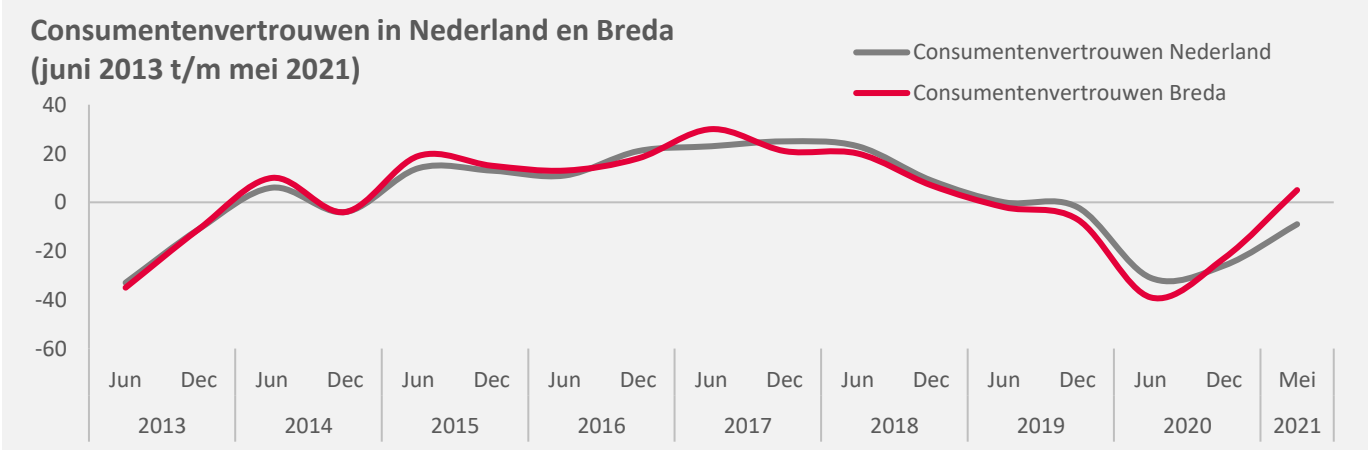

Bron: CBS (21 mei 2021)

Sector- en Bedrijfsinformatie

Sectorale ramingen

De woningmarkt in Breda
UPDATE

Bedrijvendynamiek
(Starters en stoppers)
UPDATE

Faillissementen in Breda
UPDATE

Retailsector: Omzetontwikkeling tijdens
de coronacrisis
UPDATE

Winkelleegstand
UPDATE

Sectorale ramingen

Volumemutaties toegevoegde waarde* t.o.v. voorgaand jaar in procenten

(2019 = gerealiseerd, de overige jaren zijn ramingen)

Sectoren	2019	2020	2021	2022
Agrarische sector	1,1	1,0	0,5	0,0
Bouw	4,6	-1,0	-4,0	3,0
Detailhandel	2,2	4,5	-1,0	4,0
Groothandel	2,7	-2,5	2,5	1,5
Horeca	1,8	-34,0	16,0	25,0
Industrie	-2,5	-5,0	3,5	2,5
Transport & Opslag	0,5	-11,5	6,0	5,0
Zakelijke dienstverlening	2,9	-6,1	5,0	4,5
Onderwijs	0,0	-3,5	0,5	1,0
Overheid	1,6	1,5	1,5	1,5
Zorg & Welzijn	1,8	-5,0	6,0	3,5

**Toegevoegde waarde bestaat uit de omzet minus de inkopen en representeert dus de additionele waarde die voortvloeit uit de productie van een bedrijf. Omdat toegevoegde waarde niet alleen wordt bepaald door de omzet kunnen bovenstaande prognoses verschillen van omzetverwachtingen.*

Bron: ING (31 maart 2021)

ING kwam op 31 maart 2021 met nieuwe sector prognoses voor 2021 en 2022. Door de aanhoudende onzekerheid rondom de ontwikkeling van het coronavirus blijven ramingen omgeven door hoge onzekerheid.

In 2021 wordt een krimp verwacht voor de detailhandel (-1,0% t.o.v. 2020) en de laat-cyclische bouwsector (-4,0%).

De overige sectoren worden verwacht weer te groeien. De grootste groei zou gerealiseerd moeten worden in de horeca sector (+16% t.o.v. 2020), deze groei zou volgen op de grote krimp van 34% in 2020. De horeca wordt momenteel stap voor stap heropend. (Relatief) grote groei is ook voorspeld voor de sectoren Transport & Opslag (+6% t.o.v. 2020), Zorg & Welzijn (+6%) en Zakelijke dienstverlening (+5%). Ook deze groeipercentages volgen op relatief grote krimp in 2020.

Verder valt op dat de detailhandel (ondanks de sluiting van niet-essentiële winkels eind 2020) in 2020 gegroeid is wat betreft toegevoegde waarde. Deze groei wordt veroorzaakt door de gestegen omzet bij supermarkten en andere voedselwinkels. Ook bij online winkels is de omzet gestegen.

Met de huidige uitgangspunten wordt in 2022 voor alle sectoren weer economische groei verwacht.

Woningmarkt in Breda

UPDATE

De verwachting was dat de coronacrisis onder andere zou leiden tot een afzwakkende verkoopdynamiek en normaliserende prijzen, maar tot op heden is daar geen sprake van: het aantal woningverkopen blijft stijgen, evenals de prijs van woningen. In hoeverre dit juist mede een gevolg is van de coronacrisis, is op dit moment nog niet bekend.

Ook in het 1e kwartaal van 2021 bleef de verkoopdynamiek hoog. Er werden 696 woningen verkocht. Dit is vergelijkbaar met het aantal verkochte woningen in het 1e kwartaal van 2020.

Het hoge aantal verkopen zorgt er ook voor dat het aanbod van woningen in Breda op dit moment erg laag is. Op 1 april 2021 stonden slechts 300 woningen te koop. Sinds 1 januari is het aantal te koop aangeboden woningen met 75 gedaald (op 1 januari stonden nog 375 woningen te koop in Breda).

De prijzen van koopwoningen blijven ook stijgen. Inmiddels is de gemiddelde verkoopprijs in Breda gelijk aan 394.000 Euro. In een jaar tijd zijn de woningprijzen met 8% gestegen. Ten opzichte van het 4e kwartaal van 2020 is er een prijsstijging van bijna 2,5%.

De huurprijzen in de vrije sector daalden in het 3de en 4de kwartaal 2020 en het 1e kwartaal 2021 (t.o.v. het kwartaal een jaar eerder). De gemiddelde prijs per vierkante meter is in het 1e kwartaal van 2021 wel gestegen t.o.v. 4de kwartaal 2020. Vooral grote steden in de Randstad lieten al eerder een daling van de huurprijzen in de vrije sector zien als gevolg van een daling van het aantal expats en toeristen door corona. Middelgrote steden laten een verdeeld beeld zien. In Breda is dit effect minder aanwezig en zien we een beperkte daling. (bron: Pararius)

696 …woningen verkocht in Breda in het eerste kwartaal van 2021

Gemiddelde verkoopprijs **€ 394.000**

24 …dagen hadden verkopers gemiddeld nodig om koper voor hun woning te vinden

Bron: Dynamis & Van der Sande Makelaars,
Sprekende cijfers woningmarkt (1e kwartaal 2021)

Bedrijvendynamiek (Starters, stoppers en verhuizingen)

UPDATE

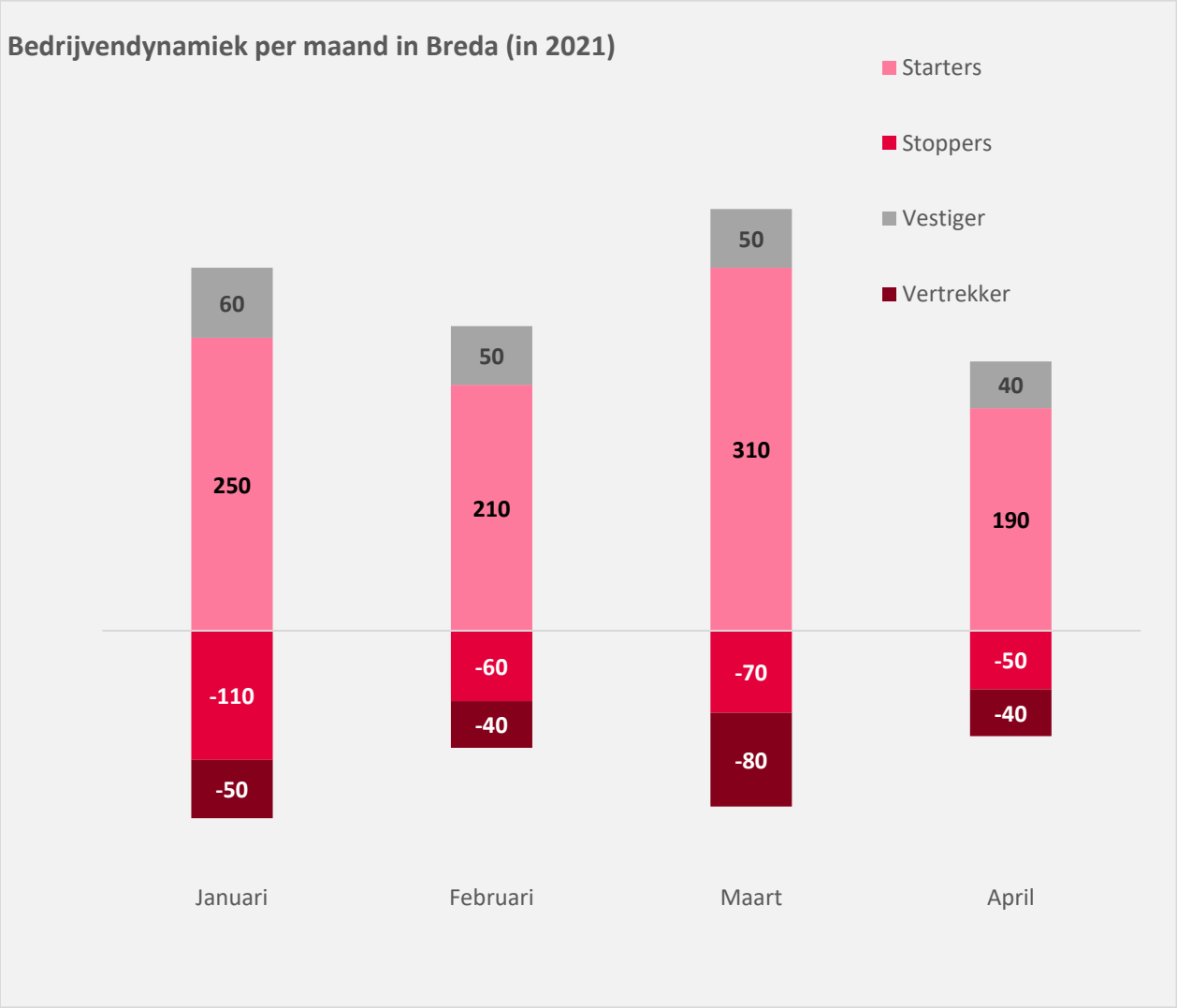

*Afgerond op tientallen.
Bron: Vestigingenregister gemeente Breda (data t/m april 2021)

Het Vestigingenregister geeft op basis van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel informatie over het aantal starters, stoppers en bedrijfsverhuizingen (vestigers en vertrekkers) in de gemeente Breda.

De grafiek hiernaast toont het aantal starters en stoppers en verhuisbewegingen in 2021. De cijfers laten zien dat er iedere maand meer starters dan stoppers zijn. Starters zijn meestal éénpitters/ZZP'ers die een eigen bedrijfje beginnen.

In april 2021 werden er zo'n 190 bedrijven ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en schreven zo'n 50 bedrijven zich uit. Er waren ongeveer 40 (bestaande) bedrijven die zich vestigden in Breda en ook 40 (bestaande) bedrijven die uit Breda vertrokken.

De groei van het aantal bedrijven komt hoofdzakelijk door de inschrijving van nieuwe (vooral éénpersoons) bedrijven. Het is de vraag wat deze personen deden voor zij zich inschreven bij de Kamer van Koophandel. Waren zij bijvoorbeeld ergens in loondienst maar zijn zij ontslagen? Om hier meer inzicht in te krijgen hebben we informatie nodig over de werkgelegenheidsontwikkeling bij bestaande bedrijven. Deze informatie komt eind 2021 beschikbaar.

Faillissementen in Breda

UPDATE

ETIL ontwikkelde de FaillissementsAtlas om faillissementen van bedrijven en de gevolgen voor de werkgelegenheid beter inzichtelijk te maken. Hiervoor maken zij gebruik van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (KvK) en werkgelegenheidsinformatie van het Vestigingenregister. Door het gebruik van deze bronnen is het ook mogelijk informatie op gemeenteniveau te leveren.

In Breda zijn er in april 2021 vijf bedrijven failliet verklaard. Bij deze faillissementen waren, naar schatting, zo'n 25 arbeidsplaatsen betrokken. Er waren vier faillissementen in de reisbemiddeling/reisorganisaties en één faillissement in de detailhandel (in de branche 'vrije tijd en educatie').

In totaal zijn er in 2021 nu 10 bedrijven failliet verklaard.

De FaillissementsAtlas is hier te vinden.

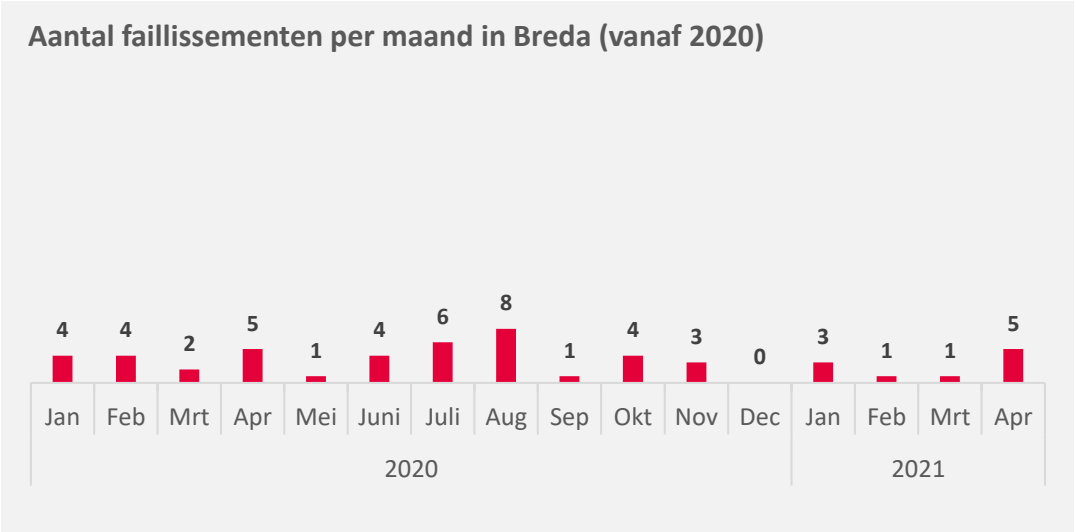

Bron: ETIL FaillissementsAtlas (data t/m april 2021)

Retailsector: Omzetontwikkeling tijdens de coronacrisis

UPDATE

INretail (de grootste brancheorganisatie in non-food retail) maakte een wekelijkse monitor om de gevolgen van de coronacrisis in beeld te brengen. Zij keken hierbij naar de omzet van non-food retail (voornamelijk kleding- en schoenenwinkels) in de binnensteden van de grotere Nederlandse steden.

De figuur hiernaast toont de omzetindex van de retail winkels in Breda in 2021:

- Tot en met de invoering van click & collect was de omzet van de retail in Breda (en in overige Nederlandse steden) nagenoeg nihil.
- Vanaf de invoering van private shopping op afspraak (week 9) nam de gemiddelde omzet toe tot 24% van de omzet in 2019 in week 10.
- Vanaf week 11 mag de retail één consument per 25 m^2 ontvangen. Dit heeft in week 12 gezorgd voor een omzetindex van zo'n 30% ten opzichte van de omzet in 2019.
- Vanaf halverwege week 17 zijn de winkels weer open voor winkelen zonder afspraak. In week 18 werd in Breda weer dezelfde omzet behaald als in dezelfde week in 2019.

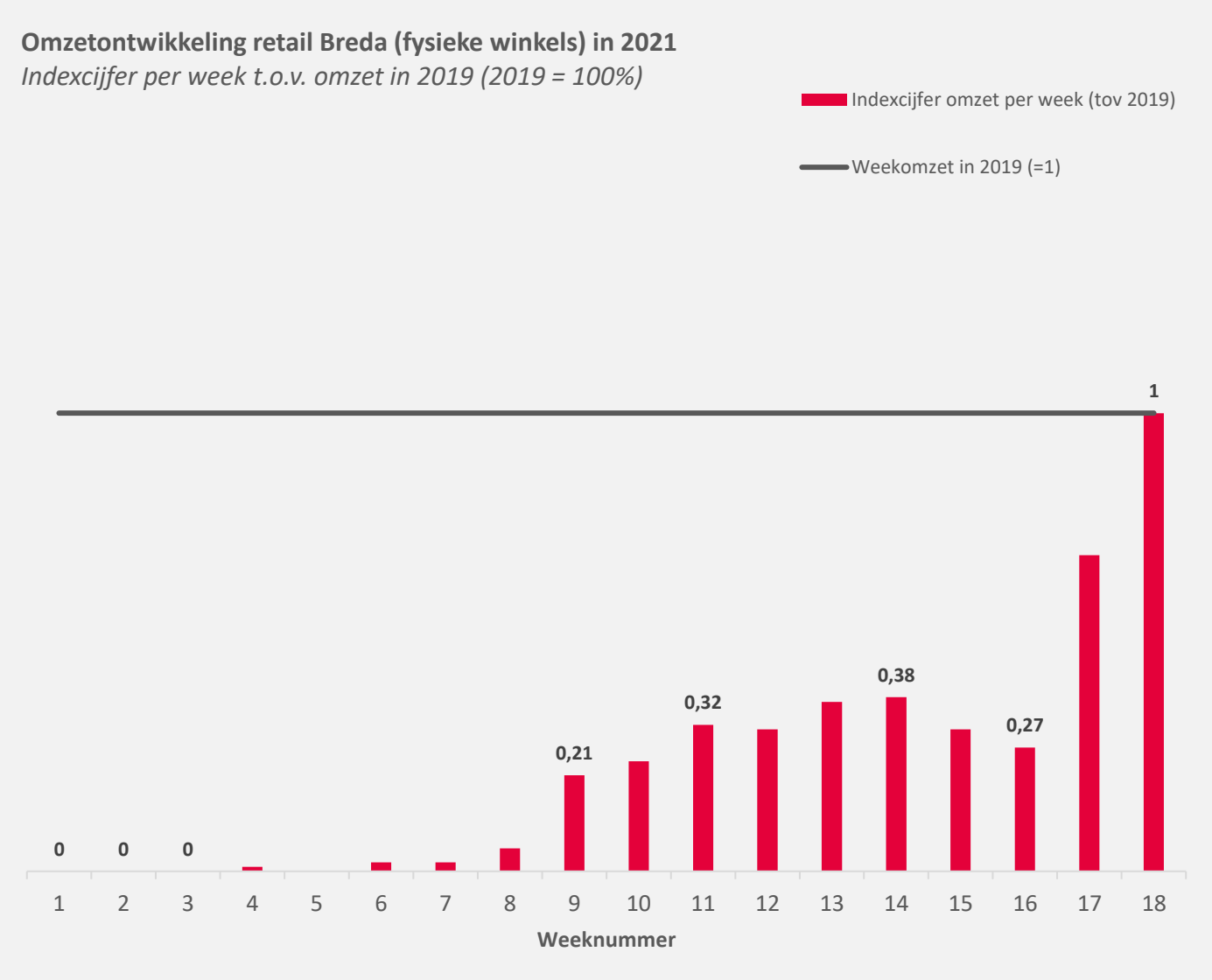

Bron: Inretail, Grote steden monitor (t/m week 18,2021)

Winkelleegstand

UPDATE

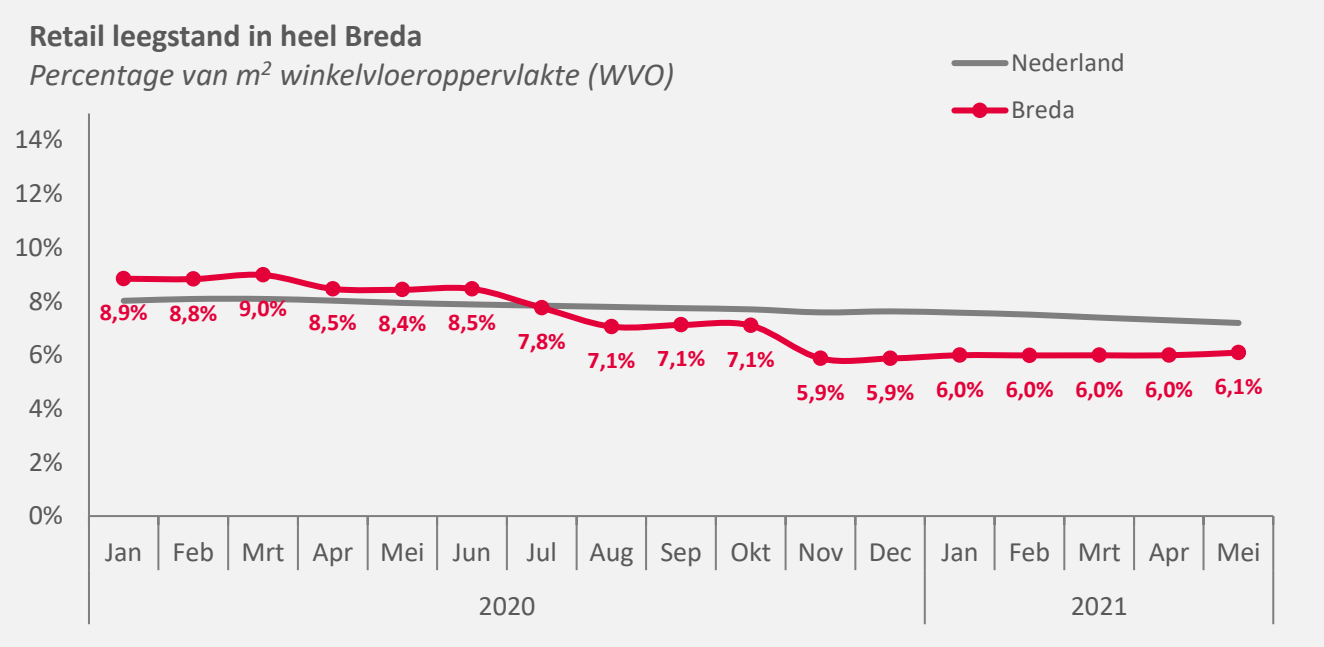

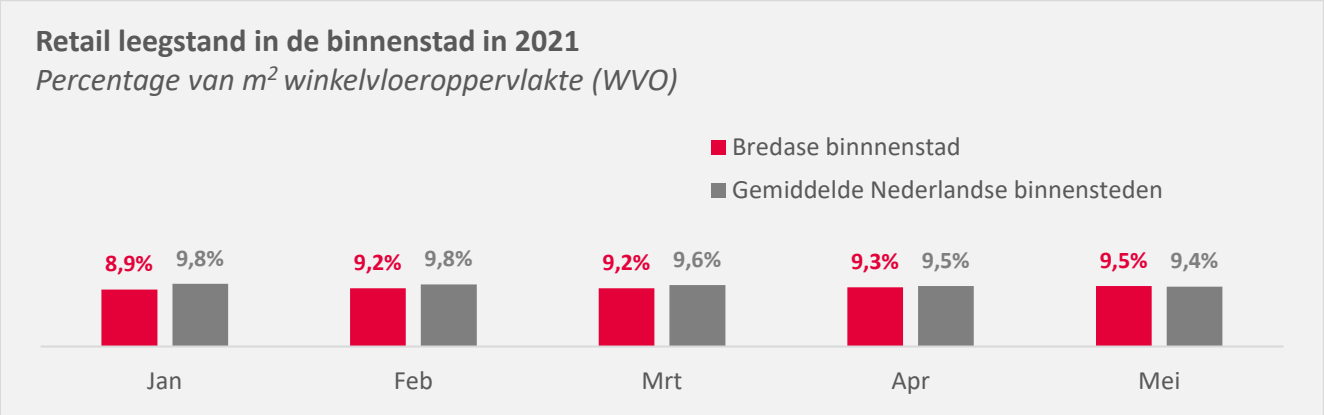

Bron: Locatus (1 mei 2021), bewerking gemeente Breda

Locatus maakt maandelijks een inschatting van de winkelleegstand bij de detailhandel (peildatum is telkens de 1e van de maand). Vanaf 2021 laten we de retail leegstand zien. De retail leegstand in heel Breda is met circa 6,0% constant sinds het begin van 2021. De retail leegstand in Breda ligt wat lager dan gemiddeld in Nederland (7,2% leegstand op 1 mei 2021).

De leegstand in de binnenstad van Breda is de afgelopen maanden opgelopen van 8,9% in januari naar 9,5% in mei. In totaal staat er in de Bredase binnenstad ruim 13.000 m² wvo leeg van de in totaal ruim 141.000 m² wvo (winkelvloeroppervlak).

Arbeidsmarkt & Regelingen

Beschikbare regelingen in het kader van de coronacrisis

Een overzicht met alle Rijksregelingen is hier te vinden.

Een overzicht met lokale regelingen is hier te vinden.

Stand van zaken

Vacatures UPDATE

WW uitkeringen UPDATE

Bijstand (levensonderhoud)
Lopend / In- en uitstroom UPDATE

Bijstand (levensonderhoud)
Aanvragen UPDATE

Bijzondere bijstand UPDATE

Tozo UPDATE

TONK UPDATE

Business Coach Breda UPDATE

Vacatures

UPDATE

De coronacrisis heeft ook invloed op het aantal vacatures. In het begin van de coronacrisis (eerste kwartaal 2020) daalde het aantal vacatures in Brabant met ruim 21%. In het tweede kwartaal zette deze daling door met nog eens een krimp van 9,3%. In het derde kwartaal van 2020 was weer een groei van het aantal vacatures te zien. In het vierde kwartaal bleef het aantal vacatures redelijk stabiel ten opzichte van het derde kwartaal. In het eerste kwartaal van 2021 kent het aantal vacatures weer een stijging (van bijna 13%) en komt uit op 36.900 vacatures in Noord-Brabant.

In heel Nederland zijn er zo'n 248.500 vacatures in het eerste kwartaal van 2021. Dit is een stijging van ruim 16% ten opzichte van het vierde kwartaal van 2020.

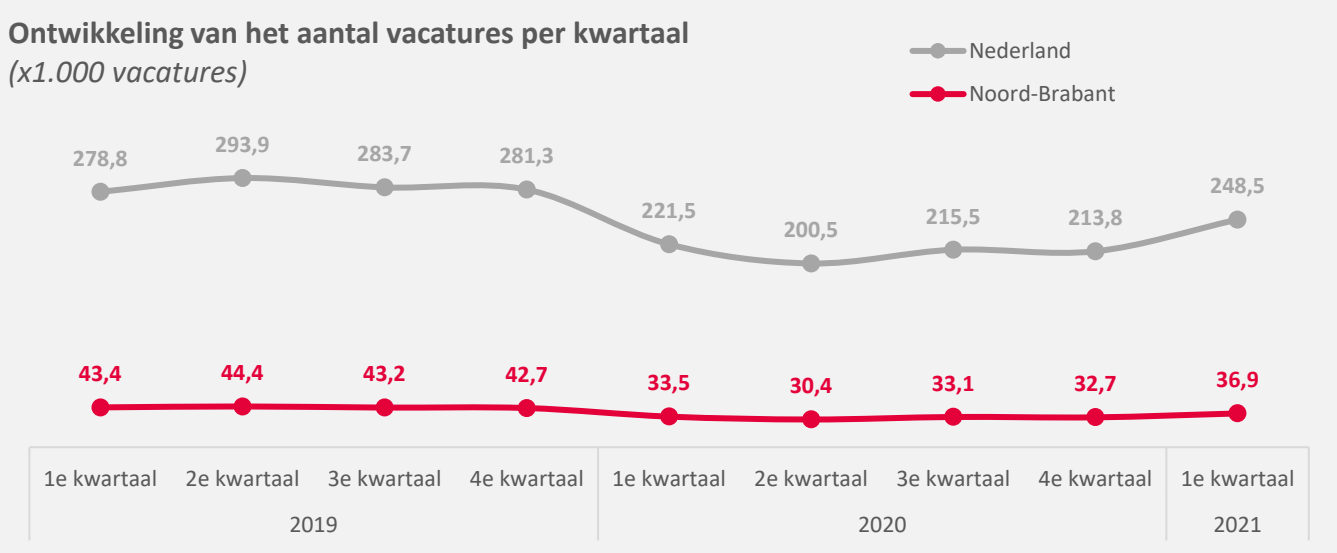

Bron: CBS (data beschikbaar t/m het 1e kwartaal van 2021)

Bron: CBS (data beschikbaar t/m het 1e kwartaal van 2021)

WW uitkeringen

UPDATE

In april 2021 hadden zo'n 3.240 Bredanaars een lopende WW uitkering. Dit aantal is wat lager dan een maand eerder; in maart 2021 waren er nog 3.440 lopende WW uitkeringen. Ten opzichte van een jaar geleden (april 2020) is het aantal lopende WW uitkeringen in Breda nu weer zo'n 12% lager.

In heel Nederland waren er in april zo'n 266.000 lopende WW uitkeringen. Dit aantal is met 5,6% gedaald ten opzichte van maart. In heel Nederland is het aantal WW uitkeringen in het afgelopen jaar (april 2020 – april 2021) met bijna 9% gedaald.

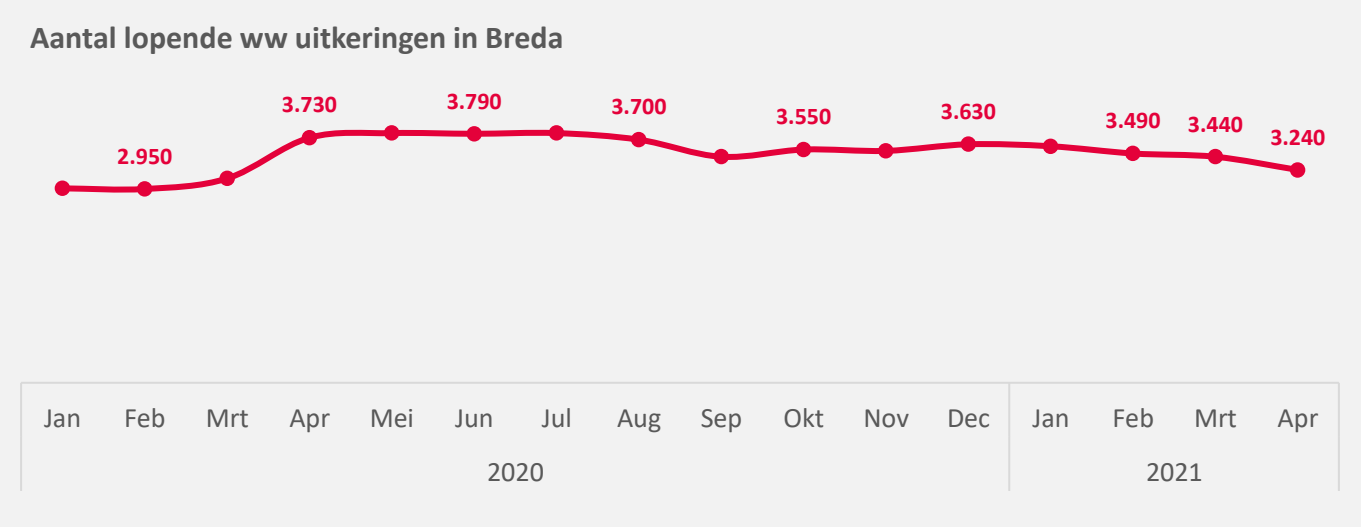

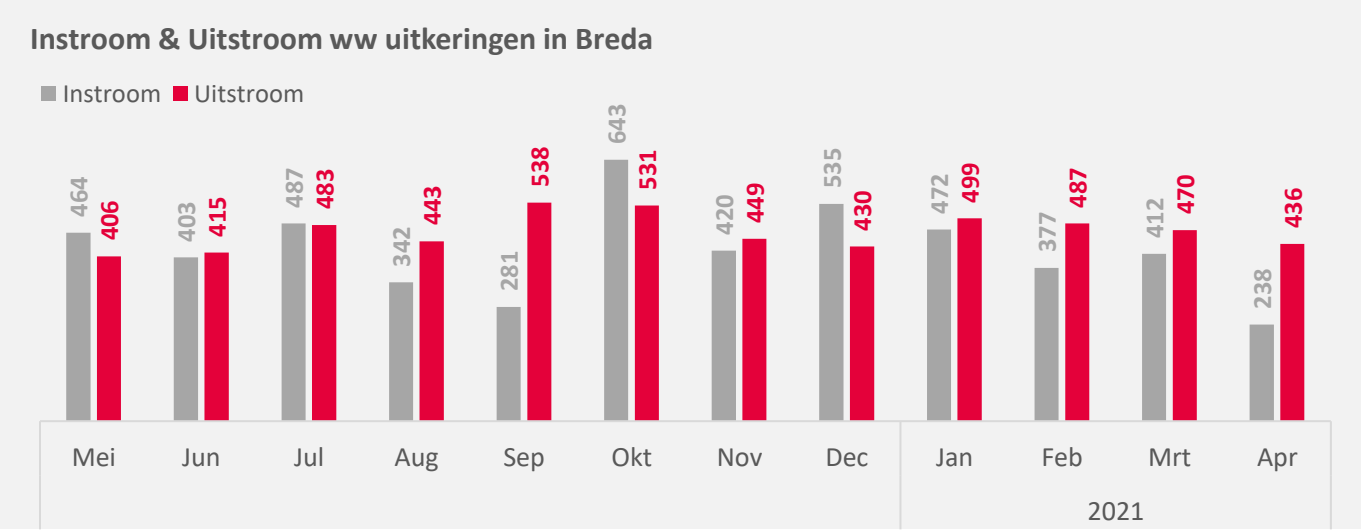

Bron: UWV (data t/m april 2021 beschikbaar)

TOZO

UPDATE

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) geldt voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers, die financieel in de problemen komen door de coronacrisis. De regeling bestaat uit twee voorzieningen:

- Een inkomensondersteuning voor levensonderhoud, deze vult het huishoudinkomen aan tot het sociaal minimum.
- Een lening voor bedrijfskapitaal tot maximaal 10.157 euro.

Tozo 4 is in april 2021 gestart en loopt tot 1 juli 2021 (voor Tozo 1 kon tot 1 mei 2020 een aanvraag worden ingediend, voor Tozo 2 tot eind september 2020 en Tozo 3 liep tot 1 april 2021).

Voor **Tozo 4** zijn er in totaal 836 aanvragen binnengekomen (zowel nieuwe aanvragen als verlengingsaanvragen). Over bijna alle aanvragen is inmiddels een besluit genomen;

- 91% is toegewezen.
- 3% is afgewezen.
- 6% is buiten behandeling gesteld.

De grafieken hiernaast tonen het aantal aanvragen en het resultaat van de afgehandelde aanvragen voor Tozo 4.

In totaal hebben tot nu toe (vanaf Tozo 1) ruim 4.200 personen één of meerdere Tozo regelingen aangevraagd.

Aantal aanvragen TOZO 4

Zowel nieuwe aanvragen als verlengingsaanvragen

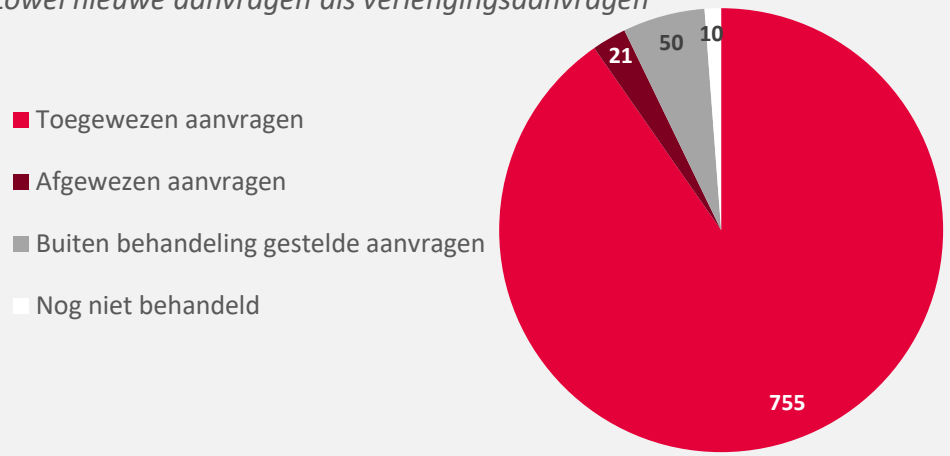

Resultaat afgehandelde aanvragen Tozo 4

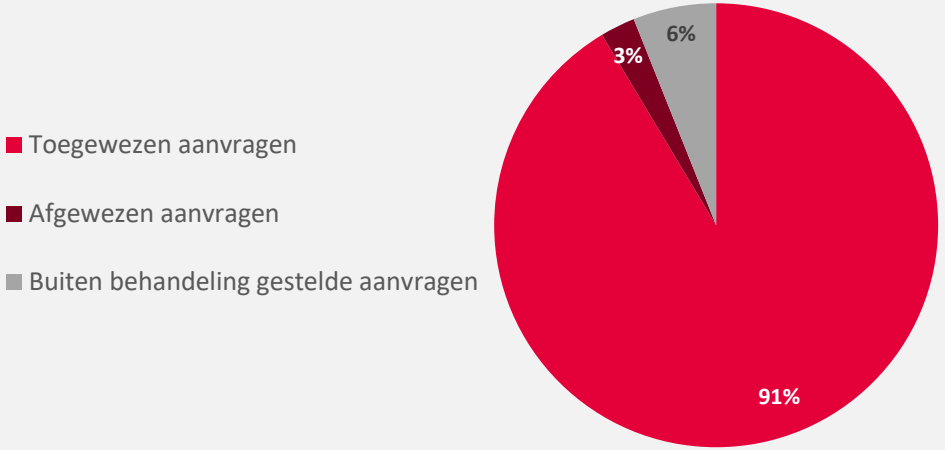

Bron: Gemeente Breda (data t/m mei 2021)

TONK

NIEUW

De regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) is er voor huishoudens die als gevolg van de inkomensverlies door Covid-19 hun woonlasten niet meer kunnen betalen. Het gaat om woonlasten zoals huur of hypotheekrente, kosten van energie/gas/water, servicekosten en gemeentelijke belastingen. Een TONK-uitkering geldt voor de periode januari t/m juni 2021 en duurt maximaal 6 maanden. Een aanvraag voor TONK is tot 1 augustus 2021 in te dienen.

Inmiddels zijn er voor TONK (data t/m mei 2021) in totaal 201 aanvragen binnengekomen. Over 197 aanvragen is al een besluit genomen:

- 90% is toegewezen waarvan;
    - 155 toekenningen onder het normbedrag van 1.000 Euro per maand;
    - 20 toekenningen op het normbedrag van 1.000 Euro per maand;
    - 2 toekenningen boven het normbedrag van 1.000 Euro per maand.
- 7% is afgewezen.
- 3% is buiten behandeling gesteld.
- 1 aanvraag is ingetrokken.

De grafiek hiernaast tonen het aantal aanvragen en het resultaat na afhandeling.

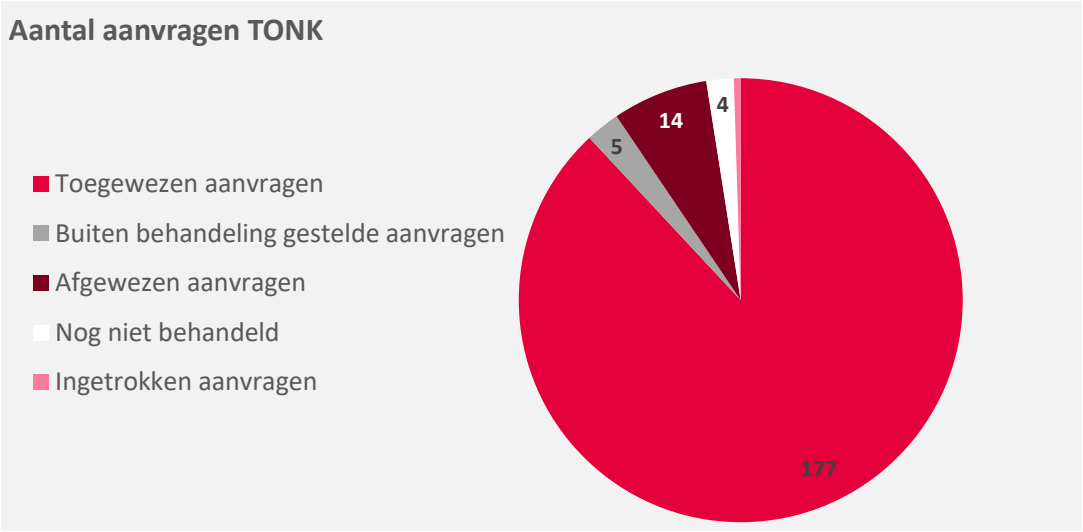

Bron: Gemeente Breda (data t/m mei 2021)

Bijstand (levensonderhoud) – Lopende uitkeringen & Instroom/Uitstroom

UPDATE

Het aantal lopende bijstandsuitkeringen was op 1 mei 2021 gelijk aan 4.443. Het aantal uitkeringen lijkt daarmee een dalende lijn ingezet te hebben na de hoge stand in maart 2021 (4.465 lopende bijstandsuitkeringen levensonderhoud). Het aantal instromers in een bijstandsuitkering laat ook weer een dalende lijn zien.

Deze cijfers kunnen nog wel wijzigen in verband met de afhandeling van cases.

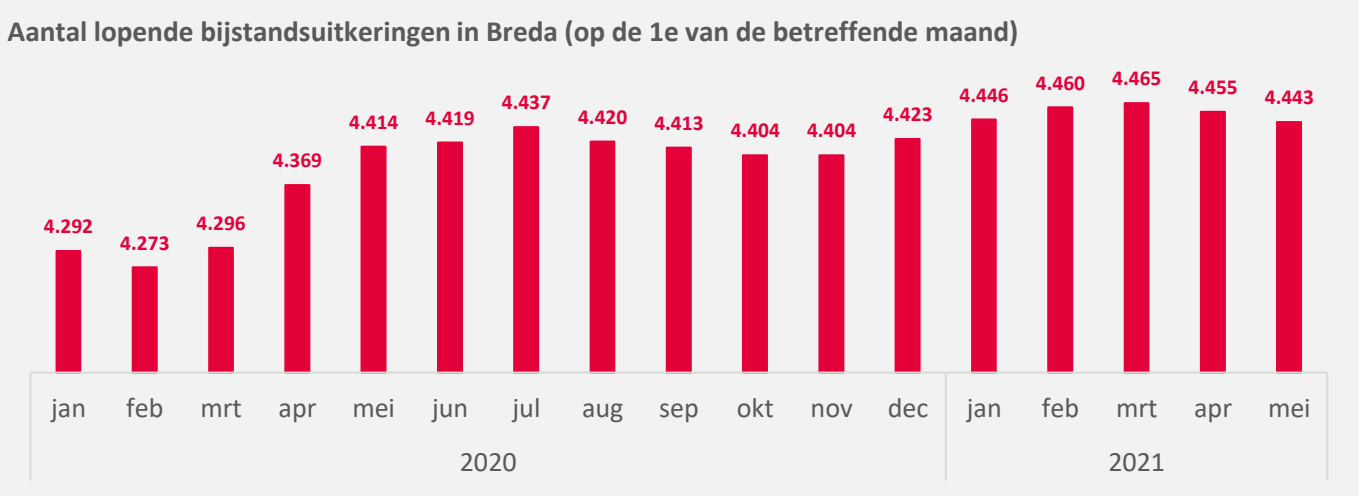

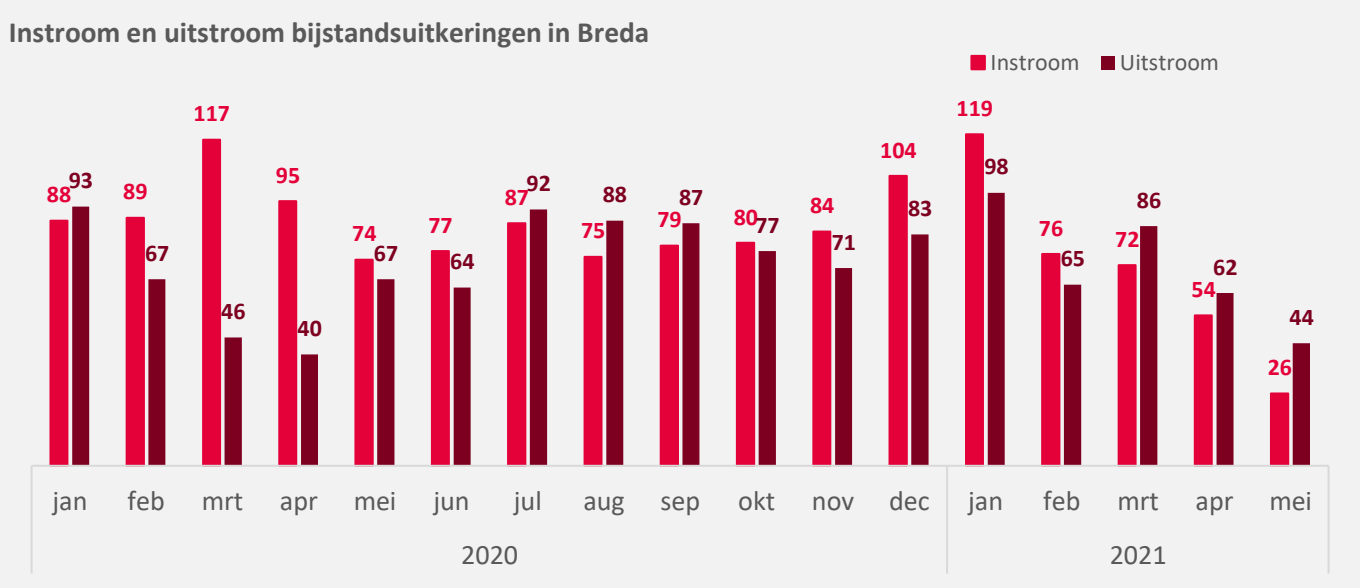

De cijfers van de laatste maanden kunnen nog wijzigen i.v.m. afhandeling
Bron: Gemeente Breda (data t/m mei 2021)

Bijstand (levensonderhoud) – Aanvragen

UPDATE

Het aantal aanvragen dat binnenkomt voor bijstand (levensonderhoud) is april en mei weer een stuk lager dan in eerdere maanden. Er waren in mei zo'n 120 aanvragen en in april 130.

Gemiddeld komen er sinds het begin van de coronacrisis tot nu (maart 2020 t/m mei 2021) ruim 170 aanvragen per maand binnen voor levensonderhoud.

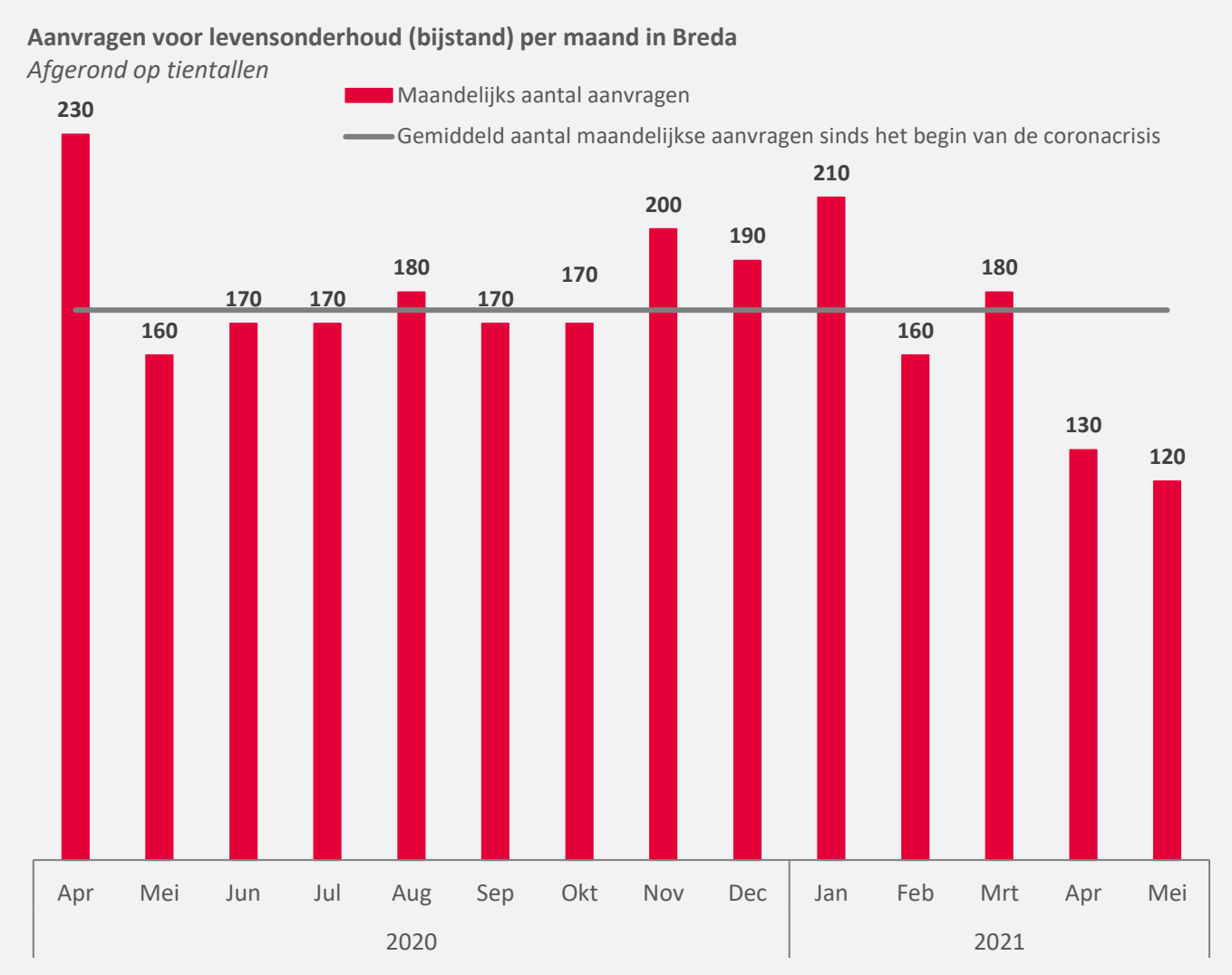

Bron: Gemeente Breda (data t/m mei 2021)

Bijzondere bijstand

UPDATE

Het aantal aanvragen voor bijzondere bijstand is in mei 2021 weer wat lager dan in eerdere maanden. In totaal kwamen er in mei zo'n 530 aanvragen binnen voor bijzondere bijstand.

Gemiddeld zijn er sinds april 2020 zo'n 680 aanvragen per maand voor bijzondere bijstand.

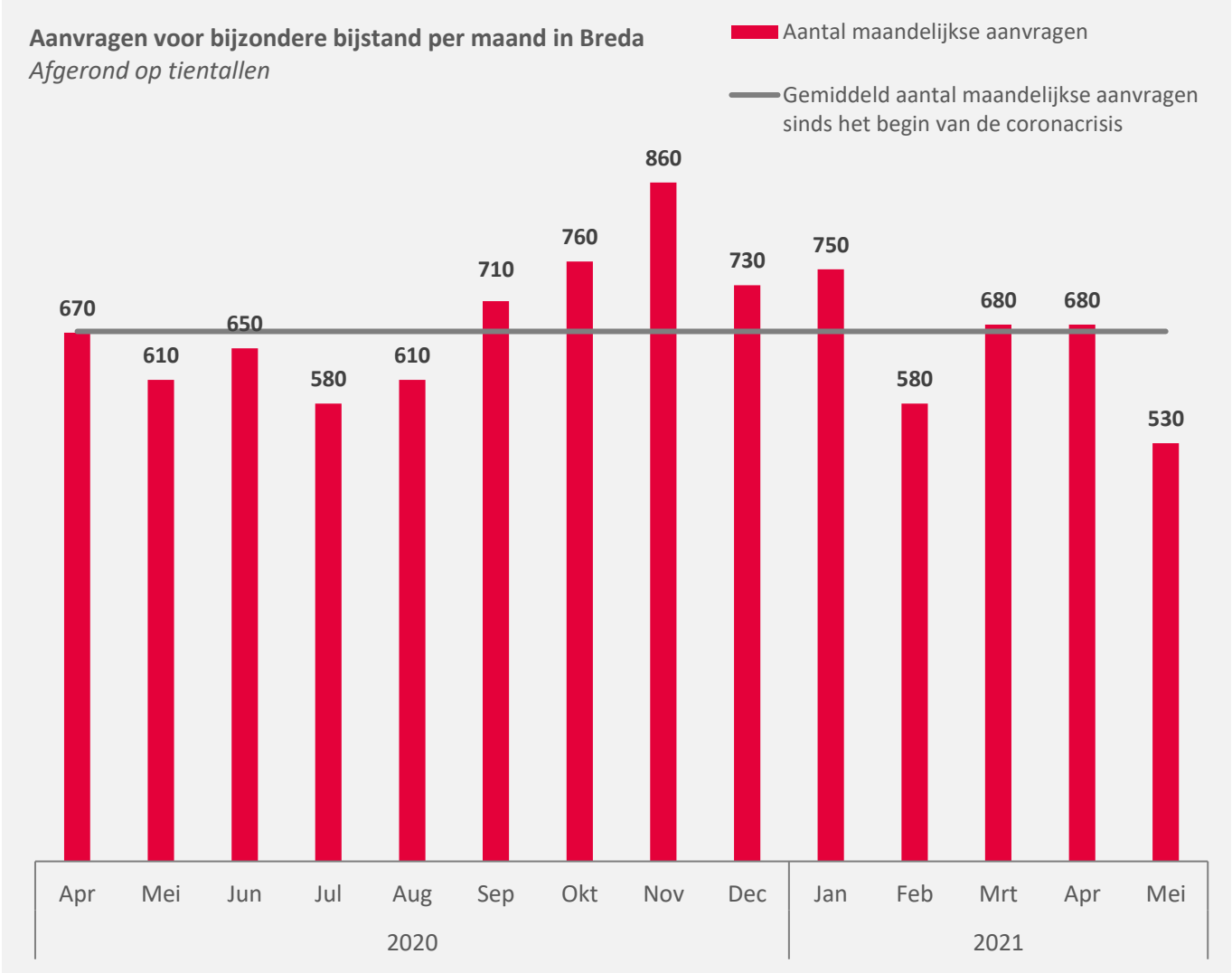

Bron: Gemeente Breda (data t/m mei 2021)

Business Coach Breda

UPDATE

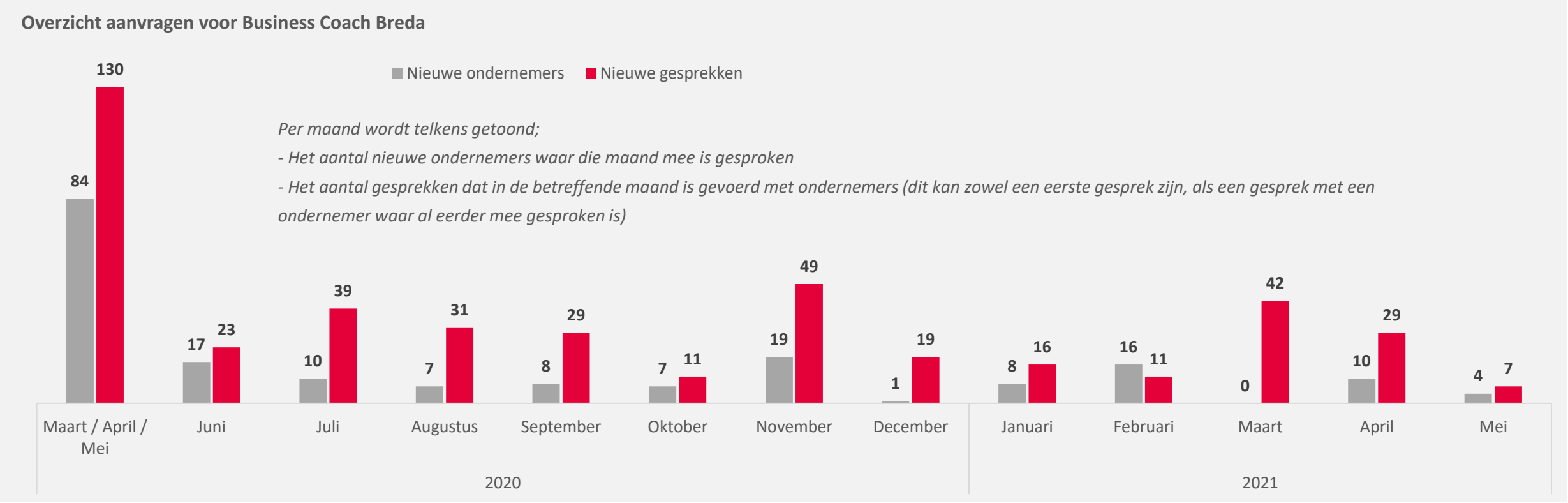

Bron: Gemeente Breda (data t/m mei 2021)

Business Coach Breda heeft tot nu toe in totaal 436 gesprekken gevoerd met 191 verschillende ondernemers in het kader van de corona regeling. Binnen de regeling is ruimte voor in totaal 500 gesprekken met Business Coach Breda.

Peiling ondernemers

Vanaf het begin van de coronacrisis wordt regelmatig een peiling onder ondernemers gehouden. De volledige resultaten van de verschillende peilingen zijn hier te vinden. De meest recente (8e) peiling dateert van april / mei 2021, hieronder enkele resultaten van deze peiling.

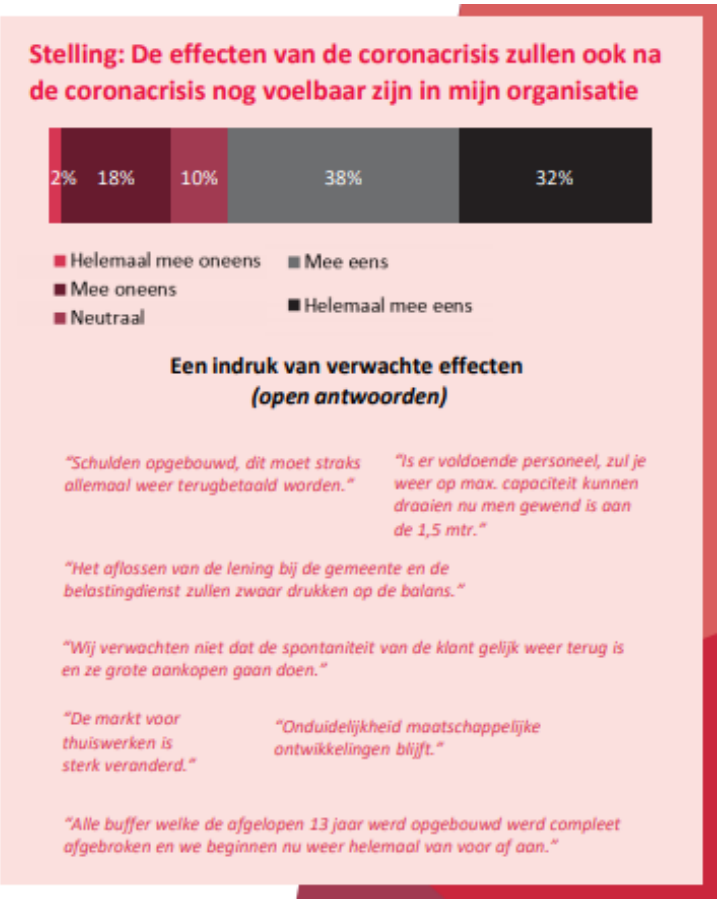

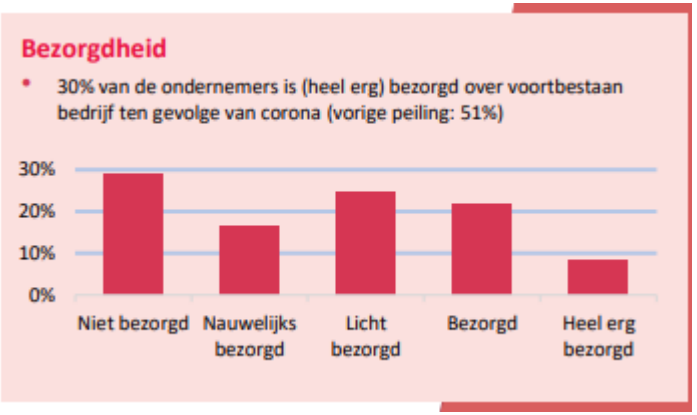

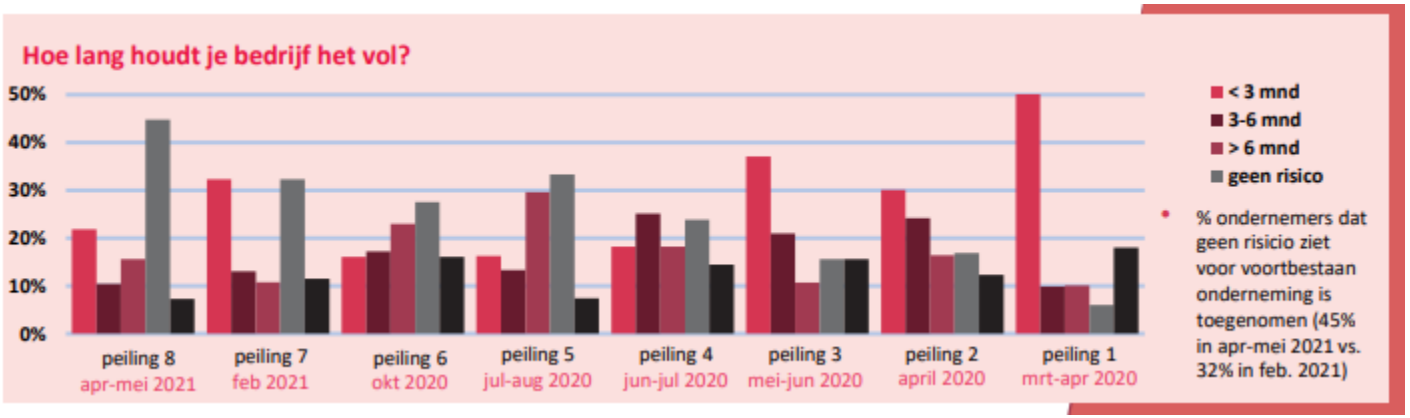

BREDA
BRENGT HET SAMEN